

TOELICHTING

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED SOMEREN DEELGEBIED 4

TOELICHTING BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED SOMEREN DEELGEBIED 4 GEMEENTE SOMEREN

Planstatus	Voorontwerp
Datum	28 oktober 2021
Plan identificatie	NL.IMRO.0847.BP02021009-VO01

Inhoud

1 INLEIDING	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doelstelling	7
1.3 Ligging en begrenzing van het gebied	9
1.4 Geldende bestemmingsplannen	10
1.5 Leeswijzer	11
2 WERKWIJZE	12
2.1 Integrale controles	12
2.2 Systematiek	13
2.3 Proces	15
3 VISIE OP HET BUITENGEBIED	16
3.1 Uitgangspunten	16
3.2 Beeldkwaliteitsplan	16
3.3 Ontwikkeling met respect voor cultuurhistorie, natuur en landschap	17
4 OMGEVINGSKWALITEITEN	18
4.1 Inleiding	18
4.2 Verfijning omgevingskwaliteiten	18
4.3 Gebiedsbeschrijving deelgebied 4	20
4.4 Eisen aan leefomgeving en mogelijke effecten	23
4.5 Wijze van bestemmen op basis van omgevingskwaliteiten	25
4.6 Beschrijving gebiedsbestemmingen	27
4.7 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk en werkzaamheden	29
4.8 Dubbelbestemmingen t.b.v. omgevingskwaliteiten	35
5 BELEIDSKADER	37
5.1 Achtergrond	37
5.2 Rijksbeleid	37
5.3 Provinciaal beleid	39
5.4 Gemeentelijk beleid	48
5.5 Geactualiseerde en aangevulde beleidsuitgangspunten	57
6. ONDERBOUWING WIJZIGINGEN	74
6.1 Inleiding	74
6.2 Wijzigingen per locatie	74
6.3 Uitvoerbaarheid en borging bij wijzigingen	89

6.4 Algemene wijzigingen in regels en verbeelding	90
7 SECTORALE ASPECTEN	93
7.1 Bodemkwaliteit	93
7.2 Water	93
7.3 Luchtkwaliteit	98
7.4 Geluid	101
7.5 Geurhinder	101
7.6 Bedrijven en milieuzonering	102
7.7 Externe veiligheid	103
7.8 Natuur	106
7.9 Erfgoedwet: archeologie en cultuurhistorie	109
7.10 Ladder voor duurzame verstedelijking	113
7.11 M.e.r.-procedure	114
8 UITVOERBAARHEID	115
8.1 Economische uitvoerbaarheid	115
8.2 Maatschappelijke betrokkenheid en procedure	116
BIJLAGEN	
Bijlage 1. Notitie reikwijdte en detailniveau	

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Someren heeft een groot buitengebied met veel verschillende functies. Het buitengebied is lang hoofdzakelijk voor agrarische doeleinden in gebruik geweest. Veel agrarische bedrijven stoppen echter, waardoor er op de vrijgekomen locaties nieuwe kansen ontstaan. De diversiteit in functies in het buitengebied neemt daardoor toe, een transitie die op vele plekken in Nederland zichtbaar is. Deze ontwikkeling houdt het buitengebied levendig, maar er moet wel voor gewaakt worden dat deze functies ook passen binnen het buitengebied van Someren. Dit heeft ertoe geleid dat de gemeente Someren het beleid voor niet-agrarische functies (het NAF-beleid) heeft geactualiseerd. Dit beleidskader biedt meer ruimte aan de ontwikkeling van niet-agrarische functies in het buitengebied, maar waarborgt ook dat bestaande en nieuwe functies niet met elkaar gaan botsen.

Voor deze nieuwe ontwikkelingen, maar ook voor bestaande situaties zal gekeken moeten worden of deze passen in de visie voor het Somerense buitengebied. Daarom heeft de gemeente Someren ervoor gekozen een intensief traject te starten waarbij alle locaties in het buitengebied integraal worden gecontroleerd. Met de bewoners en ondernemers wordt het gesprek aangegaan over de situatie op het perceel tijdens de controle en hun toekomstplannen. Aan de hand van deze controles kan zo een duurzaam bestemmingsplan worden opgesteld dat overeenkomt met de feitelijke situatie.

1.2 Doelstelling

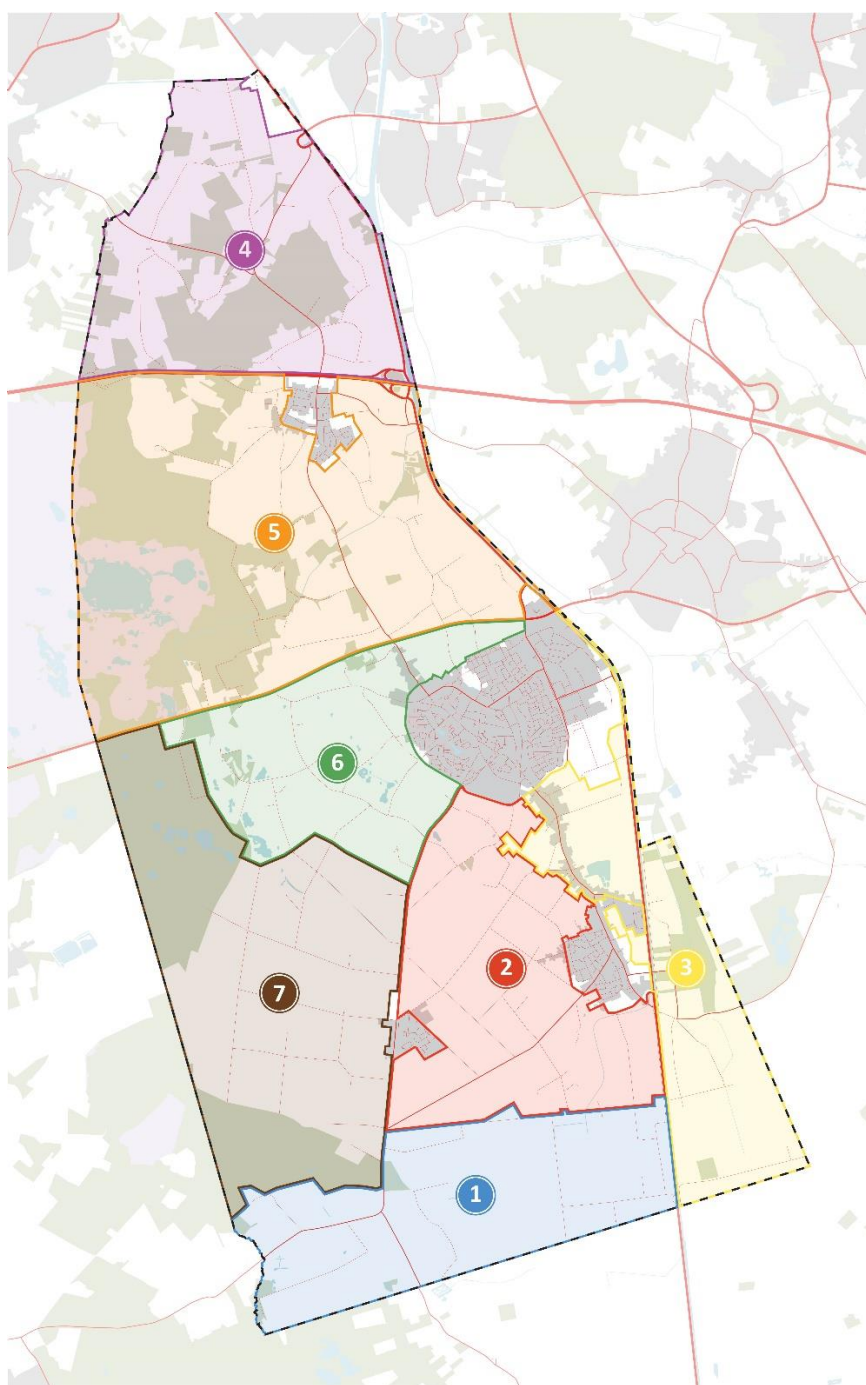
Het vigerende bestemmingsplan voor een groot deel van het buitengebied is het bestemmingsplan Buitengebied Someren (2011). Dit is een conserverend plan geweest waaraan geen controles ten grondslag hebben gelegen. Daarnaast zijn er diverse partiële herzieningen en postzegelbestemmingsplannen vastgesteld, waarbij niet altijd een uniforme werkwijze is gehanteerd en is het beleid in de afgelopen jaren op verschillende vlakken gewijzigd. Het doel van het bestemmingsplan 'Buitengebied Someren - Deelgebied 4' is een uniform, leesbaar bestemmingsplan gebaseerd op de feitelijke functies die aanwezig zijn in het buitengebied uitgaand van de uitgevoerde integrale controles.

Het buitengebied van Someren is voor het overzicht en een zorgvuldige benadering in 7 (voorheen 6) deelgebieden verdeeld. Het bestemmingsplan voor deelgebied 1 is op 30 november 2017 vastgesteld, het bestemmingsplan voor deelgebied 2 is op 5 maart 2020 vastgesteld en het bestemmingsplan voor deelgebied 3 is op 21 juli 2021 vastgesteld. Deze toelichting heeft betrekking op deelgebied 4, het gedeelte van het Somerense buitengebied dat zich ten noorden van de A67 bevindt. Voorafgaand aan het vaststellen van het bestemmingsplan voor deelgebied 4 zijn alle bedrijven en woningen in dit gebied bezocht en is er bekeken of de bestaande situatie overeenkomt met het bestemmingsplan.

Uit deze controles is gebleken dat op verschillende locaties de feitelijke situatie niet overeenkomt met het bestemmingsplan. Vervolgens zijn per locatie de legalisatiemogelijkheden van de strijdigheden onderzocht binnen de bestaande wet- en regelgeving. Bij de locaties waar legalisatie een optie is, is in overleg met de eigenaren een manier gezocht om de strijdigheden op te lossen. Als de eigenaren hebben besloten tot een wijziging voor hun perceel dan is dit opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Someren - Deelgebied 4. Het eindproduct is een actueel bestemmingsplan dat overeenkomt met de bestaande situatie.

1.3 Ligging en begrenzing van het gebied

Dit bestemmingsplan is opgesteld voor deelgebied 4, het deel gelegen ten noorden van de A67. Op Figuur 1 is de ligging van de deelgebieden globaal weergegeven. De volgorde van de deelgebieden is in 2018 aangepast ten opzichte van de eerdere planning. Daarna is in 2020 deelgebied 6 gesplitst in twee delen (deelgebied 6 en 7). Deelgebied 4 wordt begrensd door de gemeente Helmond in het noorden en de Zuid-Willemsvaart in het oosten. Aan de westzijde wordt het plangebied globaal begrensd door de gemeente Geldrop-Mierlo. In het zuiden wordt het gebied begrensd door de A67. Het gebied rond de Stipdonk wordt niet in dit plan meegenomen, omdat er voor dit gebied een visie in ontwikkeling is.

Figuur 1: Indeling deelgebieden herziening bestemmingsplan buitengebied

1.4 Geldende bestemmingsplannen

Binnen deelgebied 4 zijn diverse bestemmingsplannen en herzieningen hiervan van kracht. Deze bestemmingsplannen worden (gedeeltelijk) vervangen door het nieuwe bestemmingsplan voor deelgebied 4. Het betreft de volgende bestemmingsplannen:

Geldende bestemmingsplannen / wijzigingsplannen / gerechtelijke uitspraken / voorbereidingsbesluiten	Vaststellingsdatum
Someren Buitengebied	29-06-2011
Achterbroek 6 en 24	28-09-2011
Gedeeltelijke intrekking reactieve aanwijzing t.a.v. Buitengebied Someren	24-04-2012
Buitengebied 2013	26-06-2013
Buitengebied Someren, wijziging Oude Goorenweg 5	24-07-2013
Gerechtelijke uitspraak bestemmingsplan "Buitengebied Someren"	24-07-2013
Broekkant 4 en 5	25-09-2013
Buitengebied Someren (2011), eerste partiële herziening	25-09-2014
Gerechtelijke Uitspraak Buitengebied 2014	31-12-2014
Plattelandswoningen Someren	26-11-2015
Veegplan gemeente Someren 2015	25-02-2016
Buitengebied 2014	21-04-2016
Buitengebied Someren 2 ^e partiële herziening bedrijfswoningen Vlasakkers	30-06-2016
Gerechtelijke uitspraak Buitengebied Someren, 2e partiële herziening, bedrijfswoningen Vlasakkers	31-05-2017
Ruimte voor Ruimte Winkelstraat ong.	29-06-2017
Winkelstraat 15 Lierop	11-12-2017
Reststroken Someren 2017	28-01-2018
Veegplan III, gemeente Someren 2017	22-02-2018
Parapluplan NAF-beleid Someren	28-06-2018
Hoogspanningsverbinding	29-11-2018
Hersel 1 Lierop	23-04-2019
Eindje 6 en omgeving	05-03-2020
Vorbereidingsbesluit Huisvesting Arbeidsmigranten Someren	05-03-2020
Parapluplan huisvesting arbeidsmigranten 2021	28-01-2021
Veegplan XI, gemeente Someren 2020	22-04-2021

Tabel 1: Vigerende bestemmingsplannen voor deelgebied 4

Omgevingsvergunning	Vaststellingsdatum
Steenertseweg 12 Lierop	13-07-2017
Lungendonk 22, Lierop	13-07-2018
Veldweg 1 Lierop	22-08-2019
Achterbroek 33, Lierop	30-10-2019
Varenschutseweg 11	09-09-2020
Zonnepark Lungendonk	17-03-2021

Tabel 2: Vigerende omgevingsvergunningen (projectbesluiten) voor deelgebied 4

1.5 Leeswijzer

Het bestemmingsplan bestaat uit verschillende planonderdelen: de verbeelding, de regels en de toelichting. Op de verbeelding zijn de bestemmingen in het plangebied weergegeven. Deze bestemmingen zijn gerelateerd aan de in de planregels opgenomen juridische regeling. In de regels is het gebruik van de binnen het plangebied aangegeven gronden en opstellen juridisch geregeld. Per bestemming is aangegeven wat er binnen die bestemming mogelijk is en wat wordt toegestaan. In de toelichting worden de aan het plan ten grondslag liggende gedachten en de uitkomsten van eventueel uitgevoerde onderzoeken opgenomen.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de werkwijze die is gekozen bij het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied Someren - Deelgebied 4. Hoofdstuk 3 beschrijft de visie van de gemeente Someren voor het buitengebied. In hoofdstuk 4 worden de omgevingskwaliteiten die aanwezig zijn in deelgebied 4 beschreven. Hoofdstuk 5 behandelt de beleidskaders op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau die van toepassing zijn op dit bestemmingsplan. De retrospectieve toets, oftewel de onderbouwing van de wijzigingen die zijn opgenomen in dit bestemmingsplan ten opzichte van de voorgaande bestemmingsplannen, is te vinden in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 behandelt de sectorale randvoorwaarden op het gebied van bijvoorbeeld archeologie en milieu. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid beschreven.

2 WERKWIJZE

2.1 Integrale controles

Het laatste algemene bestemmingsplan voor het gehele buitengebied stamt uit 2011. De gemeente Someren wil uiteindelijk voor het gehele buitengebied een actueel en uniform bestemmingsplan opstellen. Het is daarvoor van belang om te onderzoeken wat de feitelijke situatie (bebouwing én gebruik) is op alle locaties. De gemeente Someren heeft er voor gekozen om een intensief traject te starten waarbij alle bedrijven en woningen in het buitengebied worden bezocht.

2.1.1 Fasering

Het volledig controleren van het gehele buitengebied kost echter veel tijd. Als gewacht wordt met het in procedure brengen van het bestemmingsplan totdat het hele buitengebied gecontroleerd is, dan zou de informatie uit de eerste controles mogelijk al weer gedateerd zijn. Daarom is er voor gekozen om het buitengebied in zeven deelgebieden op te delen.

Op deze manier blijven de werkvoorraad en het werkgebied beheersbaar. Van 2020 tot en met 2021 zijn er bij 32 agrarische bedrijven, 13 niet-agrarische bedrijven, 101 woonbestemmingen en 5 overige bestemmingen (Sport, Recreatie, Maatschappelijk en Horeca) controles uitgevoerd in deelgebied 4. Ook is er gekeken naar bebouwing op agrarische gebiedsbestemmingen. Bij deze controles is beoordeeld of de feitelijke situatie overeenkomt met wat het vigerende bestemmingsplan toestaat. Daarbij zijn diverse strijdigheden aan het licht gekomen, variërend in omvang en soort. Daarnaast is aan bewoners en ondernemers gevraagd of zij nog concrete toekomstplannen hebben op de locatie die relevant zijn voor het bestemmingsplan.

2.1.2 Verwachtingen

De verwachting was dat op veel locaties de feitelijke situatie niet geheel overeen zou komen met wat volgens het vigerende plan was toegestaan. Deze verwachting werd mede gesterkt door de ervaringen in deelgebied 4. De volgende verdeling is gegeven aan de locaties:

- 1) Er zijn geen strijdigheden aanwezig
- 2) Er is sprake van een strijdigheid die eenvoudig te legaliseren valt.
- 3) Er is sprake van een complexe situatie waarvan moet worden bepaald of deze te legaliseren is aan de hand van het geldende beleid.

Het beleid waaraan getoetst wordt, staat nader omschreven in hoofdstuk 5. Mocht blijken dat legalisatie geen optie is, dan volgt na de inwerkingtreding van het bestemmingsplan een handhavingstraject met als doel de geconstateerde strijdige situatie ook daadwerkelijk te beëindigen.

2.2 Systematiek

Ten behoeve van het nieuw op te stellen bestemmingsplan heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle bestemmingsvlakken. Per locatie is gekeken naar het huidige gebruik en de aanwezige bebouwing. Vervolgens is getoetst of de feitelijke situatie past binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan voor die locatie biedt en of de bebouwing met vergunning is opgericht.

2.2.1 Controles

De controles van de bedrijfspercelen zijn uitgevoerd door de Omgevingsdienst Zuidoost - Brabant. Het betreft zowel agrarische als niet-agrarische bedrijven en ook de horeca-, recreatie-, sport- en maatschappelijke bestemmingen. Bij 41 van de 50 bedrijfspercelen zijn situaties geconstateerd die niet in overeenstemming zijn met het geldende planologische regime voor het gebruik en/of de bouwmogelijkheden voor de gronden. Op de overige 9 bedrijfspercelen zijn geen strijdigheden geconstateerd.

De controles van de woonbestemmingen zijn uitgevoerd door adviesbureau Ordito in opdracht van de gemeente Someren. Bij 89 woonbestemmingen is er sprake van strijdigheden met het bestemmingsplan. Bij de overige 12 woonbestemmingen zijn geen strijdigheden geconstateerd. De strijdigheden bestaan voornamelijk uit voorzieningen die zich buiten het bestemmingsvlak bevinden of een grotere oppervlakte aan bebouwing dan toegestaan, maar ook strijdig gebruik komt voor.

2.2.2 Bureauonderzoek

Door middel van een bureaustudie is nader onderzoek gedaan naar het bestemmingsplan, in het verleden verleende bouw- en gebruiksvergunningen, de mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen en luchtfoto's op perceelsniveau. Vervolgens is getoetst of legalisatiemogelijkheden van de strijdige situatie en/of de aangeleverde toekomstplannen passend zijn binnen het beleid voor het buitengebied.

2.2.3 Keukentafelgesprek

In de aanloop naar het voorontwerp bestemmingsplan zijn keukentafelgesprekken gevoerd met de eigenaren van percelen in deelgebied 4 om te bespreken welke strijdigheden zich voordoen, welke oplossingen hiervoor zijn en of er nog eventuele nieuwe plannen zijn. Aan de hand van bureauonderzoek en de uitgevoerde controles zijn rapporten opgesteld die dienen als basis voor deze gesprekken. Niet voor alle locaties heeft een keukentafelgesprek plaatsgevonden. De eigenaren van locaties waar geen strijdigheden zijn geconstateerd of waar de strijdigheden van eenvoudige aard waren, hebben een brief ontvangen. In enkele gevallen heeft er naar aanleiding van de brief alsnog een gesprek plaatsgevonden.

2.2.4 Scenario's per locatie

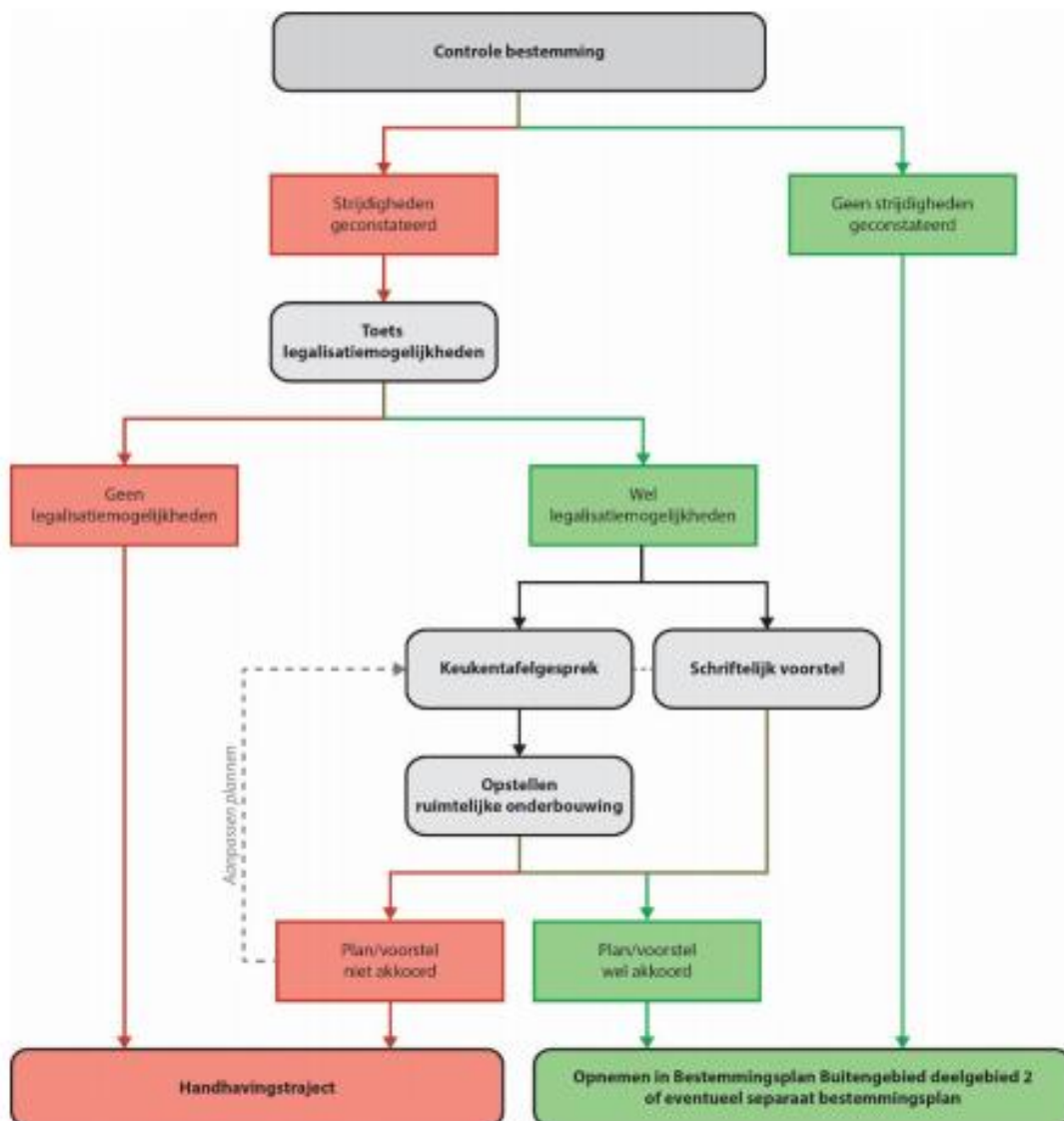
Volgend op de keukentafelgesprekken en brieven is per locaties uitgezocht welke legalisatiemogelijkheden er waren voor de strijdigheden. Dit heeft geleid tot een voorstel per bestemmingsvlak over de mogelijkheden voor ontwikkeling dan wel legalisatie binnen de spelregels van de ruimtelijke ordening. Dit heeft in alle gevallen geresulteerd in een aantal oplossingsmogelijkheden:

1. De strijdige situatie wordt door de eigenaar op de locatie opgelost. Overtollige bebouwing wordt bijvoorbeeld gesloopt, voorzieningen worden binnen het bouwvlak geplaatst of er wordt alsnog een vergunning aangevraagd.
2. Strijdige situaties die op te lossen zijn met een minimale bestemmingsplanwijziging behoeven geen uitgebreide ruimtelijke onderbouwing. Deze wijzigingen worden door middel van een retrospectieve toets verantwoord en correct opgenomen in het bestemmingsplan.
3. Voor situaties waar sprake is van een grotere ruimtelijke impact van de legalisatie worden door de eigenaren ruimtelijke onderbouwingen/toekomstplannen ingediend om zo het (beoogde) gebruik/bebouwing te verantwoorden op basis van een toets aan relevante wet- en regelgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening en milieu.
4. Als er geen legalisatiemogelijkheden zijn of als eigenaren niet mee willen werken aan een oplossing wordt na inwerkingtreding van het bestemmingsplan handhavend opgetreden tegen strijdig gebruik en strijdige bebouwing.

Daar waar ontwikkeling of legalisatie geheel of gedeeltelijk tot de mogelijkheden behoort, is het resultaat hiervan opgenomen in dit bestemmingsplan. Indien ontwikkeling of legalisatie niet mogelijk is gebleken of de eigenaren niet mee hebben willen werken aan de noodzakelijke acties en verplichtingen, is het uitgangspunt dat de gemeente het handhavingstraject in gang gaat zetten. Voor een aantal percelen loopt parallel aan dit bestemmingsplan al een separate planologische procedure om te komen tot een wijziging van het bestemmingsplan. Na vaststelling van deze postzegelplannen worden deze, indien tijdig gereed, opgenomen in deze algehele herziening van deelgebied 4. Na vaststelling van dit bestemmingsplan 'Buitengebied Someren - Deelgebied 4' is voor dit deelgebied van het buitengebied van Someren een plan beschikbaar dat voor zover mogelijk overeenkomt met de feitelijk aanwezige situatie, dan wel de beoogde situatie.

2.3 Proces

Samengevat bestaat het gehele proces van de eerste controle tot aan de vastlegging in een bestemmingsplan of een handhavingstraject uit de in Figuur 2 uitgewerkte werkzaamheden. Voor alle percelen wordt dit proces doorlopen, omdat er behoefte is aan een volledige en integrale herziening van het bestemmingsplan buitengebied. De plannen die hieruit voortvloeien worden gebundeld en leiden per deelgebied tot een actueel, integraal en leesbaar bestemmingsplan.

Figuur 2: Werkwijze

3 VISIE OP HET BUITENGEBIED

3.1 Uitgangspunten

In het bestemmingsplan Buitengebied uit 2011 en de daaropvolgende herzieningen is gekozen voor een bestemmingsplan dat ruimte biedt aan maatschappelijke dynamiek. De ontwikkeling van het platteland in Someren is gebaseerd op een sterke relatie tussen drie pijlers: omgevingskwaliteit, economie en leefbaarheid. Dat betekent dat financieel economisch gezonde (agrarische) bedrijven met een duurzaam productieproces zich de komende jaren kunnen blijven ontwikkelen op plekken die daarvoor geschikt zijn.

In het bestemmingsplan uit 2011 is kwalitatieve ontwikkeling de basis voor de toekomst van bewoners en gebruikers van het buitengebied. Het plan biedt ruimte voor ontwikkeling voor burgers en bedrijven die voorstellen aandragen met respect voor de karakteristieke waarden van landschap, natuur en milieu. Het motto van het bestemmingsplan uit 2011 en navolgende herzieningen is: 'Verdien de ruimte'.

Dit motto sluit nog steeds aan bij de visie van de gemeente op het buitengebied en zal dan ook voor het nieuwe plan het motto blijven. Concreet betekent dit dat er ruimte is voor ontwikkeling en/of het legaliseren van bestaande strijdige situaties, mits er ook een bijdrage wordt geleverd aan de instandhouding en waar mogelijk verbetering van de ruimtelijke kwaliteit binnen de gemeente Someren.

Vaak vereist de wens om bepaalde kwaliteiten te behouden of te versterken ook een actief handelen. In gebieden met grote cultuurhistorische of natuurlijke waarden bestaat vaak ook dynamiek. Deze dynamiek kan worden gebruikt om de gewenste versterking van de omgevingskwaliteiten te realiseren. Veranderingen moeten niet alleen passen, maar moeten ook mede ten dienste staan van onderliggende kwaliteiten en waarden. De betreffende ontwikkelingen moeten dan ook gericht zijn op het behouden, versterken of herstellen van die kwaliteiten en waarden die dat gebied nu juist die specifieke kwaliteit geven.

3.2 Beeldkwaliteitsplan

Tegelijk met het vaststellen van het bestemmingsplan Buitengebied in 2011 is het Beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Dit bevat richtlijnen voor landschappelijke inpassing van bebouwing en ondersteunende voorzieningen. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zeker in het buitengebied, moeten bijdragen aan de versterking en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Het beeldkwaliteitsplan moet een inspiratiebron voor ontwikkelingen in het buitengebied zijn.

We kunnen in het buitengebied verschillende landschapstypen onderscheiden en ieder landschapstype vraagt om een andere bijdrage aan de gewenste ruimtelijke kwaliteit. Daarom zijn in het beeldkwaliteitsplan ontwerprichtlijnen opgenomen die bij aanvang van elke ruimtelijke ontwikkeling kunnen worden meegenomen om op een passende wijze invulling te geven aan de in het bestemmingsplan Buitengebied opgenomen randvoorwaarden ten aanzien van bijvoorbeeld een

goede landschappelijke inpassing. Het beeldkwaliteitsplan wordt dan ook nog steeds gebruikt als toetsingskader voor alle ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied.

Het beeldkwaliteitsplan dient vooral om inhoud te geven aan het motto ‘Verdien de ruimte’, wat wil zeggen: nieuwe ontwikkelingen zijn mogelijk, mits er ook sprake is van ruimtelijke kwaliteitswinst. Zo kan een uitbreiding van een bouwblok alleen plaatsvinden als voldaan wordt aan het beeldkwaliteitsplan. Ook zal ten aanzien van wijzigingsbevoegdheden (voorbeeld: uitbreiding van bouwvlakken) en ontheffingen (voorbeeld: een minicamping bij een boerderij) het beeldkwaliteitsplan zich doen gelden. Wie aan de hand van het beeldkwaliteitsplan met goede oplossingen komt die landschap, natuur en milieu niet alleen ontzien, maar zelfs versterken, werkt mee aan een duurzame ontwikkeling van het Somerense buitengebied.

In het bestemmingsplan is vastgelegd wat de planologische rechten en plichten zijn van de eigenaren van de percelen binnen het plangebied. Het beeldkwaliteitsplan is zowel een inspiratiedocument als het toetsingskader voor het waarborgen en verhogen van de ruimtelijke kwaliteit bij alle ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. Het beeldkwaliteitsplan is daarmee een integraal onderdeel van het bestemmingsplan. Het beeldkwaliteitsplan is opgenomen als bijlage bij de regels van bestemmingsplan Buitengebied Someren (2011) en is ook bij het voorliggende bestemmingsplan ‘Buitengebied Someren - Deelgebied 4’ een bijlage bij de regels.

3.3 Ontwikkeling met respect voor cultuurhistorie, natuur en landschap

Iedere gemeente heeft zijn karakteristieke plekken die voor de plaatselijke bevolking een bijzondere betekenis hebben. Zo kan het gaan om een gehucht met oude boerderijen langs een oude straat of zelfs een klein hakhoutbosje midden op de akkergronden in het beekdal. Deze bijzondere plekken liggen vaak op historisch gezien logische locaties, bijvoorbeeld aan de rand van oude bouwlanden, op knooppunten van oude wegen of nabij een oversteek van een beekloopje. De gemeente wil in de agrarische gebieden met bijzondere waarden het landschap herstellen op basis van de oorspronkelijke historische en ontginningskenmerken. Het zijn de gebieden die met wat extra zorg voor bebouwing, erf en kavelgrensbeplanting al snel een bovengemiddelde kwaliteit opleveren. Het zijn echter ook gevoelige gebieden voor grootschalige en gebiedsvreemde ingrepen. Hier moet zorgvuldig mee worden omgegaan. Niet alleen als het om de vorm en omvang gaat, maar ook als het om de functie gaat.

De gemeente Someren streeft er naar dat van tevoren over veranderingen van het patroon van verkaveling, wegen en waterlopen en functies wordt nagedacht en hierbij te overwegen hoe de historische draad in de landschapsontwikkeling zo goed mogelijk bewaard kan worden. Dat houdt niet in dat alles bij het oude moet blijven, maar dat nieuwe ontwikkelingen zo goed mogelijk in het historische landschap moeten worden ingepast. Bij ingrepen in de bodem, waterhuishouding en beplanting, die verder strekken dan het bestaande beheer en onderhoud, zal steeds worden gekeken of deze ingepast kunnen worden in de historische landschapsopbouw. Voor nieuwe functies geldt dat een afweging moet worden gemaakt over welke impact een functie op de omgeving heeft. Zo kan een dagrecreatief bedrijf behoefte hebben aan parkeerplaatsen ter plaatse van een bolle akker of kan een verandering van gebruik leiden tot meer verkeersbewegingen. Vanwege de toename van verkeer kan uiteindelijk een verbreding van een weg nodig zijn waarvoor mogelijk historische laanstructuren moeten verdwijnen. Daarom is het toestaan van bepaalde functies is niet altijd wenselijk.

4 OMGEVINGSKWALITEITEN

4.1 Inleiding

Het plangebied herbergt diverse natuur- en landschapswaarden. Deze omgevingskwaliteiten zijn van grote betekenis voor de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van het plangebied. Ze vormen het vertrekpunt voor het bepalen van het ruimtelijke beleid voor het buitengebied. De waarden in het landschap en de natuur zijn kwetsbaar voor veranderingen die onder andere als gevolg van de ontwikkelingen binnen de landbouw, maar ook andere functies te verwachten zijn.

Het buitengebied van de gemeente Someren bevat diverse omgevingskwaliteiten, die onder te verdelen zijn in onderstaande hoofdgroepen, te weten:

- Natuurwaarden
Natuurwaarden zijn het geheel aan waarden die aan een gebied zijn toegekend in verband met het voorkomen van biotische en/of abiotische elementen die bijdragen aan de diversiteit en natuurlijkheid van een gebied.
- Landschapswaarden
Landschapswaarden zijn het geheel aan waarden in verband met bijzondere landschappelijke kenmerken van een gebied of object, in de zin van karakteristieke verschijningsvorm, herkenbaarheid/identiteit en diversiteit, dat bestaat uit aardkundige, cultuurhistorische, archeologische en visueel-ruimtelijke waarden, afzonderlijk of in onderlinge samenhang.

Bij ontwikkelingen in het buitengebied moet altijd rekening worden gehouden met de aanwezige waarden en kwaliteiten in de omgeving. Meer en meer wordt duidelijk dat hierbij niet alleen naar de directe impact van een ingreep op de specifieke plek moet worden gekeken, maar zeker ook naar de indirecte gevolgen in de omgeving van de activiteit. Nieuwe ontwikkelingen hebben immers niet alleen gevolgen voor de locatie zelf, bepaalde functies kunnen in meer of mindere mate gevolgen hebben voor de directe of zelfs wijdere omgeving.

4.2 Verfijning omgevingskwaliteiten

Binnen deze omgevingskwaliteiten kan een verfijning worden aangebracht. Deze verfijning geeft meer inzicht in de voorkomende waarden en vervolgens ook aan de criteria voor toetsing van activiteiten en ontwikkelingen. Dit is tevens de basis voor de toepassing van de diverse regelingen voor het aanvragen van een omgevingsvergunning en het toepassen van eventuele gebruiksverboden binnen de bestemmingsregels. Door deze verfijning ontstaat op voorhand meer duidelijkheid voor de aanvrager (burger) en de toetser (overheid) bij het aanvragen en het beoordelen van een omgevingsvergunning.

4.2.1 Natuur

Onderstaande verfijning kan worden aangebracht binnen de natuurwaarden.

Verfijning natuurwaarden/Biotoop	Omschrijving
Amfibieën en reptielen	Een soortgroep die kenmerkend is voor gevarieerde gebieden, vaak met een afwisseling van natte en droge terreindelen. Specifiek voor amfibieën (kikkers, padden, salamanders) is verder de aanwezigheid van open water van belang dat dient als voortplantingsbiotoop. In het agrarisch gebied is de soortgroep afhankelijk van kleine landschapselementen (bosjes, houtwallen, poelen), ruige slootkanten, wegbermen e.d.
Bosvogels	Een soortgroep die kenmerkend is voor gevarieerde bosgebieden, vaak met een afwisseling met opener terreindelen zoals stuifzand of heide. Vooral grotere aaneengesloten gebieden zijn vanwege de rust in het broedseizoen geschikt.
Moerasvogels	Een soortgroep die kenmerkend is voor natte/vochtige terreinomstandigheden en een afwisselende begroeiing, zoals moerasbos, rietmoeras, ruige oevers, slootkanten, natte graslanden e.d.
Natte biotoop dagvlinders	Een soortgroep die kenmerkend is voor natte terreinomstandigheden. Dagvlinders zijn in een aantal gevallen gebonden aan specifieke vegetaties en de daarin voorkomende waardplanten. Net als planten/plantengemeenschappen komt deze soortgroep zowel voor in bos- en natuurgebied als in het agrarisch gebied waarbij een kleinschalige en gevarieerde inrichting van belang is.
Planten en plantengemeenschappen	Een soortgroep die betrekking heeft op individuele plantensoorten of op plantengemeenschappen die kenmerkend zijn voor natuur- en bosgebieden, met name in de beekdalen en heidegebieden (vennen), maar ook in kleine landschapselementen, slootkanten e.d. in het agrarisch gebied.
Struweelvogels	Een soortgroep die kenmerkend is voor het relatief kleinschalig cultuurlandschap, waarin veel landschapselementen alsmede ruige slootkanten, wegbermen e.d. voorkomen, of onderdelen van het cultuurlandschap die liggen in de nabijheid van grotere natuur- en/of bosgebieden.
Weidevogels	Soortgroep die kenmerkend is voor het relatief grootschalige en open cultuurlandschap, waarbij in het broedseizoen, lopend van 1 maart - 15 juni, m.n. rust, een relatief groot graslandareaal en, in mindere mate, een relatief hoge grondwaterstand belangrijk zijn.
Hydrologisch waardevol (voor natuurwaarden)	Waarden in verband met een specifieke waterhuishoudkundige situatie voor daaraan gebonden organismen (planten en dieren), leefgemeenschappen en potenties voor de ontwikkeling daarvan, met daarbij behorende kwantitatieve aspecten (zoals hoge waterstand, stabiel waterpeil) en/of kwalitatieve aspecten (voedselarm, onvervuild), zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

Tabel 3: Verschillende waarden binnen de functie Natuur.

4.2.2 Landschap

Ook voor de landschapswaarden kan een verfijning worden aangebracht, te weten:

Verfijning landschappelijke/ abiotische waarden	Omschrijving
Aardkundig waardevol	Waarden die samenhangen met de geologische, geomorfologische en/of bodemkundige kenmerken en ontstaanswijze van een gebied, zoals bodemopbouw en -samenstelling, hoogteverschillen en de daarmee samenhangende waterhuishouding.
Cultuurhistorisch waardevol	Waarden die samenhangen met de nalatenschap van de mens, door zijn aanwezigheid en activiteiten in het verleden, zichtbaar in het huidige landschap. Hierbij gaat het om archeologisch, historisch-landschappelijk, historisch-geografisch en/of historisch-bouwkundig waardevolle zaken, zoals archeologische elementen, beplanting, reliëf (bijvoorbeeld bolle akkers), verkaveling, slotenpatroon en bebouwing.
Beslotenheid/ Bosrandsituaties	De beslotenheid van het landschap wordt belichaamd door houtwallen en -opstanden en bomenrijen langs wegen en paden.
Openheid/grootschalig jong ontginningspatroon	Waardevolle open gebieden zijn gebieden zonder bebouwing. De relatief kleinschalige oude akkers zijn geheel open. Hier moet ook de beplanting zeer zuinig en alleen in de randen worden toegepast. In de weidse open gebieden in de jonge ontginningen kan wel beplanting voorkomen (zoals de versterkte lanenstructuur), maar het gebied mag niet dicht beplant worden.

Tabel 4: Verschillende waarden binnen de functie Landschap.

4.3 Gebiedsbeschrijving deelgebied 4

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op deelgebied 4 van het buitengebied van Someren. In het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. In de omgeving van het plangebied liggen meerdere Natura 2000-gebieden; de Groote Peel, Strabrechtse Heide & Beuven en Weerter- en Budelerbergen & Ringselven.

4.3.1 Landschapstypen

In het deelgebied komen verschillende landschapstypen voor (zie figuur 3). Het oostelijke en westelijke gedeelte van het plangebied bestaat uit het Beekdallandschap. In het midden van het plan gebied bevindt zich Heide- en Boslandschap, met daaromheen een ring van Kampenlandschap. In het noorden van het plangebied bevindt zich Oudere Heideontginningen. Deze landschapstypen zijn beschreven in het beeldkwaliteitsplan voor het buitengebied (zie ook paragraaf 3.2).

Figuur 3 Gebiedsindeling landschap (Beeldkwaliteitsplan Buitengebied 2011)

Het 'Kampenlandschap' is een cultuurhistorisch kleinschalig en halfopen landschap. De verdeling van het landschap is onregelmatig en er zijn veel structuurelementen aanwezig. Oorspronkelijk zijn er in het Kampenlandschap veel houtwallen, hagen, boomsingels en beplanting aanwezig. Daarnaast liggen in dit gebied oude akkers die vrij van bebouwing en beplanting zijn. Bij ontwikkelingen is het wenselijk aan te sluiten bij de kleinschaligheid van het landschap.

De 'Oude Heideontginningen' vormen een overgangslandschap van gronden die tot ongeveer 1910 ontgonnen zijn. De landschappelijke lijnen zijn minder organisch dan die van het Kampenlandschap en de schaal is iets groter, maar ook in dit landschap hoort een rijke groenstructuur van houtwallen, lanen en bospercelen. Ontwikkelingen in deze ontginningen kunnen grootschaliger zijn dan in de oude landschappen, maar moeten begeleid worden door stevige houtwallen of bosstroken.

Het 'Beekdallandschap' bestaat uit laag gelegen, natte en kleinschalige landschappen. Omdat de beekdalen gevoelig zijn voor hoog water, zijn deze gebieden van oudsher minder voor bebouwing geschikt. De meeste beken in de gemeente Someren zijn tot rechte sloten en watergangen vergraven en er is nog maar weinig beplanting aanwezig. Nieuwe bebouwing is niet wenselijk in deze gebieden.

Het 'Heide- en Boslandschap' bestaat ten slotte uit uitgestrekte natte en droge heidegebieden met een aantal grote vennen in de bossen. Transformatie van naaldbos naar gemengd loofbos is gewenst. Cultuurhistorische waarden zijn in dit landschap belangrijk en moeten hierbij gewaarborgd blijven. Daarom staan behoud, beheer en versterking van de natuur- en landschappelijke waarden in dit gebied centraal. Functioneel wordt over het algemeen alleen extensieve recreatie als gebruik toegestaan.

4.3.2 Het kanaal de Zuid- Willemsvaart

Door deelgebied 4 stroomt de interregionale waterweg de Zuid- Willemsvaart. Dit kanaal is in de 19e eeuw gegraven als korte scheepvaartverbinding voor turf tussen Zuidoost-Brabant en de Maas bij 's-Hertogenbosch. Hedendaags heeft de Zuid-Willemsvaart nog steeds een belangrijke functie voor de scheepvaart, gezien het kanaal onderdeel uit maakt van het hoofdvaarwegennet. Het classificeren van de vaarwegen voor de scheepvaart is afgestemd op Europees niveau in zogeheten CEMT-klassen: de Zuid-Willemsvaart is als rijkswaerweg ingedeeld als een CEMT-klasse III. Voor deze CEMT-klasse geldt volgens het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) een vrijwaringszone van 20 meter aan weerszijden van de vaarweg. In deze vrijwaringszone van de Zuid-Willemsvaart komen een aantal bijzondere plantensoorten voor, die veelal kenmerkend zijn voor het rivierengebied. Voorbeelden zijn echte karwij, Kruisbladwalstro, Geel walstro en Kleine bevernel.

De Zuid-Willemsvaart heeft een functie als migratieroute voor diverse diergroepen, zoals dagvlinders, bosvogels en vleermuizen. Mede hierdoor is de Zuid- Willemsvaart aangewezen als ecologische verbindingszone. Binnen deze gebiedsaanduiding moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd voor het aanbrengen van verhardingen die groter zijn dan 100 m². Daarnaast is het niet toegestaan om in deze zone te bouwen zonder dat er wordt afgeweken middels een omgevingsvergunning. Het kanaal maakt ook deel uit van de Natuur Netwerk Nederland die door de provincie Noord-Brabant is opgenomen in de Interim omgevingsverordening (IOV). Vanwege deze ecologische waarden heeft het kanaal een dubbelbestemming 'Waarde – Ecologie'. Hiermee wordt geborgd dat de gronden mede bestemd zijn voor herstel, instandhouding, versterking en duurzame ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden. Door deze bijbehorende regels op te nemen in dit bestemmingsplan, worden ook in de toekomst de waarden van de Zuid- Willemsvaart blijvend meegenomen in overwegingen betreffende ontwikkelingen in het gebied.

De gebieden rondom de Zuid-Willemsvaart, de Goorloop en de Vleutloop hebben overwegend de bestemmingen 'Agrarisch met waarden – Abiotische waarden', 'Natuur' en 'Bos'. Daarnaast liggen er meerdere aanduidingen ter bescherming van de aanwezige waarde. Rond de Zuid-Willemsvaart, Goorloop en Vleutloop komen onder andere de volgende aanduidingen voor:

- 'Specifieke vorm van waarde - aardkundig waardevol': deze aardkundige waarden hebben betrekking op het reliëf en de bodemopbouw ter plaatse. Deze aanduiding is opgenomen om bijvoorbeeld de beekdalranden, de steilranden en microreliëf, te beschermen;
- 'Waarde - Ecologie': deze zones maken onderdeel uit van het Natuur Netwerk Brabant of vallen onder het regime van de Wet natuurbescherming;
- 'Specifieke vorm van waarde – hydrologisch waardevol': Deze gronden zijn bestemd voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van de aanwezige hydrologische waarden.
- 'Waterstaat – Reserveringsgebied waterberging': deze zones mogen in de toekomst mogelijk in aanmerking komen om te worden ingericht als waterbergingsgebied.
- 'Waterstaat – Waterbergingsgebied': het waterbergingsgebied omvat het bestaand inundatiegebied. Dit is een gebied dat onder water gezet kan worden om elders overstromingen te voorkomen.
- 'Waarde – Archeologie': dit zijn zones waar rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van archeologische resten die nader aandacht vragen.

Door het toekennen van deze aanduidingen en bijbehorende regels, worden ook in de toekomst de waarden van dit landschap blijvend meegenomen in overwegingen betreffende ontwikkelingen in het gebied.

4.3.3 Biodiversiteit en landschappelijke inpassing

In voorkomende gevallen is er bij ontwikkelingen sprake van landschappelijke inpassing en soms zelfs van het toevoegen van extra waardevolle landschapselementen. Enerzijds om functies en bouwpercelen in de omgeving in te passen, anderzijds om ook de biodiversiteit voor de lange termijn te bevorderen.

De gemeente Someren is van mening dat een bestemming 'Bos' of 'Natuur' pas toepasbaar is als het gaat om grotere en specifiek van ander gebruik uitgesloten gebieden. De hoofdbestemming 'Groen' vindt de gemeente onwenselijk. Dit impliceert vaak stedelijk groen met het nodige multifunctionele gebruik dat daar bij hoort. Deze suggestie wil de gemeente niet wekken bij deze categorie groene elementen. Er is bewust voor gekozen om dergelijke landschappelijke inpassingen niet apart te bestemmen, maar op te nemen binnen de hoofdbestemming. Indien er sprake is van een uitvoeringsverplichting en instandhoudingsplicht, dan is / wordt dat geborgd via een beperkende functieaanduiding binnen die hoofdbestemming met de aanduiding: 'landschappelijke inpassing'.

4.4 Eisen aan leefomgeving en mogelijke effecten

4.4.1 Eisen aan de leefomgeving

Er is onderscheid te maken tussen plant- en diersoorten waarvoor het agrarisch gebied geldt als belangrijkste habitat en soorten voor wie bos- en natuurgebieden tot de voornaamste leefomgeving behoren. In deelgebied 4 komen zowel agrarische gebieden als natuur- en bosgebieden voor.

Eisen aan leefomgeving soorten in het agrarisch gebied

Een groot deel van de soorten die voorkomen in het agrarisch gebied (ontginningsgebieden) leeft vooral in en om landschapselementen. Het belang van het agrarisch leefgebied voor de verwachte soorten is in de volgende alinea's nader toegelicht.

Vaatplanten

In het agrarisch gebied kunnen diverse beschermde vaatplanten voorkomen. Drijvende waterweegbree komt behalve in natuurgebieden (vennen en dergelijke) incidenteel ook voor in sloten en beken in het agrarisch gebied. Blaasvaren kunnen groeien op bouwwerken zoals oude muren, waterkeringen en waterputten. Op basis van regionale verspreidingsgegevens kunnen enkele akker(on)kruiden (bijvoorbeeld dreps) in potentie voorkomen in het plangebied. Echter, door het intensief beheerde karakter van de agrarische grond in het plangebied wordt de aanwezigheid van deze groep planten uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Een aantal grondgebonden zoogdieren kan voorkomen in het agrarisch gebied, waaronder de steenmarter, boommarter, wezel, hermelijn en eekhoorn. De steenmarter heeft onder meer verblijfplaatsen in gebouwen zoals agrarische schuurtjes. De hermelijn en de wezel hebben een divers scala aan verblijfplaatsen in holen, zoals oude konijnen- of muizenholen, onder boomwortels, maar ook in oude gebouwen en schuren. Ze foerageren vaak op randzones tussen bos en agrarisch gebied en maken gebruik van lijnelementen zoals watergangen en structuren met voldoende dekking zoals houtwallen. De boommarter en de eekhoorn hebben verblijfplaatsen in bomen, maar foerageren net zoals de das in het agrarisch gebied.

Vleermuizen

Diverse vleermuissoorten kunnen aanwezig zijn in het agrarisch buitengebied. Een deel van deze soorten maakt gebruik van bebouwing als vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast kunnen alle genoemde soorten gebruik maken van bijvoorbeeld bomenrijen in het agrarisch gebied als vliegroute of als foerageergebied.

Vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4)

In het agrarisch buitengebied kunnen een aantal vogelsoorten broeden waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Zo broeden de steenuil en kerkuil in hoge bebouwing en de huismus en gierzwaluw in en onder dakbedekking. De roek, de buizerd en de ransuil broeden in hoge bomen, zoals in houtwallen in het agrarisch gebied. De ooievaar broedt op hoge bouwwerken zoals schoorstenen, of op palen.

Amfibieën

Soorten zoals de alpenwatersalamander, de kamsalamander en de poelkikker komen, behalve in natuurgebieden, soms ook voor in het agrarisch gebied. Hierbij worden sloten, poelen en overhoeken als leefgebied gebruikt. Daarnaast kan de rugstreeppad voorkomen in het agrarisch buitengebied. Deze soort bevolkt relatief makkelijk tijdelijke habitats, met name wanneer sprake is van ondiepe wateren en vergraven zandige terreinen zoals bij braakliggende bouwterreinen.

Vissen

De grote modderkruiper kan incidenteel voorkomen in waterlopen in het agrarisch gebied, meestal in de wat bredere watergangen met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie.

Eisen aan leefomgeving soorten in het natuur- en bosgebied

Het natuur- en bosgebied herbergt onderstaande natuurwaarden:

Amfibieën en reptielen

Een soortgroep die kenmerkend is voor gevarieerde gebieden, vaak met een afwisseling van natte en droge terreindelen. Specifiek voor amfibieën (kikkers, padden, salamanders) is de aanwezigheid van open water van belang, gezien het water dient als voortplantingsbiotoop. In het agrarisch gebied is de soortgroep afhankelijk van kleine landschapselementen (bosjes, houtwallen, poelen), ruige slootkanten, wegbermen e.d.

Planten en plantgemeenschappen

Een soortgroep die betrekking heeft op individuele plantensoorten of op plantengemeenschappen die kenmerkend zijn voor natuur- en bosgebieden, met name in de beekdalen en heidegebieden (vennen) maar daarnaast ook voor kleine landschapselementen, slootkanten e.d. in het agrarisch gebied.

4.4.2 Directe en indirecte effecten

Ingrepen in het plangebied kunnen een mogelijk effect hebben op de aanwezige waarden. Deze effecten kunnen op verschillende manieren optreden. De effecten zijn te verdelen in directe en indirecte effecten:

Directe effecten

- Oppervlakteverlies en versnippering van natuur;

- Verandering populatiedynamiek en bewuste verandering soortensamenstelling;
- Kap of snoei van vegetatie;
- Aantasten of verwijderen van verblijfplaatsen.

Indirecte effecten (externe werking)

- Verontreiniging;
- Verstoring door geluid, licht, trilling of optische verstoring;
- Verzuring of vermeting t.g.v. stikstofuitstoot veehouderijen en verkeer
- aantrekkende werking.

In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen om te voorkomen dat de aanwezige waarden in het landschap worden aangetast. Bij elke ontwikkeling dient de afweging gemaakt te worden in welke mate deze de natuur- en/of landschapswaarden in het gebied aantasten. Daarom zijn op voorhand de eerder genoemde aanduidingen opgenomen om de bestaande waarden te beschermen.

4.5 Wijze van bestemmen op basis van omgevingskwaliteiten

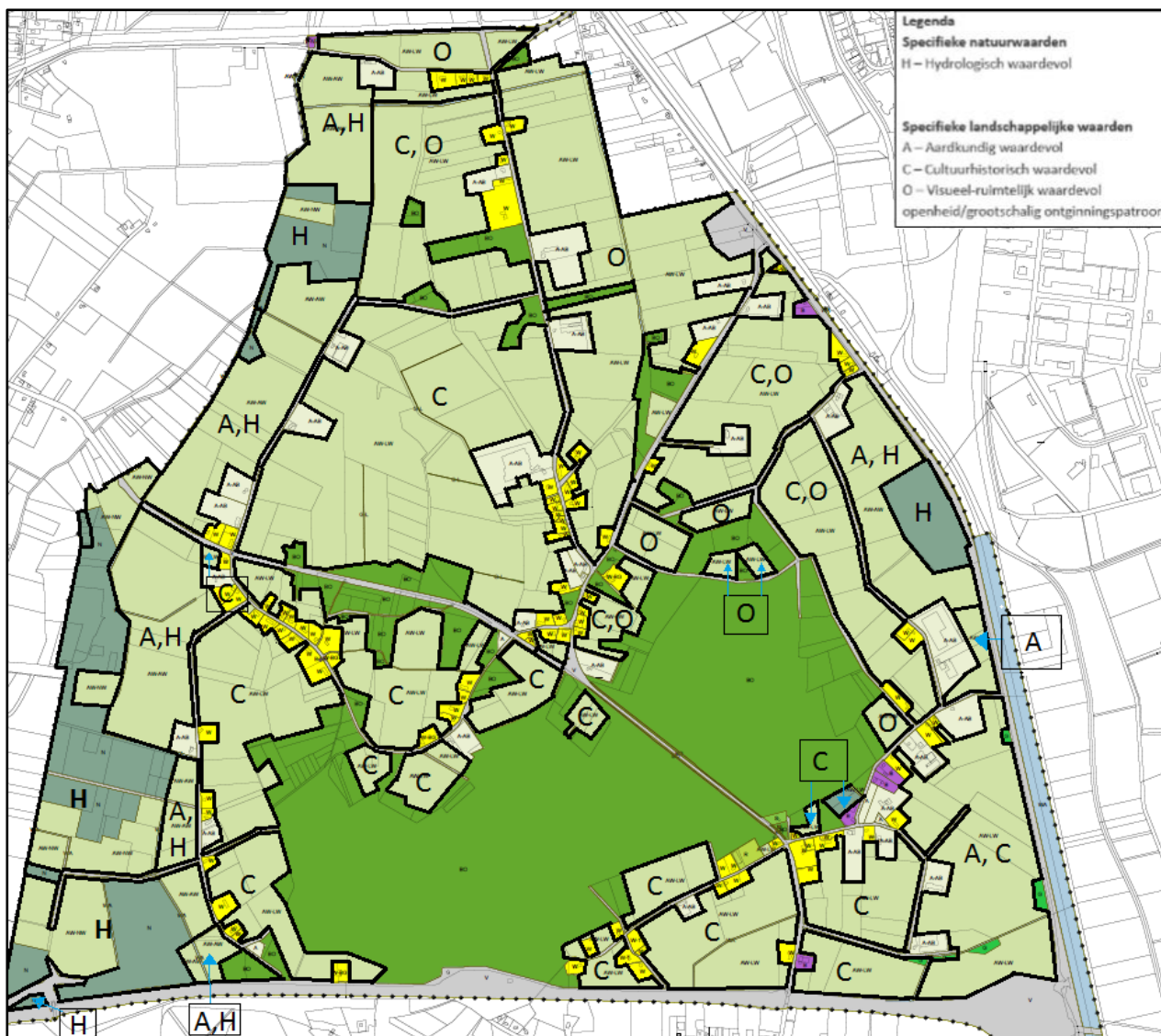
Het buitengebied is opgedeeld in diverse gebiedsbestemmingen met betrekking tot omgevingskwaliteiten:

- Natuur (zie paragraaf 4.6.1);
- Bos (zie paragraaf 4.6.2);
- Agrarisch met waarden - Abiotische waarden (zie paragraaf 4.6.3);
- Agrarisch met waarden - Landschapswaarden (zie paragraaf 4.6.4);
- Agrarisch (zie paragraaf 4.6.5).

Het onderscheid tussen diverse agrarische gebieden met waarden en overig agrarisch gebied is gebaseerd op de aanwezigheid van omgevingskwaliteiten, beplantingselementen, waterhuishouding, hoogteverschillen, rustige omstandigheden, onverharde wegen en openheid. Deze specifieke waarden die aanwezig zijn in het buitengebied van Someren zijn reeds in de voorgaande bestemmingsplannen gewaardeerd en in de regels verwerkt. Er is geen aanleiding om in deze herziening van deelgebied 4 deze waarden te heroverwegen en het beleid aan te passen. De gebiedsbestemmingen uit het bestemmingsplan Buitengebied Someren (2011) zijn dan ook overgenomen.

Onafhankelijk van de uiteindelijke gebiedsbestemmingen, die de gronden krijgen, wordt een extra bescherming opgenomen voor de gronden met bijzondere landschapswaarden. Door middel van differentiatievlakken worden extra regels opgenomen, die moeten voorkomen dat de aanwezige waarden worden aangetast, of erger nog, verloren gaan. In het plangebied deelgebied 4 zijn onderstaande landschapswaarden expliciet aangeduid:

- specifieke vorm van waarde - aardkundig waardevol
- specifieke vorm van waarde - cultuurhistorisch waardevol
- specifieke vorm van waarde - visueel waardevol; openheid

Figuur 4 Specifieke waarden (Bestemmingsplan Buitengebied Someren 2011)

De natuur- en landschapswaarden zijn verder niet specifiek aangeduid op de verbeelding, uitgezonderd '*hydrologisch waardevol*', omdat alle afzonderlijke waarden beschermd worden met dezelfde bouwregels, verbodsbepalingen en een stelsel voor een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden. Tevens geldt dat, indien natuurwaarden voorkomen, niet ook nog eens de landschapswaarden zijn weergegeven, omdat de bescherming van de natuurwaarden prioriteit heeft boven, en ook voldoende wordt geacht voor de bescherming van, de landschapswaarden.

Om aanvragen van een omgevingsvergunning voor werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden (voorheen de aanlegvergunning) en gebruiksverboden van de bestemmingsregels te kunnen toetsen is een verfijning van de natuurwaarden weergegeven in figuur 4: Specifieke waarden. In deze afbeelding zijn ook de specifieke landschapswaarden aangegeven.

4.6 Beschrijving gebiedsbestemmingen

In deze paragraaf worden de gebiedsbestemmingen beschreven. Daarbij is steeds een onderscheid te maken in de onderdelen 'Algemeen' en 'Beleid'.

4.6.1 Natuur

Algemeen

In deze bestemming zijn de bestaande natuurgebieden opgenomen en de eigendommen van natuurbeherende instanties. In het plangebied deelgebied 4 zijn er ook enkele natuurbestemmingen in particulier eigendom.

Beleid

Voor de bestemming Natuur is het beleid gericht op:

- behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuurgebieden in het algemeen en in het bijzonder afhankelijk van de omgeving in de vorm van amfibieën en reptielen, bosvogels, moerasvogels, dagvlinders, planten en plantengemeenschappen en struweelvogels;
- behoud, herstel en/of ontwikkeling van abiotische en landschapswaarden;
- waterhuishoudkundige doeleinden ten behoeve van de natuurwaarden in het algemeen en van de op de verbeelding aangeduide hydrologische waarden in het bijzonder;
- eventueel in combinatie met extensief recreatief medegebruik.

4.6.2 Bos

Algemeen

In deze bestemming zijn de bestaande bosgebieden opgenomen. Het betreft in deelgebied 4 meerdere percelen.

Beleid

Voor de bestemming Bos is het beleid gericht op:

- bosbouwkundige doeleinden ten behoeve van het behoud van duurzaam bos ter plaatse en behoud van de groeiplaats;
- eventueel extensief recreatief medegebruik;
- het behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuurwaarden, abiotische en landschapswaarden voor zover aanwezig en aangeduid;
- waterhuishoudkundige doeleinden ten behoeve van de genoemde doeleinden.

4.6.3 Agrarisch gebied met abiotische waarden

Algemeen

Een deel van de agrarische gronden ten westen gelegen ten opzichte van de Zuid-Willemsvaart en de gebieden rondom de Goorloop en de Vleutloop hebben in deelgebied 4 de bestemming Agrarisch met abiotische waarden. De bestemming 'Agrarisch met waarden - Abiotische waarden' wordt toegekend in gebieden waar actuele of potentiële waarden liggen in de vorm van aardkundige en/of hydrologische waarden, overgangen tussen natte en droge gronden of een strategische ligging tussen bestaande bos- of natuurgebieden.

Beleid

Het bestemmingsplan is niet gericht op het actief realiseren van natuurontwikkeling. Het reikt slechts het planologische kader aan. Dit gaat enerzijds om het tegengaan van ongewenste ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden, zoals het ontstaan van nieuwe bouwlocaties. Anderzijds gaat het om het intact laten van de potenties van deze gebieden, gekoppeld aan actuele abiotische omstandigheden of ligging, via een (beperkte) regulering van het grondgebruik. Dit om op kortere of langere termijn een onttrekking aan de landbouw, op vrijwillige basis, en een omvorming tot een groter samenhangend aaneengesloten natuurgebied niet onmogelijk te maken. Hiermee samenhangend geldt voor gedeelten van deze bestemming, die worden gekenmerkt door 'nattere' terreinomstandigheden, de aanduiding 'hydrologisch waardevol'. Deze gronden zijn bestemd voor het behoud, herstel en de ontwikkeling van de aanwezige hydrologische waarden. De gebieden binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - Abiotische waarden' behouden, naast het bestaande en voort te zetten agrarische gebruik, tevens potenties voor natuurontwikkeling. Het streven is tenminste een stand-still.

Agrarisch grondgebruik, al dan niet bedrijfsmatig, is toegestaan. Echter is het verplicht om voor een aantal werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden een omgevingsvergunning (voorheen aanlegvergunning) aan te vragen. Op basis van de flexibiliteitsbepalingen (afwijken en wijziging) zijn er locatie gebonden ontwikkelingsmogelijkheden. De aanvaardbaarheid van ontwikkelingen op een bepaalde locatie wordt mede beoordeeld op basis van het beeldkwaliteitsplan. Voor de locaties waar een agrarisch bedrijf wordt uitgeoefend, geldt de afzonderlijke bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf'.

4.6.4 Agrarisch gebied met landschapswaarden

Algemeen

Een groot deel van het plangebied rondom het bosgebied in het midden en een deel in het noorden van het deelgebied heeft de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden'. In het algemeen is bij het weergeven van de landschapswaarden geprobeerd om de grotere structuren naar voren te laten komen en in het veld herkenbare grenzen te gebruiken die van belang zijn, zodat geen versnipperde regelgeving optreedt.

In de gemeente Someren zijn de landschapswaarden onder te verdelen in:

- aardkundig waardevol;
- cultuurhistorisch waardevol;
- openheid/grootschalig ontginningspatroon;
- beslotenheid/bosrandzone.

Beekdalen en aanliggende overgangen naar de hogere gronden zijn zoveel mogelijk begrensd op wegen, waterlopen, perceelgrenzen en andere logische topografische grenzen met de aanduiding 'aardkundige waarden'.

Beleid

Binnen deze bestemming geldt als doelstelling een duurzaam agrarisch gebruik; de hoofdfunctie is landbouw. Voor het agrarische bodemgebruik wordt gestreefd naar het bereiken van een algemene milieukwaliteit met een duurzaam evenwicht op lange termijn ten opzichte van het fysieke milieu.

Tevens geldt het behoud/herstel van de landschapswaarden en de mogelijkheid voor extensief recreatief medegebruik.

4.6.5 Agrarisch gebied

Algemeen

Waar geen of betrekkelijk geringe waarden voorkomen heeft het gebied de bestemming 'Agrarisch' gekregen. De uitoefening van het agrarisch bedrijf staat hier voorop. Er zijn geen te behouden bijzondere natuur- en/of landschapswaarden aanwezig.

Beleid

Binnen deze bestemming is het bereiken van een duurzaam agrarisch gebruik wenselijk en realiseerbaar. Voor het agrarische grondgebruik wordt gestreefd naar het bereiken van een algemene milieukwaliteit met een duurzaam evenwicht op lange termijn ten opzichte van het fysieke milieu.

De hoofdfunctie is landbouw, derhalve kan er geen sprake zijn van conflicterende belangen binnen deze bestemming. Met deze reden hoeft er geen belangenafweging plaats te vinden en zijn het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden niet gebonden aan een omgevingsvergunning.

4.7 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk en werkzaamheden

Om de natuur- en landschapswaarden te beschermen bevatten de diverse gebiedsbestemmingen een vergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden.

4.7.1 Niet vergunningplichtig

Voor werkzaamheden op gronden met de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' geldt geen vereiste van een omgevingsvergunning. Werkzaamheden in het kader van normaal onderhoud en beheer zijn in principe ook niet-vergunningplichtig. Het betreft hier het reguliere onderhoud, dat gelet op de bestemming noodzakelijk is voor een goed beheer en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende bestemming behoren.

Voorbeelden van normaal beheer en onderhoud zijn:

Normaal agrarisch- en recreatief gebruik

- maaien, beweiden en bemesten van grasland;
- verbeteren van het grasland door het scheuren van de grasmat en het direct
- opnieuw inzaaien;
- ploegen en cultiveren van bouwland;
- verbouwen van akkerbouwgewassen, zoals maïs in wisselteelt;
- maaien en schonen van sloot en slootkant;
- vervangen van en onderhoud aan drainage;
- open houden van paden en wegen door maaien, snoeien of klepelen;
- het aanleggen van wegen ter directe ontsluiting van een agrarisch bouwperceel.

Normaal landschapsonderhoud

- het periodiek uitdunnen en snoeien van houtwal of singel;
- knotten van bomen;
- opvullen van open plekken in houtwal of singel;
- het periodiek maaien van gras- en rietlanden ter instandhouding van deze natuurdoeltypen.

Normaal bos- en natuurbeheer

- uitdunnen: kappen van bomen ter instandhouding van houtopstanden (meer dan 60% van de kroonbedekking blijft over);
- verwijderen van dode bomen;
- begaanbaar maken van een bestaand pad;
- aanplanten van nieuwe bomen;
- plaggen van heide;
- het plaatsen van afrasteringen ter voorkoming van wildschade;
- trekken van uitsleeppaden;
- al die werkzaamheden die tot bosinstandhouding en bevordering van de vitaliteit van het bos dienen.

Normaal beheer primaire groenstructuren

- het verwijderen van dode bomen;
- het verwijderen van gevaarlijke bomen volgens uit visuele boomcontrole (VTA);
- het verwijderen van bomen vanuit beheeroogpunt, ontwikkelingsruimte voor de te
- behouden bomen en met behoud van de bomenstructuur;
- vrijhouden van kruisingen en splitsingen conform beleid.

Het vervangen van de bomen in de hoofdstructuur is alleen toegestaan onder de voorwaarde dat voorafgaande aan de kap het terug planten van een bomenstructuur op dezelfde locatie geborgd is.

4.7.2 Vergunningplichtige werken

Vergunningplichtige werkzaamheden zijn zwaarder van aard dan de normale onderhoudswerkzaamheden. Ze vinden doorgaans minder frequent plaats, soms zelfs éénmalig. Deze ingrepen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de waarden van natuur en landschap. Dergelijke ingrepen kunnen ook de belangen van agrariërs of omwonenden schaden. Daarom is het noodzakelijk de gevolgen van de ingreep te beoordelen en moet de uitvoerder van de ingreep een vergunning aanvragen.

De afwegingscriteria voor de toetsing van een aanvraag komen in de volgende paragraaf aan de orde. Na beoordeling van een aanvraag zijn er drie mogelijkheden:

1. De ingreep is zonder meer toegestaan:
Het is te verwachten dat door de geplande ingreep geen beïnvloeding van waarden en/of belangen plaatsvindt. De vergunning kan derhalve verleend worden.
2. De ingreep is onder voorwaarden toegestaan:
Het is te verwachten dat waarden en/of belangen in bepaalde mate worden beïnvloed wanneer een ingreep wordt uitgevoerd. Om aantasting te voorkomen, kunnen voorwaarden

gesteld worden. Het kan gaan om voorwaarden met betrekking tot de locatie, de omvang, de aard of de periode van de geplande ingreep, alsmede de mogelijkheden voor compensatie.

3. De ingreep is niet toegestaan:

De geplande ingreep tast waarden en/of belangen in belangrijke mate aan. Er kunnen geen nadere voorwaarden worden gesteld. Burgemeester en wethouders verlenen in dit geval geen vergunning.

Afwegingscriteria

Bij de toetsing van een aanvraag voor een vergunning speelt een aantal afwegingsaspecten een rol. De afweging heeft betrekking op de doelmatigheid van een activiteit voor de aanvrager in relatie tot de te verwachten schadelijke effecten op de aan het gebied gegeven bestemming en waarden. Eventuele schadelijke effecten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen door het stellen van nadere voorwaarden, zoals fasering, beperking van de oppervlakte en compenserende maatregelen. Eén en ander zal moeten worden geregeld in overleg met de aanvrager.

De algemene criteria voor de afweging van de economische doelmatigheid en het maatschappelijk belang van de geplande activiteit zijn:

- De locatie van de geplande activiteit:
Bij dit criterium komt de vraag aan de orde of de te verwachten nadelige effecten van de geplande activiteit wellicht minder zijn indien de activiteit op een andere locatie wordt uitgevoerd. Indien de doelmatigheid van de activiteit daardoor niet wordt geschaad, kan uitvoering van de activiteit op een andere locatie de voorkeur hebben.
- De omvang van de activiteit:
Dit punt betreft het oppervlak waarop de activiteit zou moeten worden uitgeoefend alsmede de reikwijdte van de effecten van de activiteit binnen de bestemming. Indien de geplande activiteit op een kleiner oppervlak minder schadelijke effecten of een kleinere reikwijdte heeft, kan gezien worden of de activiteit op een kleiner oppervlakte kan plaatsvinden.
- De aard van de activiteit:
De wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd en het beoogde effect daarvan dienen nauwkeurig omschreven te zijn. Uitgangspunt is dat uitvoering van de activiteit zodanig plaatsvindt dat de schadelijke effecten minimaal zijn.
- De periode waarin de activiteit wordt ondernomen:
Het kan voorkomen dat een activiteit in sommige maanden van het jaar minder of juist meer schadelijk is, waardoor het de voorkeur verdient de activiteit in die periode uit te voeren waarin deze de minst schadelijke effecten veroorzaakt.
- De mogelijkheden voor herstel en compensatie:
Het is mogelijk dat een schadelijke ingreep hersteld of gecompenseerd wordt, bijvoorbeeld door de waarden die verloren gaan door de activiteit op dezelfde of op een andere plaats te realiseren. Uitgangspunt is dat waarden gecompenseerd worden, als dat in redelijkheid mogelijk is.
- De gevolgen voor de aanwezige waarden op en rond de locatie van de activiteit:
Activiteiten mogen alleen uitgevoerd worden als met het uitvoeren van deze werken of werkzaamheden geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de waarden en kwaliteiten van de desbetreffende gronden of voor zover de mogelijkheden voor herstel niet (onevenredig) worden verkleind, zoals omschreven in de (dubbel)bestemming met eventuele aanduiding, in

de specifieke erfbeplantingsplannen en/of en in het beeldkwaliteitsplan Buitengebied Someren (2011).

In onderstaande tabel zijn per ingreep de (beoogde) effecten en mogelijke gevolgen voor natuur-, landschaps-, cultuurhistorische, ecologische en hydrologische waarden beschreven.

Werk	Betreft	(Beoogde) effecten	Mogelijke gevolgen voor natuur-, landschaps-, cultuurhistorische, ecologische en hydrologische waarden
Bodembewerking			
Ontginnen, verlagen, afgraven	Het verwijderen van de bovenste bodemlaag	- Verandering bodemprofiel - Verkleining afstand tussen maaiveld en grondwater	- Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden) - Verlies ecologische gradiënt bij slootkanten, poelen, laagtes en overig microreliëf - Verlies microreliëf en aardkundige en/of cultuurhistorische vormen zoals steilranden en bolle akkers - Verlies vegetatiewaarden - Verlies bodemleven
Egaliseren	Het verwijderen van het microreliëf in de top laag door plaatselijk af te graven en plaatselijk op te hogen, ter verkrijging van een egaal maaiveld	- Wateroverlast en droogtegevoeligheid van agrarische percelen tegengaan; - Verbetering van de bewerkbaarheid van agrarische percelen; - Opheffen niveauverschillen als gevolg van inklinking	- Verandering in de hydrologische situatie - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden) - Verlies microreliëf
Ophogen	Opbrengen van grond van elders op de bestaande bodemlagen	- Opheffen maaiveld daling door inklinking - Verschraling - Bezanden van gronden voor bijvoorbeeld bollenteelt - Vergroten afstand tussen maaiveld en grondwater	- Verdroging - Verschraling - Verlies microreliëf en aardkundige vormen zoals steilranden - Verlies vegetatiewaarden - Verlies aan bodemleven
Diepploegen	Het vermengen van lagen in het bodemprofiel, dieper dan 60 cm	- Verbeteren bodemprofiel voor agrarisch gebruik - Vergroten bewortelingsdiepte - Vergroten berijdbaarheid - Verschraling - Mengen klei- en zandlagen	- Vernietiging bodemprofiel - Verandering waterhuishouding - Vernietiging en blijvende aantasting groeicondities en leefomgeving bodemleven - Verschraling - Verandering hydrologische situatie, mogelijk verdroging door doorbreken ondoorlatende lagen - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden) - Verlies microreliëf - Verlies vegetatiewaarden - Verlies bodemleven

Vergraven	Verwijderen van bodemlagen en vervolgens weer opbrengen van grond, bestaand uit de oorspronkelijke toplaag en/of grond van elders	- Verandering bodemprofiel - Veranderen waterhuishouding	- Vershraling - Verandering hydrologische situatie - Verlies aan waarden in de bodem (archeologische waarden, bodemkundige waarden) - Verlies microreliëf en aardkundige en/of cultuurhistorische vormen zoals steilranden en bolle akkers - Verlies vegetatiewaarden - Verlies bodemleven
Omzetten grasland in bouwland	Verwijderen gras en aanplanten/inzaaien andere gewassen	- Ingebruikname gronden voor teelt gewassen voor voedselproductie of voeding landbouwdieren	- Verlies aan graslandvegetaties en biotoop voor fauna - Verlies foerageergebied - Verlies areaal weidevogels
Waterhuishouding			
Aanleggen, verbreden, vergraven of verbeteren van sloten en greppels	Aanleggen, verbreden of verbeteren van sloten en greppels	- Verbeteren ontwatering agrarische gronden - Drogere gronden	- Verlies biotopen/vegetatie slootkanten door ontstaan steile oevers - Aantrekken kwelstromen in nieuwe of uitgediepte sloten en greppels, waardoor voor vegetatie waardevol kwelwater wordt afgevoerd - Verlies biotopen/vegetatie door verdroging en/of verzuring omgeving - Verlies aan waterplanten - Verbraseming - Verslechtering waterkwaliteit - Verandering verkaveling/percelering (landschappelijke/cultuurhistorische waarden) - Verandering karakter sloten en greppels (landschapswaarden)
Dempen van oppervlaktewater	Dichten van sloten of greppels	- Verkleinen waterafvoer agrarische gronden - Wijzigen verkaveling/percelering - Vergroting areaal bruikbare agrarische grond - Natter worden van omliggend gebied	- Verlies biotopen/natte natuur voor o.a. amfibieën - Verandering hydrologische situatie (natter)
Houtgewas			
Vellen, rooien of beschadigen houtgewas	Het verwijderen van bomen en/of struiken, solitair dan wel in de vorm van bos, houtsingels of houtwallen	- Grotere openheid landschap - Vergroten areaal bruikbare agrarische grond - Wegnemen schaduw/beschutting - Onderhoud/dunning - Verwijderen dood hout	- Verlies biotopen (houtwallen, struweel, etc.) - Verlies aan oriëntatiepunten en verblijfplaatsen voor fauna (o.a. vleermuizen) - Verlies aan nestgelegenheid broedvogels - Verlies aan schuilgelegenheid/beschutting fauna

			- Verlies aan landschapselementen (landschappelijke/ cultuurhistorische waarden) - Verlies schaduw en beschutting
Aanplanten houtgewas	Het planten van bomen en struiken	- Vergroten natuurwaarden en/of landschappelijke kwaliteit - Houtproductie - Bescherming gewas tegen wind	- Toename biotopen (houtwallen, struweel, etc.) - Meer beschutting, schaduw - Nieuwe oriëntatiepunten en verblijfplaatsen voor fauna, incl. nestgelegenheden broedvogels. - Verlies openheid en evt. leefgebied weidevogels
Verhardingen			
Aanbrengen van oppervlakteverhardingen	Het bestraten of asfalteren van de bodem, waardoor een aaneengesloten (half)verharding ontstaat	- Tegengaan vervuiling bodem en/of grondwater - Creëren ontsluiting percelen - Aanleggen recreatieve verbindingen	- Verlies aan infiltratiemogelijkheid hemelwater - Verlies biotopen - Barrière kleine diersoorten - Verstening buitengebied

Tabel 5: Effecten van werken en werkzaamheden op de aanwezige waarde

4.8 Dubbelbestemmingen t.b.v. omgevingskwaliteiten

De aanwezigheid van omgevingskwaliteiten hebben de basis gevormd voor het indelen van het gebied in de diverse gebiedsbestemmingen en de aanduiding van de landschapswaarden op de verbeelding. Omgevingskwaliteiten worden ook beschermd met een aantal dubbelbestemmingen. Hieronder volgt een beschrijving van deze dubbelbestemmingen in het plangebied.

4.8.1 Waarde - Ecologie

Algemeen

In juni 2013 kondigde staatssecretaris Dijksma aan dat de overheid het begrip Natuur Netwerk Nederland (NNN) gaat gebruiken in plaats van Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Natuur Netwerk Brabant (NNB) is het NNN dat in Noord-Brabant ligt. Het NNB is door de provincie opgenomen in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. De Interim omgevingsverordening wordt verder toegelicht in paragraaf 5.3.3. Een bestemmingsplan dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het NNB moet zo zijn ingericht dat het NNB wordt beschermd. De gronden die onderdeel uitmaken van het NNB zijn bestemd met de dubbelbestemming Waarde - Ecologie. In deelgebied 4 betreft dit voor het westelijke gedeelte van het plangebied de percelen vanaf de Nederheidsche Loop tot de A67, de Herselse bossen en de oostelijke oever van de Zuid- Willemsvaart ter hoogte van de Oude Goorenweg. Daarnaast zijn er ook door het gebied verspreide percelen die onder het NNB vallen en hebben ook de houtopstanden die vallen onder het regime van de Wet natuurbescherming deze dubbelbestemming.

Beleid

Het beleid voor het NNB is beschreven in paragraaf 5.3.3.

4.8.2 Waarde – Groenblauwe mantel

Algemeen

De groenblauwe mantel bestaat overwegend uit gemengd landelijk gebied met belangrijke nevenfuncties voor natuur en water die overwegend grenzen aan het Natuur Netwerk Brabant en ecologische verbindingzones.

De waarden in de groenblauwe mantel zijn vaak gekoppeld aan landschapselementen (zoals houtwallen en heggen), het watersysteem (zoals de aanwezigheid van kwel) en het voorkomen van bijzondere planten en dieren. De groenblauwe mantel is opgebouwd uit een aantal deelgebieden die:

- vanuit het bodem- en watersysteem essentieel zijn voor het behoud en de ontwikkeling van de natuurwaarden van Noord-Brabant en/of;
- van belang zijn voor het opvangen van omgevings- en klimaatinvloeden op het kerngebied groenblauw en/of;
- hoge actuele of potentiële natuurwaarden hebben en/of;
- van belang zijn voor de geleiding tussen steden, de groenblauwe verbinding en de dooradering door het stedelijk netwerk en het agrarische cultuurlandschap.

Beleid

Het beleid voor de groenblauwe mantel is beschreven in paragraaf 5.3.3.

4.8.3 Waarde – Cultuurhistorie

In deelgebied 4 komen gebieden voor met cultuurhistorische waarden. Voor deze gebieden is de dubbelbestemming 'Specifieke vorm van waarde – cultuurhistorisch waardevol' opgenomen. De gronden waarvoor deze dubbelbestemming geldt zijn bestemd voor de opbouw, het behoud en het herstel en waar mogelijk de versterking van de algemene cultuurhistorische waarden. Hieronder vallen de landschappelijke, architectonische en (steden)bouwkundige waarden. De bijbehorende regels zijn gericht op het behouden van de waarden en het voorkomen van de aantasting of vernietiging van de aanwezige cultuurhistorische waarden.

4.8.4 Reservering waterberging

In de IOV worden reserveringsgebieden aangewezen voor waterberging. De hiervoor aangewezen gebieden worden aangeduid met de gebiedsaanduiding 'overige zone - reserveringsgebied waterberging'. Deze gebieden zijn bestemd als reserveringsgebied voor tijdelijke opvang van water. De aanduiding van deze gebieden is gericht op het tegengaan van activiteiten die ten koste kunnen gaan van het waterbergend vermogen van het gebied.

5 BELEIDSKADER

5.1 Achtergrond

Ruimtelijke ordening is de verdeling van de ruimte voor verschillende functies. Gezien ruimte een schaars goed is moeten er keuzes worden gemaakt. Met dat doel, worden alle ruimtelijk relevante aspecten op een rij gezet (geordend) en worden de verschillende belangen tegen elkaar afgewogen. Deze belangenafweging is de ruimtelijke ordening. Bij een goede belangenafweging moet altijd duidelijk zijn waar welke functie is, waarom die functie nodig is (nut en noodzaak) en waarom deze nu juist op die plek is gelegen. Met andere woorden, er moet altijd een antwoord zijn op de vragen 'Wat, waar en waarom daar?'. Dit antwoord moet te vinden zijn in de toelichting bij het bestemmingsplan.

Het Rijk, de provincie, de gemeente en het waterschap hebben in de loop der jaren diverse beleidsnota's opgesteld die mede het ruimtelijke beleid voor een regio bepalen. Deze beleidsnota's bevatten de uitgangspunten voor het bestemmingsplan. Daarnaast gelden diverse wettelijke regelingen als randvoorwaarden voor het bestemmingsplan. In de hierna volgende paragrafen worden de planologische relevante beleidsnota's, thema's en wettelijke regelingen weergegeven en kort toegelicht. Het betreft hier een algemene beschrijving van het beleid.

Een deel van de legalisaties en ruimtelijke ontwikkelingen in deelgebied 4 is voorzien van een ruimtelijke onderbouwing. In de afzonderlijke ruimtelijke onderbouwingen is per ontwikkeling specifiek aangegeven of deze voldoet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Voor die aan de locatie gebonden afwegingen wordt naar de betreffende onderbouwingen in de bijlagen van deze toelichting verwezen.

5.2 Rijksbeleid

5.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), die op 13 maart 2012 door de minister van Infrastructuur en Milieu is vastgesteld, zijn de principes voor de ruimtelijke inrichting van Nederland vastgelegd. Hoofddoel van de SVIR is Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden. De SVIR vervangt alle voorgaande rijksnota's ten aanzien van ruimte en mobiliteit (waaronder de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit, behalve de Structuurvisie Nationaal Waterplan).

Het Rijk heeft drie hoofddoelen geformuleerd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat.
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

De hoofdlijn van de SVIR is dat het Rijk op het gebied van de ruimtelijke ordening terugtreedt en dat gemeenten en provincies op dit taakveld een meer prominente rol krijgen. In het SVIR staat centraal dat alleen nog een taak voor het Rijk is weggelegd wanneer sprake is van:

- een onderwerp dat nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van gemeenten overstijgt. Bijvoorbeeld ruimte voor militaire activiteiten en opgaven in de stedelijke regio's rondom bijv. mainports, brainports en greenports;
- een onderwerp waarvoor internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan. Bijvoorbeeld voor biodiversiteit, duurzame energie of werelderfgoed;
- een onderwerp dat provincie- of landsgrensoverschrijdend is, of een hoog afwentelingsrisico kent of reeds in beheer is bij het Rijk. Bijvoorbeeld het hoofdnetwerk voor mobiliteit (over weg, water, spoor en lucht) en energie, waterveiligheid en de bescherming van gezondheid van inwoners.

Deze drie criteria zijn leidend bij de in de structuurvisie benoemde rijksdoelen en bijbehorende nationale belangen. Voorliggende plan en plangebied doen geen inbreuk op enig rijksbelang dat in de Structuurvisie van het Rijk is opgenomen. Ook de vastgelegde rijksdoelen worden niet belemmerd.

5.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Voor het juridisch borgen van de nationale belangen uit de SVIR heeft het Rijk, op basis van de Wet ruimtelijke ordening op 22 augustus 2011 het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vastgesteld. In het Barro zijn regels opgenomen ter bescherming van de nationale belangen, zoals vastgelegd in de SVIR. Gaandeweg zijn verschillende nationale belangen toegevoegd aan het Barro. Deze regels moeten in acht worden genomen bij het opstellen van provinciale ruimtelijk verordeningen, bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen.

Regels uit het Barro die relevant zijn voor de gemeente Someren betreffen:

- buisleidingen van nationaal belang voor het vervoer van gevaarlijke stoffen
- hoogspanningsverbindingen van 220kV en hoger
- rijksvaarwegen
- Natuur Netwerk Nederland

Voorliggende plan voorziet in de bestemming van bestaande buisleidingen binnen het plangebied. Conform de bestaande regelingen worden deze leidingen overgenomen. Daarnaast loopt door het gebied een hoogspanningsverbinding. Vanwege het grote, nationale belang daarvan wil de Rijksoverheid dat hoogspanningsnet ruimtelijk beschermen. Eén van de maatregelen daartoe is de verplichting in het Barro voor gemeenten om bestaande hoogspanningsverbindingen van 220kV en hoger op te nemen in de betreffende bestemmingsplannen. De hieraan verbonden regels zorgen ervoor dat ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van deze hoogspanningsverbindingen de aanleg, het gebruik, de instandhouding en/of bescherming niet beperken. Ook loopt er door het oostelijk gedeelte van deelgebied 4 de Zuid-Willemsvaart, een rijksvaarweg van CEMT-klasse III. In het bestemmingsplan wordt dan ook de verplichte vrijwaringszone van 20 meter toegepast. Ten slotte vallen er ook percelen in deelgebied 4 binnen het Natuurnetwerk Nederland. In de regels is vastgelegd dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot aantasting van het NNB (zie 4.8.1 en 7.8.3).

5.2.3 Besluit ruimtelijke ordening

Voor het juridisch borgen van de nationale belangen uit de SVIR heeft het Rijk, op basis van de Wet ruimtelijke ordening, een tweede besluit genomen waarmee dat mogelijk is: het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro stelt juridische kaders aan de processen van ruimtelijke belangenafweging en besluitvorming bij de verschillende overheden. In hoofdstuk 8 wordt hier nader op ingegaan.

De ‘ladder duurzame verstedelijking’ is in 2012 opgenomen in het Bro. In de loop der jaren heeft de jurisprudentie de relevantie van de ‘Ladder’ bevestigd en is het standaard onderdeel geworden in bestemmingsplannen. Hier wordt verder op ingegaan in paragraaf 7.10 als één van de relevante sectorale aspecten.

5.2.4 Rooilijnenbeleid Rijkswaterstaat

In verband met verkeersbelangen dienen gronden langs autosnelwegen te voldoen aan het rooilijnenbeleid van Rijkswaterstaat. Dit betekent dat er beperkingen gelden (bouwverbod) voor de zone tot 50 meter uit de as van de dichtstbijzijnde rijbaan van de rijksweg. Voor het grondgebied in deelgebied 4 betekent dit een bouwverbod tot op 50 meter uit de as van de A67.

5.3 Provinciaal beleid

5.3.1 Omgevingsvisie Brabant ‘De kwaliteit van Brabant - Visie op de Brabantse leefomgeving’

De provincie wil alvast gaan werken volgens de uitgangspunten van de nieuwe Omgevingswet. Daarom is in december 2018 de Brabantse Omgevingsvisie vastgesteld. Deze Omgevingsvisie bevat de belangrijkste ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. Dat gaat om ambities op gebied van de energietransitie, een klimaatproof Brabant, Brabant als slimme netwerkstad en een concurrerende, duurzame economie. De omgevingsvisie geeft ook aan op welke nieuwe manieren de provincie met betrokkenen wil samenwerken aan omgevingsvraagstukken en welke waarden daarbij centraal staan.

De basisopgave is werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit. Om het beoogde Panorama van Brabant te kunnen bereiken onderscheidt de provincie naast de basisopgave vier hoofdopgaven die nauw met elkaar samenhangen en die op elkaar inwerken:

- Werken aan de Brabantse energietransitie
- Werken aan een klimaatproof Brabant
- Werken aan de slimme netwerkstad
- Werken aan een concurrerende, duurzame economie

Het gaat om grote maatschappelijke opgaven die vanuit de basis met elkaar zijn verbonden. Urgente opgaven die raken aan de essentie van de omgevingsvisie: de visie als inspirerend eindbeeld en mobiliserende strategie.

De provincie stelt dat hiervoor een forse inzet nodig is van alle partijen. De provincie wil hierbij inzetten op menskracht en middelen, naast de bestaande wettelijke en andere basistaken. De vier hoofdopgaven zijn belangrijk voor heel Brabant. Dat betekent echter nog niet dat deze Brabantbreed

op dezelfde manier worden opgepakt. Het is van belang om via een gebiedsspecifieke benadering de kansen en bedreigingen van de opgaven te benoemen en aan te pakken, dan wel te benutten. Ook in relatie tot kansen vanuit andere opgaven.

De Omgevingsvisie bevat geen concrete of sectorale beleidsdoelen. Deze concrete doelen staan nog steeds in bestaande sectorale beleidsdocumenten, waaronder in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Brabant. Deze beleidsdocumenten blijven derhalve nog steeds van kracht. Dit betekent dat voor ruimtelijke plannen de Structuurvisie RO van de provincie Noord-Brabant en met name de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant relevant zijn. Hier wordt in navolgende paragrafen op ingegaan.

5.3.2 Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant

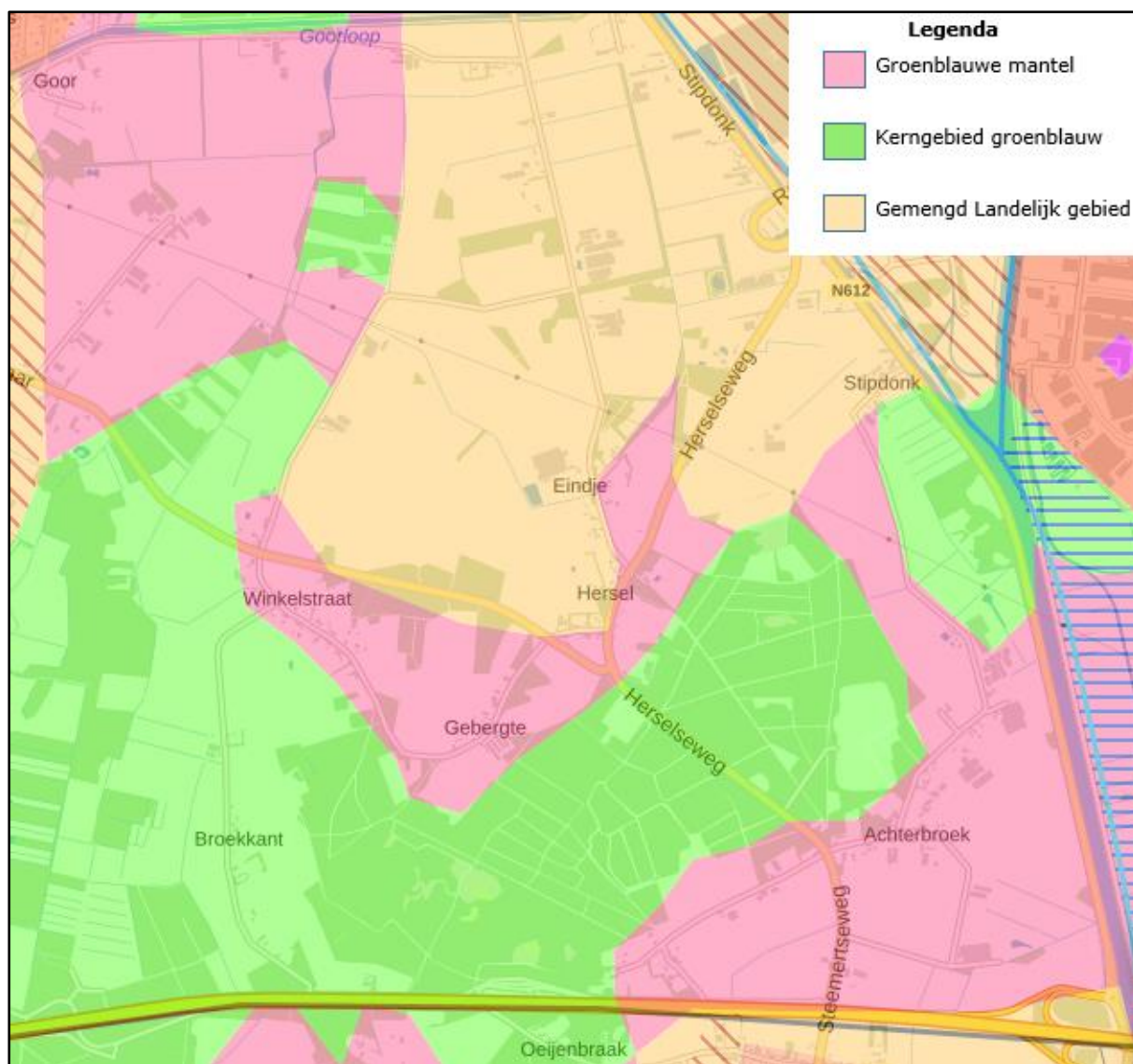
De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) is op 19 maart 2014 in werking getreden. Deze structuurvisie is een actualisatie van de visie die in 2010 werd vastgesteld. De SVRO geeft aan welke ambities de provincie heeft op het gebied van het provinciale ruimtelijke beleid tot 2025 en hoe ruimtelijke ontwikkelingen een plek kunnen krijgen zodat deze aansluiten bij de (gewenste) kwaliteiten van Brabant. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn volgens de provincie twee ruimtelijke trends te onderscheiden: de schaalvergroting en de behoefte aan identiteit.

De provincie streeft naar een concentratie van verstedelijking, robuuste en aaneengesloten natuurgebieden, concentratiegebieden voor glastuinbouw en intensieve veehouderijen en voldoende ruimte voor waterberging nu en in de toekomst. De provincie wil duurzaam en zuinig omgaan met de leefomgeving en de ruimte, een goede relatie creëren tussen wonen en werken in de stedelijke omgeving en een groene landelijke omgeving daarbuiten. De provincie kiest in haar ruimtelijke beleid tot 2025 voor de verdere ontwikkeling van gevarieerde en aantrekkelijke woon-, werk- en leefmilieus en een economie gericht op kennis en innovatie met als basis een klimaatbestendig en duurzaam Brabant. Het principe van behoud en ontwikkeling van het landschap is in de SVRO de rode draad die de ruimtelijke ontwikkelingen stuurt.

De SVRO is samen met de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant een middel om de provinciale ruimtelijke visie op Brabant te realiseren. De SVRO is opgebouwd uit twee delen (A en B) en een uitwerking. Deel A bevat de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid. Hierin heeft de provincie haar belangen gedefinieerd en ruimtelijke keuzes gemaakt. Ook beschrijft de provincie vanuit welke filosofie ze haar doelen wil bereiken. Deze filosofie is: 'samenwerken aan kwaliteit'. De provincie realiseert haar doelen op vier manieren:

1. door regionaal samen te werken;
2. door te ontwikkelen;
3. door te beschermen; en
4. door te stimuleren.

In *deel B* beschrijft de provincie vier ruimtelijke structuren: de groenblauwe structuur, het landelijk gebied, de stedelijke structuur en de infrastructuur. Voor iedere structuur formuleert de provincie ambities en beleid. Per beleidsdoel is aangegeven welke instrumenten de provincie inzet om haar doelen te bereiken.

Figuur 5 Uitsnede structuurkaart Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant

In het voorliggende plangebied ligt in het noorden hoofdzakelijk het ‘landelijke gebied’, met als uitzondering het noordwesten van het gebied waar langs de Goorloop de ‘Groenblauwe mantel’ zich bevindt en een klein gedeelte onder het ‘Kerngebied groenblauw’ valt. Het oostelijke deel van het plangebied bevindt zich in een ‘Groenblauwe mantel’ en heeft gedeeltelijk de aanduiding ‘Kerngebied groenblauw’. Het westelijke gedeelte en een deel van het zuiden van het plangebied bestaat voornamelijk uit het ‘Kerngebied groenblauw’, met als uitzondering het zuidoosten en het midden van het plangebied, waar zich de ‘Groenblauwe mantel’ bevindt. Er zijn in deelgebied 4 (potentiële) ecologische verbindingzones. Deze maken onderdeel uit van de ‘Groenblauwe structuur’ uit de provinciale Structuurvisie. In de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant zijn deze gebieden en aanduidingen meer concreet gemaakt (zie paragraaf 5.3.3).

5.3.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Op 25 oktober 2019 is de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant vastgesteld, de geconsolideerde versie op 8 december 2020. In deze omgevingsverordening zijn bestaande regels uit de verschillende verordeningen met betrekking tot de fysieke leefomgeving samengevoegd. De regels hebben betrekking op milieu, natuur, ruimtelijke ordening, water, bodem en wegen en vervangt de

Milieuverordening, Verordening wegen, Verordening Ontgronden, Verordening natuurbescherming, Verordening ruimte en Verordening water.

In de Interim omgevingsverordening staan regels waarmee een gemeente rekening moet houden bij het opstellen van bestemmingsplannen. Er kan sprake zijn van rechtstreeks werkende regels (die ook al bindend zijn bij bouwplantoetsing) en van instructieregels (die bepalen wat er in een nieuw bestemmingsplan al dan niet geregeld kan worden). Door deze regels weten de gemeenten al in een vroeg stadium waar ze rekening mee moeten houden. Per onderwerp zijn in de Interim omgevingsverordening gebieden tot op perceelsniveau begrensd op een kaart. Hierdoor is duidelijk voor welke gebieden de regels gelden.

Onderhavig bestemmingsplan is binnen de kaders van de Interim omgevingsverordening opgesteld. Vanuit de Interim omgevingsverordening is voornamelijk hoofdstuk 3, de instructieregels aan gemeenten van belang voor het voorliggende plangebied en bestemmingsplan. In dit hoofdstuk zijn, zoals de titel luidt, regels opgenomen voor gemeenten waaraan de op te stellen bestemmingsplannen moeten voldoen. Aan de Interim omgevingsverordening zijn kaarten gekoppeld waar de verschillende zoneringen zoals het Natuur Netwerk Brabant of het Gemengd landelijk gebied opgenomen. In deze paragraaf worden de relevante artikelen uit de Interim omgevingsverordening toegelicht.

5.3.3.1 Algemeen

Afdeling 3.1 Algemeen

Basisprincipes voor een evenwichtige toedeling van functies (paragraaf 3.1.2)

Een belangrijk principe in de Interim omgevingsverordening is de ruimtelijke kwaliteit en kwaliteitsverbetering van het landschap. Deze kernkwaliteiten zijn in de Structuurvisie ruimtelijke ordening benoemd en verder uitgewerkt in de 'Gebiedspaspoorten'. Gebiedskenmerken zijn de spil van ruimtelijke kwaliteit, het gaat daarbij om het verbinden van de opgave met de plek. In de Interim omgevingsverordening is de bevordering van ruimtelijke kwaliteit concreet vertaald in onder andere de zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit (artikel 3.5), regels met betrekking tot zorgvuldig ruimtegebruik (artikel 3.6) en de kwaliteitsverbetering van het landschap (artikel 3.9).

De zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit behelst in hoofdzaak de regel dat de geboden ontwikkelruimte bijdraagt aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. In het bijzonder geldt als regel het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. Dat betekent dat eerst gekeken wordt naar mogelijkheden voor intensivering of hergebruik op of binnen bestaand bebouwd gebied. Nieuw ruimtebeslag moet zo veel mogelijk voorkomen worden. De kwaliteitsverbetering van het landschap heeft betrekking op de voorwaarde dat ruimtelijke ontwikkelingen gepaard moeten gaan met een fysieke verbetering van het landschap. Van belang daarbij is dat de kwaliteitsverbetering moet passen in het beleid ten aanzien van het gebied.

De gemeente Someren onderschrijft beide principes en heeft in dat kader het 'Beeldkwaliteitsplan Buitengebied Someren' (zie paragraaf 3.2) opgesteld. In voorliggend bestemmingsplan wordt daarom met de gekozen systematiek invulling gegeven aan de Interim omgevingsverordening, door middel van zonering van het plangebied, het beschermen van actuele en potentiële waarden, een passende maatvoering voor ontwikkelingen en door het stellen van randvoorwaarden ten aanzien van toekomstige nieuwe ontwikkelingen. Zo moet bij nieuwe ontwikkelingen bijvoorbeeld zorg worden

gedragen voor een goede landschappelijke inpassing conform de uitgangspunten van het beeldkwaliteitsplan.

5.3.3.2 Natuur en stiltegebieden

Natuur Netwerk Brabant (paragraaf 3.2.3, artikel 3.15 t/m 3.27)

Het kerngebied natuur en water bestaat uit het Natuur Netwerk Brabant (NNB) inclusief de ecologische verbindingzone en waterstructuren. Het NNB is een samenhangend netwerk van natuur- en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang en bestaat uit:

- bestaande natuur- en bosgebieden, zoals Natura 2000-gebieden;
- gerealiseerde nieuwe natuur (op grond van het Natuurbeheerplan);
- nog niet gerealiseerde nieuwe natuur. Meestal agrarische gronden, die in het Natuurbeheerplan zijn aangewezen als nieuwe natuur, maar waar de landbouwfunctie of een andere niet-natuurbestemming nog aanwezig is.

In de Interim omgevingsverordening zijn deze gebieden begrensd. Verder is bepaald dat binnen deze gebieden de karakteristieke eigenschappen en aanwezige ecologische waarden behouden, hersteld of duurzaam ontwikkeld moeten worden. Binnen het NNB is de nieuwvestiging van 'niet-natuurbestemmingen' niet toegestaan. Indien echter een dergelijke bestemming reeds binnen het NNB aanwezig is, wordt deze bestemming en de met het oog daarop gegeven regels omtrent het gebruik gerespecteerd. Dit is vooral aan de orde bij gevallen waarin de inrichting en het beheer van de natuur nog niet zeker zijn. Wanneer de aanwezige waarden worden aangetast door activiteiten in of buiten het Natuur Netwerk Brabant geldt een compensatieplicht.

De gronden die onderdeel uitmaken van het Natuur Netwerk Brabant zoals aangeduid op de kaart behorend bij de Interim omgevingsverordening en voor zover gelegen in dit plangebied, zijn concreet bestemd met de dubbelbestemming 'Waarde - Ecologie'. In geval van strijdigheid van bepalingen, gaan de bepalingen van de dubbelbestemming voor de bepalingen die op grond van andere artikelen op de desbetreffende gronden van toepassing zijn. Ecologische verbindingzones krijgen de gebiedsaanduiding 'overige zone – ecologische verbindingzone'.

Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingzone (artikel 3.25)

Ecologische verbindingzones (evz) zijn zones die migratie en uitwisseling van soorten tussen natuurgebieden mogelijk maken. Dit zijn lijnvormige landschapselementen, die als groene verbindingen de Brabantse natuurgebieden met elkaar (moeten gaan) verbinden. Ten aanzien van de ecologische verbindingzones geldt een beperkt beschermingsregime ten opzichte van het Natuur Netwerk Brabant. Door het plangebied lopen twee ecologische verbindingzones: de Zuid-Willemsvaart en de Goorloop. Voor deze ecologische verbindingzones zijn passende planologische regelingen opgenomen in het voorliggende bestemmingsplan, overeenkomstig de reeds geldende regels uit het vorige plan. Deze status is in het bestemmingsplan overgenomen door de bestemming 'Water' voor de watergang zelf, ondersteund door de diverse aanduidingen die strekken tot de instandhouding en ontwikkeling van de (natte) ecologische waarden van deze evz (voor ligging zie Figuur 6).

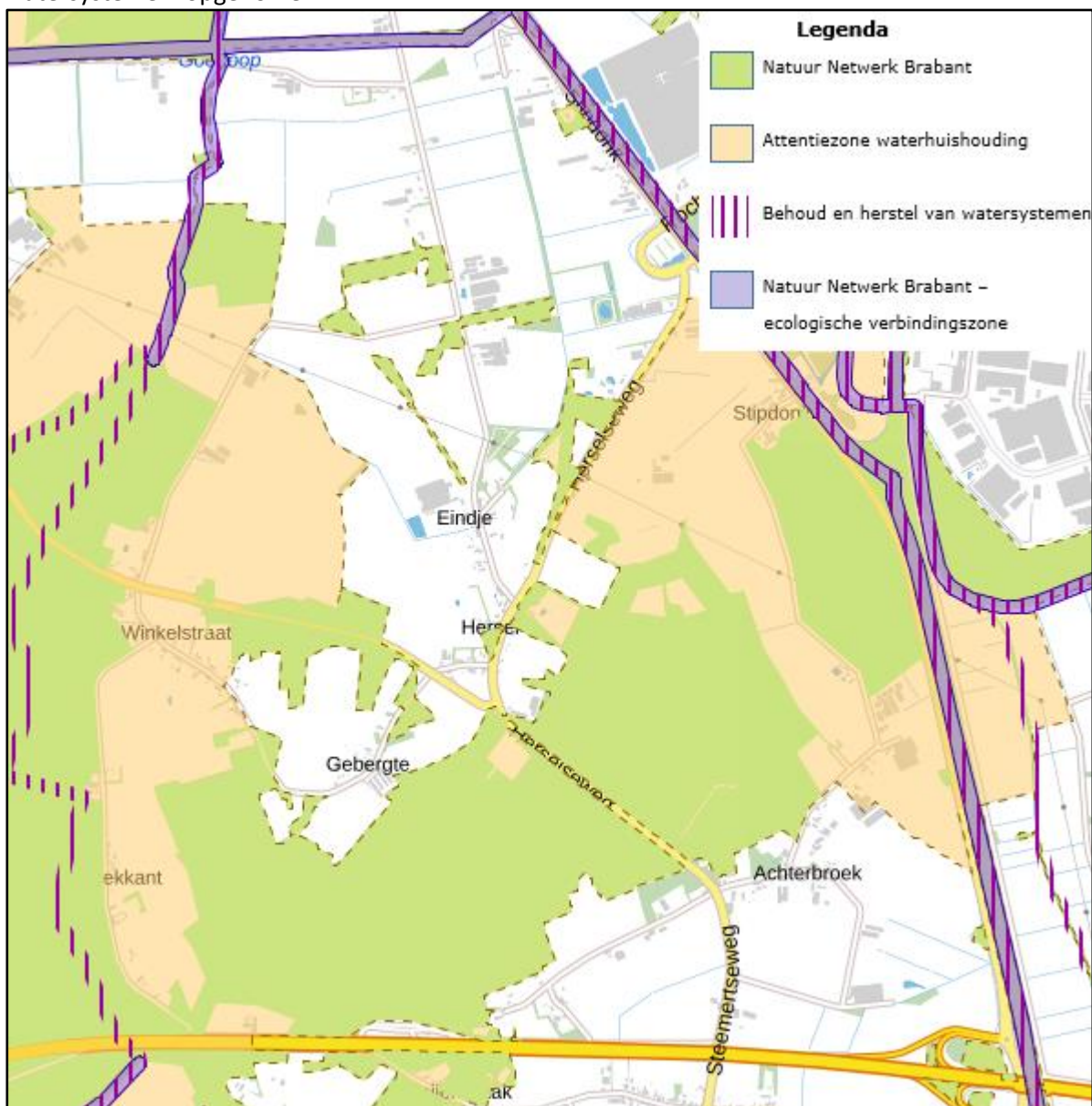
Aanduiding – Attentiezone waterhuishouding (artikel 3.26)

In het oosten en in het westen van het plangebied is een gedeelte van de grond aangemerkt op de kaart als attentiezone waterhuishouding. Op gronden ter plaatse van de attentiezone

waterhuishouding worden functies en activiteiten uitgesloten die een negatief effect kunnen hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelen van het Natuur Netwerk Brabant. In het bestemmingsplan is een gebiedsaanduiding ‘milieuzone – attentiezone waterhuishouding’ opgenomen met hieraan verbonden regels die deze gronden beschermd voor onwenselijke activiteiten en functies.

Aanduiding - Behoud en herstel watersystemen (artikel 3.27)

Door onder andere beperkingen ten aanzien van bebouwing, oppervlakteverhardingen en ophoging van gronden voorziet het bestemmingsplan in voldoende ruimte voor watersysteemherstel. Voor de ecologische verbindingszone de Zuid- Willemsvaart is ook een aanduiding ‘behoud en herstel watersystemen’ opgenomen. Daarnaast is voor de Goorloop ook de aanduiding ‘behoud en herstel watersystemen’ opgenomen.

Figuur 6 Uitsnede kaart Natuur en stiltegebieden Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

5.3.3.4 Landelijk gebied

In de Interim omgevingsverordening Afdeling 3.6 Vitaal platteland zijn de ontwikkelingsmogelijkheden geschetst voor het Landelijk gebied. Het Landelijk gebied bestaat uit twee verschillende gebieden; het

gemengd landelijk gebied en de groenblauwe mantel. In de Interim omgevingsverordening gelden algemene ontwikkelingsmogelijkheden voor beide gebieden, als er uitzonderingen zijn wordt in de regels nadrukkelijk gesproken over het desbetreffende gebied. In het gebied waar dit bestemmingsplan betrekking op heeft, is er zowel sprake van gemengd landelijk gebied, als de groenblauwe mantel.

Gemengd landelijk gebied

In gemengd landelijke gebieden stimuleert de provincie een sterke plattelandseconomie met ruimte voor een menging van functies zoals bedrijvigheid, natuur en wonen. De primaire doelstelling in dit gebied is de ontwikkeling van landbouw, het bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit en het voorkomen van hinder voor de beoogde agrarische economie. Ten aanzien van grondgebonden agrarische bedrijven geldt dat deze binnen het gemengd agrarisch gebied mogen ontwikkelen, eventueel met verbrede en nevenactiviteiten.

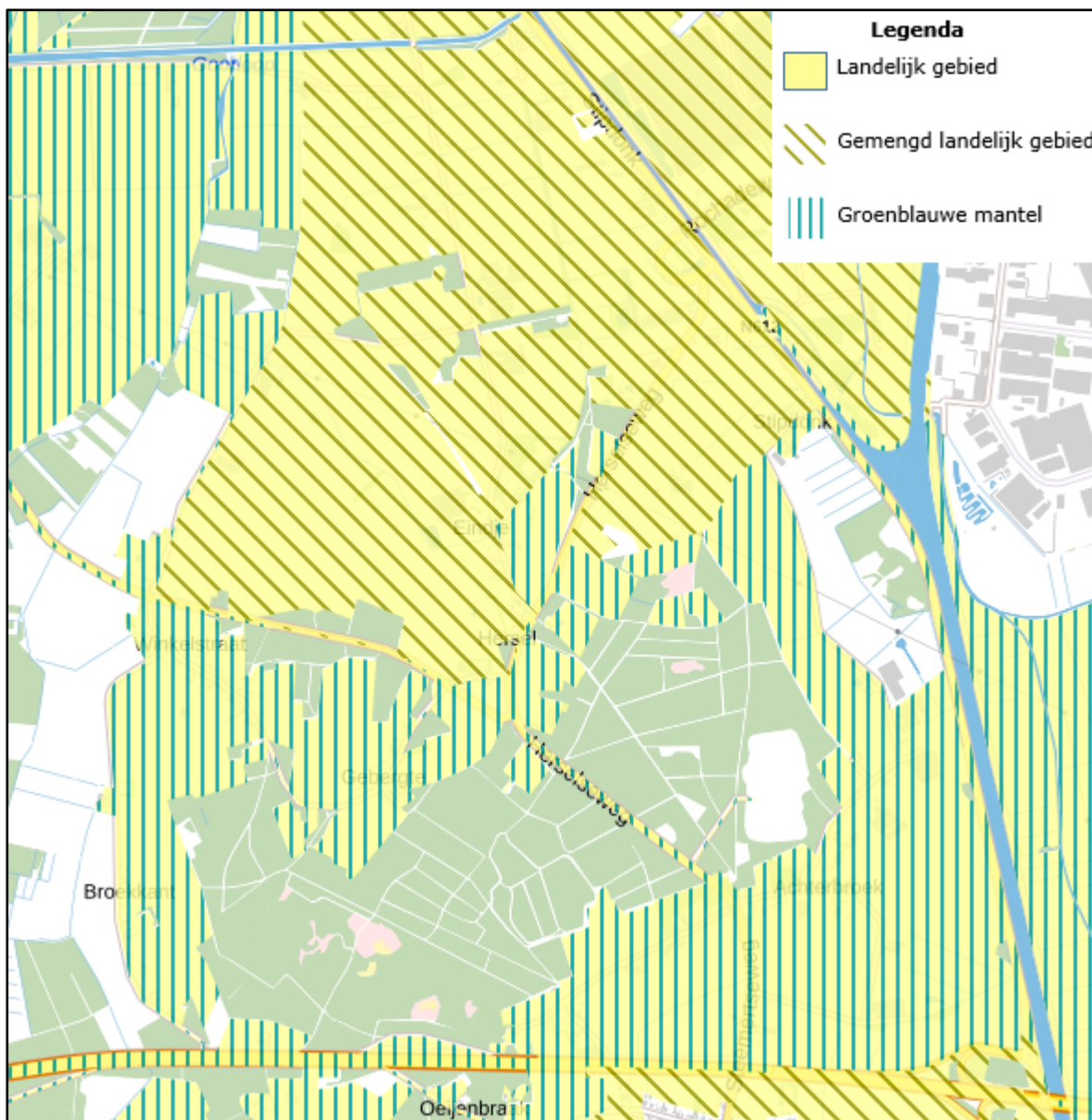
Groenblauwe mantel

Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten het NNB. Binnen de groenblauwe mantel is volop ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie, met een meer extensief karakter en als die bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap. De ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve functies, zoals stedelijke ontwikkeling of intensieve vormen van recreatie of en landbouw (zoals de bouw van kassen, (bezoekers-)intensieve recreatie, of concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties) passen minder bij het karakter van deze gebieden. Daarom geldt binnen de groenblauwe mantel soms aanvullende regels voor de ontwikkeling van die functies.

Binnen de groenblauwe mantel vallen de beheergebieden van het NNB en groene gebieden binnen en nabij stedelijk gebied. De agrarische sector is binnen de groenblauwe mantel een belangrijke grondgebruiker. Daarnaast zijn ook bedrijven gericht op toerisme en recreatie in de gebieden aanwezig.

Het behoud en de ontwikkeling van natuur, water, waterbeheer en landschap is in de groenblauwe mantel een belangrijke opgave. Nieuwe ontwikkelingen zijn enkel toegestaan indien deze bijdragen aan kwaliteitsverbetering van de functies of de bestaande functies respecteren. Onder bepaalde voorwaarden kunnen grondgebonden agrarische bedrijven uitbreiden. Voor andere agrarische bedrijven geldt dat deze kunnen uitbreiden tot maximaal 1,5 hectare. Voor intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven gelden aparte regels. Teeltondersteunende kassen zijn niet toegestaan binnen de groenblauwe mantel.

De groenblauwe mantel is eveneens opgenomen binnen de dubbelbestemming “Waarde - Groenblauwe mantel”. Hieraan zijn regels, vanuit de Interim Omgevingsverordening Noord- Brabant, gekoppeld.

Figuur 7 Uitsnede basiskaart Landelijk gebied Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Veehouderij (paragraaf 3.6.1, artikel 3.47 t/m 3.53)

In de Interim omgevingsverordening zijn regels verbonden aan de ontwikkeling van veehouderijen. Hiervoor zijn verschillende aanduidingen in de omgevingsverordening opgenomen. Daarnaast gelden ten aanzien van de veehouderij ook de algemene rechtstreeks werkende regels voor het hele plangebied. Dit betekent dat het bestemmingsplan moet aansluiten op de maximale mogelijkheden ten aanzien van agrarische ontwikkelingen die in de Interim omgevingsverordening zijn opgenomen. Hiertoe zijn in de regels bij dit plan bepalingen opgenomen die niet meer ruimte bieden dan de Interim omgevingsverordening.

Tijdelijk verbod geitenhouderij (artikel 3.47)

Uit het rapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (2017) blijkt dat er een verhoogde kans op longontsteking is voor mensen die in de nabijheid van een geitenhouderij wonen. Momenteel is onbekend waardoor dit verhoogde risico ontstaat. Totdat duidelijk is welke maatregelen genomen

kunnen worden om dit risico te verkleinen is door de provincie een tijdelijk moratorium ingesteld voor de ontwikkeling van geitenhouderijen. Er mogen geen nieuwe geitenhouderijen gevestigd worden en bestaande geitenhouderijen mogen niet uitbreiden of hun oppervlakte aan dierenverblijven uitbreiden. Tevens mag er door agrarische bedrijven geen omschakeling naar geitenhouderij plaatsvinden. De gemeente respecteert deze beleidslijn. In de regels bestemmingsplanregels wordt uitbreiding van dierenverblijven voor geitenhouderijen uitgesloten.

Veehouderij in landelijk gebied (artikel 3.49)

In artikel 3.49 van de Interim omgevingsverordening zijn regels opgenomen voor veehouderijen in landelijk gebied. Het doel van de regels is om ontwikkelingen van veehouderijen gepaard te laten gaan met een verduurzaming van de bedrijfsvoering en beter inpassing in de omgeving. Daarom worden onder andere eisen gesteld aan de oppervlakte van het bedrijf, de landschappelijke inpassing en geurhinder. In de Interim omgevingsverordening worden tevens beperkingen opgelegd aan de locaties waar mest bewerkt mag worden. Ter plaatse geproduceerde mest mag op eigen terrein worden bewerkt. Daarnaast mag mest bewerkt worden op daartoe geschikte bedrijventerreinen. De provincie wil zo voorkomen dat nieuwe mestfabrieken op het platteland worden gebouwd. Het is per definitie niet mogelijk om een mestfabriek binnen het bestaande planologische regime te realiseren en mestbewerking wordt verder alleen als onderdeel van een veehouderij toegestaan.

Afwijkende regels Beperkingen veehouderij (artikel 3.51)

De regels in artikel 3.51 van de Interim omgevingsverordening hebben betrekking op beperkingen voor de veehouderij. Deze regels zijn opgenomen met als doel een verdere intensivering van veehouderijen in de aangeduide gebieden tegen te gaan. In deze gebieden gelden afwijkende regels, voor grondgebonden veehouderijen wordt echter een uitzondering gemaakt. In de Interim omgevingsverordening gelden hiervoor rechtstreeks werkende regels tot het bestemmingsplan conform de regeling is aangepast. De betreffende afwijkende regels voor veehouderij binnen deze gebiedsaanduiding zijn opgenomen in onderhavig bestemmingsplan.

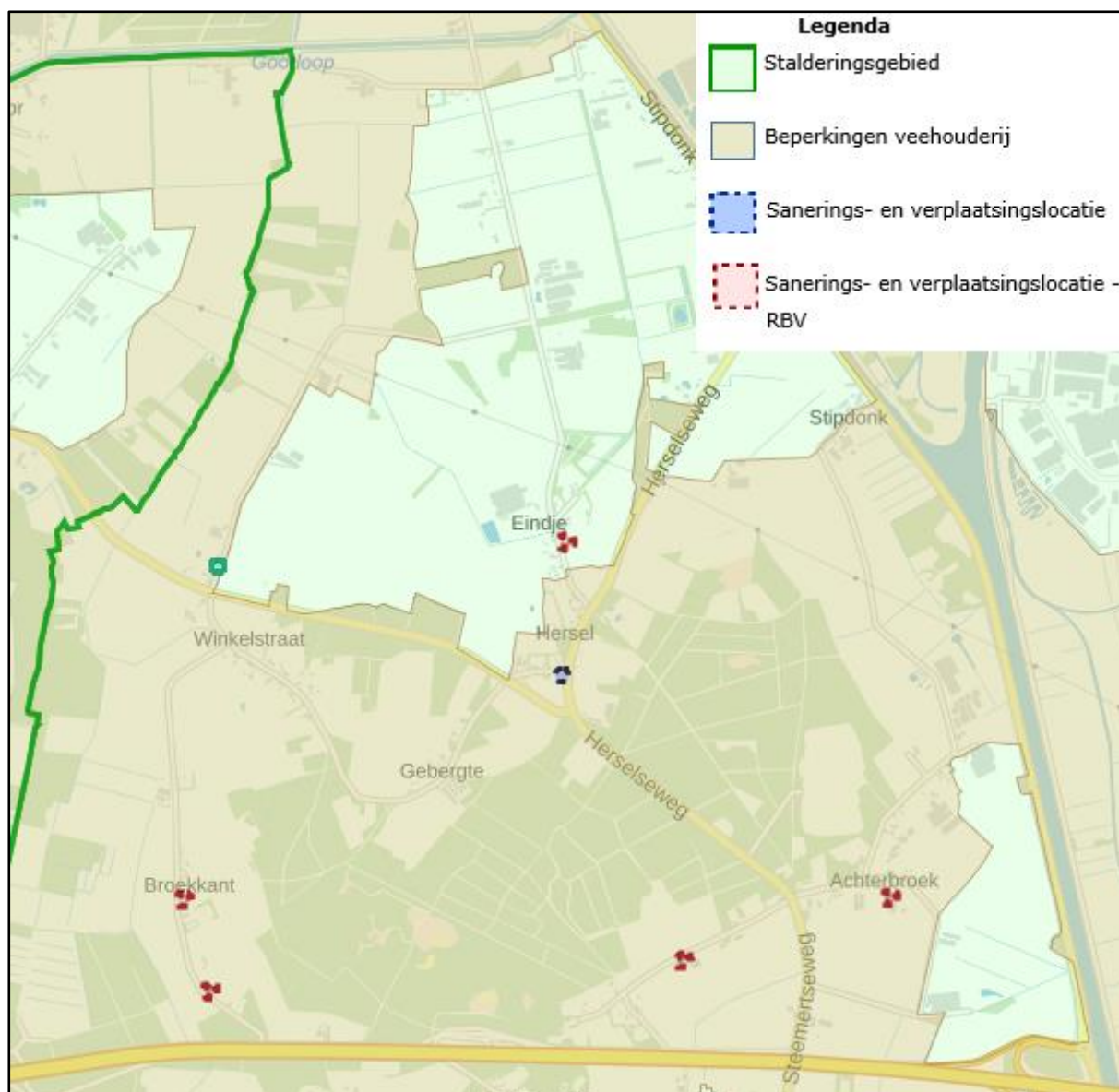
Aanvullende regels stalderen (artikel 3.52)

Om de regionale concentratie van de veestapel tegen te gaan zijn er zes stalderingsgebieden opgenomen in de Interim omgevingsverordening. Bij ontwikkelingen die leiden tot een toename van de oppervlakte dierenverblijf gelegen binnen een van de stalderingsgebieden, moet er op een andere locatie dierenverblijf verdwijnen. Ook deelgebied 4 valt binnen de begrenzing van het stalderingsgebied. De inbreng van stalderingsmeters is bij sloop 120% en bij herbestemming 200%. Het gehele deelgebied heeft een gebiedsaanduiding 'overige zone- stalderingsgebied' gekregen en de nieuwe regels zijn opgenomen in de planregels van het onderhavig bestemmingsplan.

5.3.3.5 Specifieke gebieden voor agrarische ontwikkelingen

Sanerings- en verplaatsingslocaties (artikel 3.67)

Voor locaties die in het verleden via subsidies zijn gesaneerd en/of verplaatst geldt een restrictief beleid vanuit de provincie. De gemeente sluit hierbij aan. Deze locaties hebben in voorgaande bestemmingsplannen reeds een passende herbestemming gekregen.

Figuur 8 Uitsnede kaart specifieke gebieden voor agrarische ontwikkelingen Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

5.4 Gemeentelijk beleid

5.4.1 Toekomstvisie Someren 2030

In de 'Toekomstvisie Someren 2030' heeft de gemeente Someren een koers uitgewerkt richting 2030. Deze koers is uitgewerkt in vier perspectieven, namelijk Samen Someren, GREENLAB 2030, Aantrekkelijk wonen en het Hart van Someren. Deze perspectieven beschrijven een aantal doelen. Allereerst wordt gestreefd naar zorgzame en zelfredzame dorpen in de gemeente Someren. Ook wordt gestreefd naar een productief, innovatief en circulair buitengebied. Daarnaast moet Someren anno 2030 voorzien in onderscheidende woonmilieus in een gezond parklandschap. Tot slot is in 2030 het centrum van Someren een onderscheidende winkel- en pleisterplaats voor inwoners en bezoekers.

In het buitengebied wordt gestreefd naar een maatschappelijk geaccepteerde en gewaardeerde agrofoodsector met economisch toekomstperspectief binnen de kaders van duurzaamheid, gezondheid en welzijn van mens en dier in een mooi en beleefbaar buitengebied. Concreet betekent

dit dat er samen met buurgemeenten wordt gewerkt aan het creëren van verdienmodellen voor nieuwe economische dragers in het buitengebied en met name de agrariërs die ervoor kiezen om te stoppen. Ook wordt daarbij ingezet op creatieve oplossingen voor vrijkomende agrarische bebouwing in het buitengebied.

5.4.2 Structuurvisie Someren 2028

Op 24 april 2013 is de 'Structuurvisie Someren 2028' vastgesteld. In de Structuurvisie wordt beschreven dat de gemeente in 2028 een duurzame, krachtige, zelfbewuste en zelfstandige gemeente wil zijn die haar landelijke positie in de Brainport goed weet te benutten. Someren ontleent haar identiteit aan het landelijke Brabantse karakter. Het kwalitatief goede bos-, natuur- en buitengebied zorgt er mede voor dat Someren een goed woonklimaat kent en een aantrekkelijke vestigingslocatie is voor bedrijven met een schaal die past bij Someren. Door de verscheidenheid en toegankelijkheid van het buitengebied heeft Someren een aantrekkingskracht op recreanten.

Voor het buitengebied streeft Someren naar het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Om dit te bereiken is er in dit gebied voorrang voor boeren, burgers en recreanten. De landschapswaarden en de natuur wil Someren behouden en waar mogelijk versterken. Bedrijfsmatige activiteiten die hierin niet thuishoren worden beperkt.

5.4.3 Beleidsvisie Toerisme & Recreatie 'De kracht van Toerisme'

De beleidsvisie 'Toerisme en Recreatie' is in december 2010 vastgesteld door de gemeenteraad van Someren en geeft inzicht in de positie van de gemeente Someren op het gebied van toerisme en recreatie en beschrijft de gewenste ontwikkelingsrichting in Someren en welke stappen gezet moeten worden om deze ambities te bereiken.

Deze beleidsvisie schetst een duidelijk kader voor de gewenste ontwikkeling en dient als:

- ontwikkelingsdoel voor toerisme en recreatie in Someren;
- economisch toeristisch uitvoeringsprogramma;
- toetsingskader voor nieuwe initiatieven.

5.4.4 Gezondheidsbevordering

De gemeente Someren is voornemens om binnen de vormgeving van de omgevingsvisie gezondheidsbevordering en de inrichting van de leefomgeving ten behoeve van een gezonde leefwijze een plek te geven. Te denken valt aan fiets- en wandelpaden als onderdeel van het recreatief netwerk, maar ook normen voor geuroverlast en een groene inrichting van gemeentegronden. De gemeente heeft verschillende beleidsdocumenten om de gezondheid van haar bewoners te bevorderen welke hieronder worden toegelicht.

Inrichting gezonde leefomgeving

De GGD ondersteunt gemeentes bij het vormen van beleid met betrekking tot gezondheidsbevordering. De Brabantse Omgevings Scan (BrOS) is hier een goed voorbeeld van. De beschikbare data over de leefomgeving worden hierin gekoppeld aan de gezondheidsbeleving van inwoners. Deze informatie kan als basis dienen bij de ontwikkeling van een omgevingsvisie of -plan. Hierin komt bijvoorbeeld de waardering van het groen aan de orde, maar ook zaken als geuroverlast en hittestress.

Notitie integrale aanpak alcohol en drugs in Someren

De gemeente Someren vindt dat er met betrekking tot alcohol en drugs in de gemeente een probleem is. Er is binnen de ambitienotitie aanpak alcohol en drugs beleid om dit samen en integraal aan te pakken. De beleids- en uitvoeringspunten zijn te vinden in deze notitie. Op het gebied van alcohol zet de gemeente zich in op strikte naleving van de leeftijdsgrens en op forse matiging van het gebruik van alcohol door inwoners van ouder dan 18 jaar. De ambitie van de gemeente omtrent drugs is een nulbeleid met een inspanningsverplichting voor horeca-uitbaters, jeugdcentra, kantines en evenementenorganisaties, om alle mogelijke maatregelen te nemen (zoals huisregels en een veiligheidsplan) om drugsgebruik en handel te voorkomen. Deze visienota wordt gebruikt als handvat bij het opstellen van aanverwant beleid zoals het horecabeleid voor de bebouwde kom en het buitengebied.

5.4.5 Beleid plattelandswoningen

Het komt voor dat een (voormalige) agrarische bedrijfswoning bewoond wordt door een persoon die niet of niet langer verbonden is aan het agrarisch bedrijf ter plaatse. De Wet plattelandswoning (artikel 1.1a, Wabo) maakt omzetting van een voormalige agrarische bedrijfswoning naar een plattelandswoning mogelijk en laat aan gemeenten de ruimte om te regelen dat dergelijke afgesplitste woningen niet langer worden beschermd tegen geurhinder van het bijbehorende bedrijf. Met deze regeling blijft de plattelandswoning onderdeel uitmaken van de inrichting en wordt het agrarisch bedrijf niet belemmerd in de bedrijfsvoering.

De gemeenteraad van Someren heeft in juni 2014 beleid voor plattelandswoningen vastgesteld. In 2017 heeft een evaluatie van het beleid voor plattelandswoningen plaatsgevonden. In het beleid zijn onder meer de criteria vastgelegd die gelden voor het toekennen van de aanduiding 'plattelandswoning' aan een voormalige agrarische bedrijfswoning in een bestemmingsplan.

De belangrijkste voorwaarde is dat er feitelijk sprake moet zijn van een in werking zijnde agrarisch bedrijf dat binnen hetzelfde bestemmingsvlak ligt als de woning. Voor wat betreft de bouwregels gelden dezelfde regels als voor reguliere burgerwoningen en bedrijfswoningen. Het beleid plattelandswoningen is vertaald naar het 'Parapluplan NAF beleid Someren'. De toetsingscriteria uit dit parapluplan zijn tevens opgenomen in het voorliggende bestemmingsplan.

5.4.6 Beleid Arbeidsmigranten

In 2020 heeft de gemeente nieuw beleid geformuleerd voor de huisvesting van arbeidsmigranten in het 'Beleid huisvesting arbeidsmigranten 2020'. Dit beleid volgt de 'Structuurvisie Arbeidsmigranten 2008, gemeente Someren' van 2008 op. In 2013 is het beleid van 2008 geëvalueerd en vertaald in het Bestemmingsplan 'Parapluplan NAF-beleid Someren' in 2018. Het nieuwe 'Beleid huisvesting arbeidsmigranten 2020' geeft richtlijnen voor de huisvesting voor arbeidsmigranten. Ook de integratie van de arbeidsmigrant is meegenomen in dit beleid.

Het beleid biedt in het buitengebied mogelijkheden voor het huisvesten van arbeidsmigranten bij agrarische bedrijven en in (plattelandswoningen). Bij agrarische bedrijven is huisvesting van arbeidsmigranten alleen mogelijk als zij bij het agrarisch bedrijf ter plaatse werkzaam zijn. Deze arbeidsmigranten kunnen in de bedrijfswoning gehuisvest worden, waarbij een maximum van 20 personen geldt. In een bedrijfsgebouw mogen maximaal 40 personen per locatie gehuisvest worden.

Daarnaast mogen tijdelijk, voor een maximale periode van 6 maanden, ook woonunits geplaatst worden. Hierbij geldt dat er maximaal 40 personen gehuisvest mogen worden met een maximum van 4 personen per woonunit. Welke vorm van huisvesting ook wordt aangewend, het maximum van het aantal te huisvesten personen is 40. Bij vollegrondstuinbouwbedrijven en glastuinbouwbedrijven kan er jaarlijks een ontheffing worden verleend in de piekmomenten voor het huisvesten van extra arbeidsmigranten.

Een belangrijke toevoeging aan het beleid is de spreiding van de locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest mogen worden. Maximaal 20% van de woningen in een straat mogen gebruikt worden voor de bewoning van arbeidsmigranten. Ook mogen de woningen niet direct nabij elkaar gesitueerd worden. Deze spreiding draagt bij aan de leefbaarheid van een straat en het draagvlak in de buurt. Een andere wijziging betreft het opnemen van de SNF (Stichting Normering Flexwonen) normering. Huisvestingslocaties voor meer dan 4 arbeidsmigranten dienen te voldoen aan deze normering en de uitgangspunten van het Bouwbesluit. Tevens dient een nachtregister bijgehouden te worden.

In het voorliggende bestemmingsplan zijn afwijkingsbevoegdheden opgenomen bij de bestemmingen 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' en 'Wonen' voor de huisvesting van arbeidsmigranten overeenkomstig het beleid.

5.4.7 Woonvisie Someren 30

De 'Woonvisie Someren 30' is in 2019 vastgesteld ter vervanging van de Woonvisie van 2012. Dit beleidsdocument geeft de visie van de gemeente Someren op de woningmarkt, met de nadruk op duurzaamheid, circulariteit en nieuwbouw. De Toekomstvisie Someren 2030 vormt het fundament voor deze woonvisie. De gemeente Someren wil een aantrekkelijke gemeente blijven om in te wonen. De gemeente wil onder andere de aantrekkingskracht verder versterken voor mensen die graag rustig landelijk willen wonen, maar wel bij grootstedelijke voorzieningen en werk. De ambitie is dat in 2030 Someren bekend staat om de karakteristieke dorps- en landelijke woonmilieus, die zoveel mogelijk zijn gebaseerd op de Somerense doe-mentaliteit en het principe van circulariteit. De beleidspunten en uitvoeringspunten zijn te vinden in deze visie.

5.4.8 Nota Ruimtelijke Kwaliteit - Beeldkwaliteitsplan Buitengebied

Het welstandbeleid is vastgelegd in de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit 2012'. Deze nota geeft aan welke criteria voor welke gebieden gelden. Soms staan de criteria rechtstreeks in de nota, maar daarnaast kan er een beeldkwaliteitsplan gelden voor een gebied of specifieke locatie. Voor het buitengebied van Someren is het ruimtelijk kwaliteitsbeleid eerder al geconcretiseerd in het 'Beeldkwaliteitsplan Buitengebied' (zie paragraaf 3.2). Hierin is gebiedsgericht opgenomen welke kwaliteiten er in een gebied zijn en hoe daar mee omgegaan moet worden. In de regels van het plan is dit beeldkwaliteitsplan als bijlage opgenomen. In de 'Overige regels' wordt een juridische link naar het beeldkwaliteitsplan gelegd. Indien sprake is van een ruimtelijke ingreep, waarbij ook vergunningplichtige bouwactiviteiten betrokken zijn, wordt via de welstandsbeoordeling ook een directe beoordeling aan de Nota Ruimtelijke Kwaliteit zelf geborgd.

5.4.9. Beleid voor niet-agrarische functies in het buitengebied

De beleidsnota voor niet-agrarische functies in het buitengebied van Someren is op 25 februari 2016 vastgesteld. Vervolgens zijn er in september 2016, januari 2017 en juni 2018 beleidswijzigingen

doorgevoerd en vastgesteld. In de beleidsnota wordt de problematiek rondom voormalige agrarische bedrijfsgebouwen (VAB's) verbonden met de vraag welke functies wenselijk worden geacht in het buitengebied. Het doel is een aantrekkelijk, groen en landelijk buitengebied dat in combinatie met een vitale dorpskern ervoor zorgt dat aan iedere inwoner en bezoeker een prettige fysieke en sociale leefomgeving wordt geboden. Hierbij is er een duidelijke scheiding tussen het stedelijk gebied en het buitengebied en wordt gestreefd naar zo min mogelijk leegstand van VAB's. Duurzaamheid is hierbij het kernwoord.

Dit wil Someren op twee manieren bereiken. Enerzijds door uitbreidingsruimte toe te kennen, mits de ontwikkeling bijdraagt aan doelstelling 'Verdien de ruimte'. Anderzijds door maatregelen in te voeren die de sloop van VAB's stimuleren.

5.4.9.1 Verdien de ruimte

Uitbreidingsruimte kan niet zomaar gegeven worden. De ontwikkeling moet ook eerst en vooral de gemeentelijke doelstelling en een goede ruimtelijke ordening dienen. Om een invulling aan de gemeentelijke doelstelling te geven zijn vier richtinggevende principes uitgewerkt. De principes zijn gestoeld op de pijlers voor duurzaamheid. Binnen die kaders worden nieuwe initiatieven in beginsel omarmd en is een ontwikkeling kansrijk indien het:

- 1) bijdraagt aan de sloop van stallen (natuurlijk kapitaal);
- 2) ruimte biedt aan innovatie (economisch kapitaal);
- 3) bijdraagt aan een maatschappelijke en/of zorgbehoefte uit de Somerense gemeenschap (menselijk kapitaal);
- 4) de uitgangspunten van Cradle to Cradle als vertrekpunt hanteert (natuurlijk, menselijk en economisch kapitaal).

5.4.9.2 Stimuleren van sloop

In het beleid is een bijzondere plek ingeruimd voor VAB's. De gemeente streeft naar zo min mogelijk leegstand. De sloopstimulerende maatregelen zijn een uitwerking van het eerste principe dat hiervoor staat genoemd. Er wordt gewerkt met vijf sloopstimulerende maatregelen, namelijk:

- 1) Stenen voor stenen
- 2) Verruimde sloopbonusregeling
- 3) De sloopbank
- 4) De slooplening
- 5) De sloopsubsidie

De maatregelen kunnen worden toegepast bij bedrijfs- en woonbestemmingen in het buitengebied. De maatregelen worden niet ingezet voor actieve agrarische bedrijven. Ontwikkeling van agrarische bedrijven (veehouderijen) zijn immers al gebonden aan strikte randvoorwaarden vanuit de provinciale Interim omgevingsverordening, welke doorvertaald zijn in dit bestemmingsplan. Sloop van stallen is daarbij al een geldende voorwaarde om nieuwe stallen te kunnen bouwen / gebruiken. Voor niet-veehouderijen, zoals grondgebonden teelt en glastuinbouw, is een dergelijke sloopregeling niet wenselijk en realistisch in ogen van de gemeente. Agrarische bedrijven zijn één van de primaire gebruikers van het buitengebied en een bepaalde bebouwingsomvang hoort daar bij. Voor de glastuinbouw is daarnaast een gebied aangewezen met bijbehorende specifieke regels.

Daar waar van belang voorziet het voorliggende bestemmingsplan in specifieke regels om de genoemde stimuleringsmaatregelen te ondersteunen en tot uitvoering te brengen. Vaak zal er echter een herziening van het bestemmingsplan nodig zijn om bijvoorbeeld de nieuw toegestane oppervlakte of inhoud te regelen. In sommige situaties kan volstaan worden met een afwijkingsprocedure, bijvoorbeeld voor het bouwen van extra bijgebouwen bij een woning. Hieronder volgt een nadere uitleg van de genoemde vijf instrumenten ter bevordering van de sloop van overbodige bebouwing.

1) Stenen voor stenen

‘Stenen voor stenen’ houdt in dat bedrijven hun bebouwingsoppervlakte kunnen uitbreiden en bij woningen de hoeveelheid bijgebouwen en de inhoud van de woning kan worden uitgebreid boven wat het bestemmingsplan toestaat, mits er op een andere locatie bebouwing gesloopt wordt. Deze regeling kan worden toegepast bij agrarisch verwante bedrijven, niet-agrarische bedrijven en de woonbestemmingen in het buitengebied. De verhouding tussen te slopen en terug te bouwen vierkante meters gebouwen is afhankelijk van de locatie waar wordt gesloopt; daar waar sloop het meest bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit is de sloopverhouding het meest gunstig.

De indeling van de landschapstypes is gebaseerd op het ‘Beeldkwaliteitsplan Buitengebied 2011’. Het Natuur Netwerk Brabant, het Kampenlandschap en het Beekdallandschap zijn bijzondere gebieden waar sloop het meest wenselijk is. De sloopverhoudingen zijn daarom in deze gebieden gunstiger dan in minder bijzondere landschappen. In onderstaande tabel wordt weergegeven per type landschap hoeveel vierkante meter er in dat landschap gesloopt moet worden om één vierkante meter extra bebouwing mogelijk te maken.

Tevens kunnen de gesloopte vierkante meter worden ingezet voor de uitbreiding van de inhoud van een woning. Voor het vergroten van de inhoud van een woning zijn aparte sloopverhoudingen opgesteld. De locatie waar extra gebouwd gaat worden is verder niet van invloed op de verhoudingen.

Type landschap	Aantal m ² te slopen bebouwing om 1 m ² extra bebouwing (bijgebouwen) mogelijk te maken	Aantal m ² te slopen bebouwing om 1 m ³ extra bebouwing (inhoud woning) mogelijk te maken
NNB	1	1
Kampenlandschap	2	1 ² / ₃
Beekdallandschap	2	1 ² / ₃
Oude heideontginningen	3	2
Jonge heideontginningen	3 ½	2 ¹ / ₃
Bebouwingsconcentraties	2	1 ² / ₃

Tabel 6: Sloopverhoudingen bij 'stenen voor stenen' en 'sloopbonus regeling'.

2) Verruimde sloopbonusregeling

De sloop van bebouwing wordt tevens gestimuleerd door een uitbreiding van de bestaande sloopbonusregeling. Met deze regeling kan de maximaal toegestane oppervlakte bijgebouwen worden uitgebreid van 100 m² naar maximaal 350 m².

In ruil daarvoor moet volgens bovenstaande verhoudingen een aantal vierkante meter aan legaal opgerichte of krachtens het overgangsrecht toegelaten bebouwing op het perceel zelf of elders in het buitengebied worden gesloopt. Tevens kan met de sloopbonusregeling de inhoud van een woning worden vergroot van maximaal 750 m³ naar 900 m³. Hierbij moeten de sloopverhoudingen worden aangehouden zoals opgenomen in Tabel 6. Dit beleid wordt verder toegelicht in paragraaf 5.5.1.

3) Sloopbank

De sloopbank biedt de mogelijkheid tot het stimuleren van de sloop van VAB's en van overtollige bijgebouwen bij woningen. De gemeente faciliteert de sloopbank waar eigenaren vierkante meters gesloopte VAB's en bijgebouwen in kunnen plaatsen. Iemand die wil bouwen, kan vervolgens uit de sloopbank de oppervlakte nemen die hij of zij nodig heeft. De eigenaar die wil bouwen kan de onderhandeling aangaan met de eigenaar die gesloopt heeft over het verkrijgen van de bouwrechten. Het voordeel voor eigenaren is dat zo hun gesloopte meters VAB's geld waard worden en daarmee de sloopkosten (deels) kunnen worden terugverdiend. Tevens biedt een dergelijk systeem de mogelijkheid om vierkante meters in te leveren en deze later pas te vermarkten. Ook is meer maatwerk mogelijk. De behoefte aan uitbreiding zou anders precies overeen moeten komen met de vierkante meters te slopen bebouwing en beperkt blijven tot dezelfde locatie. In de praktijk zal dit vrijwel nooit het geval zijn. De sloopbank biedt hiervoor een oplossing.

4) Slooplening

De basis van de VAB-problematiek is dat de eigenaar van de VAB niet altijd uit zichzelf gaat slopen, omdat het slopen van leegstaande stallen kosten met zich meebrengt zonder dat hier direct tastbare opbrengsten tegenover staan. Vaak is die investering ook niet te dragen door de VAB-eigenaar. Zonder een financiële trigger worden plannen vaak niet tot uitvoering gebracht. De gemeente heeft hiervoor de slooplening bedacht.

Met de slooplening kunnen gestopte agrariërs onder gunstige voorwaarden geld bij de gemeente lenen voor de sloop van de VAB's. De regels hiervoor staan uitgewerkt in de Verordening Slooplening Someren 2016. De eigenaar leent het bedrag voor zijn sloopkosten via het stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). De slooplening heeft een vaste rente van 2% gedurende een looptijd van 20 jaar. Het maximale leenbedrag is €55.000,- per locatie. Los van een financieel voordelige voorfinanciering is een ander voordeel dat de slooplening een instrument is dat niet gekoppeld is aan een ontwikkeling elders. De sloop wordt daarmee niet afhankelijk van een andere ontwikkeling. Bij de vorige drie regelingen is dat wel het geval.

5) Sloopsubsidie

Ten slotte bestaat er de sloopsubsidie. Eigenaren van leegstaande gebouwen die zij willen slopen kunnen in aanmerking komen voor een eenmalige sloopsubsidie van 10% van de geraamde sloopkosten. Daarbij geldt een maximum bedrag van €5.000. Hiervoor is een gemeentelijk budget van € 50.000,- beschikbaar gesteld onder het motto 'op is op'. Deze subsidie wordt niet verstrekt indien er

gesloopt wordt met behulp van de ruimte-voor-ruimteregeeling of eventuele soortgelijke toekomstige subsidieregelingen.

5.4.9.3 Zorg- en maatschappelijke functies

Naast de sloop stimulerende maatregelen ziet de gemeente dat de vraag naar zorg- en maatschappelijke functies toeneemt. Deze functies kunnen bijdragen aan een leefbaar buitengebied en passen binnen het streven naar verbrede landbouw. De gemeente wil deze functies onder bepaalde voorwaarden toestaan in het buitengebied. Belangrijk is dat deze functies bestaande (agrarische) bedrijven niet belemmeren.

5.4.9.4 Zonneparken en windmolens

Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van het 'Beleid voor niet-agrarische functies in het buitengebied en maatregelen ter stimulering van de sloop van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen'. In het buitengebied ontstaat anderzijds ook steeds meer vraag naar ruimte voor initiatieven op het gebied van duurzame energie. Het uitgangspunt is in eerste instantie dat bij bestaande bouwblokken de zonnepanelen op daken worden gerealiseerd. De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant biedt mogelijkheden voor het realiseren van zonneparken in het buitengebied. De noodzaak van de ontwikkeling moet aangetoond worden door een onderzoek waaruit blijkt dat zonnepanelen op daken en de opwekking van duurzame energie in Stedelijk gebied niet voldoende is.

In 2017 heeft Someren beleid opgesteld ten behoeve van zonneparken in het buitengebied om op een eenduidige wijze met de aanvragen om te gaan. Hierin is onderbouwd dat er behoefte is aan opwekking van duurzame energie in de vorm van zonneparken. Vooral van belang hierbij is de locatiekeuze. Het moet technisch mogelijk zijn om zonnenvelden op de locatie te realiseren, maar het moet ook landschappelijk aanvaardbaar zijn. Een zonnepark moet altijd landschappelijk in worden gepast. In september 2018 heeft een evaluatie van het beleid plaatsgevonden: 'Evaluatie beleid zonneparken en windmolens'. Het beleid is naar aanleiding van de evaluatie uitgebreid met beleid voor windenergie en enkele criteria zijn aangepast.

5.4.10 Beleid teeltondersteunende voorzieningen

In het buitengebied van Someren is een toenemende vraag naar teeltondersteunende voorzieningen. Teeltondersteunende voorzieningen zijn in, op of boven de grond aangebrachte voorzieningen die door agrarische bedrijven met plantaardige teelten worden gebruikt om de bedrijfsvoering te verbeteren en productie te verhogen. Om een gemeentelijk kader te bieden is in 2018 het beleid voor teeltondersteunende voorzieningen opgesteld. Binnen de bestemming 'Agrarisch' zonder waarden zijn tijdelijke teeltvoorzieningen toegestaan, binnen de bestemmingen 'Agrarisch met waarden - Abiotische waarden' en 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' zijn extra voorwaarden gesteld aan het toestaan van tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen. Tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen worden voor maximaal 6 maanden toegestaan. Aansluitend aan een agrarisch bouwvlak kan een differentiatieveld worden opgenomen bij behoefte aan permanente teeltondersteunende voorzieningen, ook hieraan zijn extra voorwaarden verbonden. Er zijn veel verschillende verschijningsvormen van teeltondersteunende voorzieningen. Daarom is het van belang een goede afweging op maat te maken die rekening houdt met de specifieke kenmerken van de voorziening en de locatie. De voorzieningen mogen de bestaande natuurlijke, landschappelijke, hydrologische,

cultuurhistorische en/of abiotische waarden niet onevenredig aantasten. Daarnaast dienen de teeltondersteunende voorzieningen te worden voorzien van een goede landschappelijke inpassing.

5.4.11 Landschapsinvesteringsregeling Someren

Verschillende ontwikkelingen hebben een verschillende impact op de fysieke leefomgeving. Vooral in het buitengebied is dit het geval, omdat juist daar onderscheid gemaakt kan worden tussen functies die echt thuishoren in het buitengebied, zoals natuur en agrarisch gebruik, en functies die minder aan het buitengebied zijn gebonden, zoals wonen of niet- agrarische bedrijven. Deze impact op de leefomgeving wordt onder meer bepaald door:

1. De omvang van de ontwikkeling, in ruimtebeslag en/of bebouwingsmassa;
2. Is er sprake van nieuw ruimtebeslag of wordt er gebruik gemaakt van bestaande bebouwing;
3. De huidige en gewenste aard van de locatie en de omgeving;
4. De aard van de functie en de mogelijke hinder voor de leefomgeving, zoals geluidsbelasting, verkeer aantrekkende werking, de milieucategorie, et cetera;
5. Betreft het een (traditioneel) gebiedseigen of gebiedsvreemde ontwikkeling;
6. De wenselijkheid van een ontwikkeling vanuit een (sectorale) beleidswens.

Om te bepalen welke mate van kwaliteitsverbetering wordt geëist bij een ruimtelijke ontwikkeling heeft de gemeente en landschapsinvesteringsregeling (LIR) opgesteld. Naar aanleiding van deelgebied 2 van het bestemmingsplan Buitengebied is de landschapsinvesteringsregeling nogmaals geëvalueerd. Dit heeft geleid tot de nieuwe landschapsinvesteringsregeling van januari 2020. De mate van negatieve impact bepaalt hoe invulling wordt gegeven aan de vereisten uit artikel 3.9 van de Interim omgevingsverordening. Hierin is een onderscheid gemaakt in drie categorieën ontwikkelingen. Hoe meer impact de ontwikkeling heeft, hoe hoger de categorie en de geëiste kwaliteitsverbetering:

Categorie 1.	Ontwikkelingen met weinig impact op de leefomgeving. Er is geen (extra) kwaliteitsverbetering van het landschap nodig en er wordt dus geen extra tegenprestatie gevraagd;
Categorie 2.	Ontwikkelingen met een gemiddelde impact op de leefomgeving. Er zijn maatregelen nodig om de kwaliteit van het landschap te kunnen borgen. Dat gebeurt door te voorzien in een goede landschappelijke inpassing;
Categorie 3.	Ontwikkelingen met een relatief grote impact op de leefomgeving. Ter bescherming van de leefomgeving (landschap) moet er een extra compensatie worden geleverd. Naast de basisinspanning van een goede landschappelijke inpassing. Deze extra compensatie is de zogenaamde 'kwaliteitsverbetering van het landschap' volgens een forfaitaire berekening.

In de nieuwe landschapsinvesteringsregeling is de categorie-indeling verder verduidelijkt, onder andere met betrekking tot de omvang van woonbestemmingsvlakken. Het legaliseren van een bestaande situatie door vormverandering en vergroting van het bestemmingsvlak 'Wonen' tot maximaal 1.500 m², wordt gezien als een categorie 1-ontwikkeling. In nieuwe situaties van woonbestemmingsvlakvergrotingen tot 1.500 m² is er sprake van een categorie 2-ontwikkeling. Ook wordt een vormverandering en vergroting van het bestemmingsvlak 'Wonen' tot maximaal 2.500 m² in het geval van het planologisch regelen van een bestaande situatie die dateert van vóór vaststelling van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' gezien als categorie 2-ontwikkeling. Tot slot wordt een

omzetting van de bestemming 'Agrarisch bedrijf' naar 'Wonen' met een woonbestemmingsvlak van maximaal 2.500 m² als categorie 2 gezien. In alle andere gevallen waar het woonbestemmingsvlak wordt gewijzigd met een omvang van 1.500 m² tot 2.500 m² is sprake van een categorie 3-ontwikkeling.

Voor het opplussen van bijgebouwen was voorheen geen maximum oppervlakte opgenomen, nu is een indeling gemaakt in de zwaarte van de categorie afhankelijk van de oppervlakte bijgebouwen die wordt opgeplust. Het oprichten van bijgebouwen bij een woning tot 100 m² valt onder categorie 1. Het opplussen van de bijgebouwen via de sloopbank tot 350 m² wordt gezien als een categorie 2-ontwikkeling. Ten slotte wordt het opplussen van bijgebouwen bij een woning boven de 100 m² zonder gebruik te maken van de sloopbank gezien als categorie 3-ontwikkeling. Voor de omvang van bijgebouwen die behouden blijft bij een omzetting van 'Agrarisch bedrijf' naar 'Wonen' is tevens een indeling gemaakt, waarbij het behoud van 250 m² aan bijgebouwen als categorie 2 wordt gezien.

Gezien de veranderingen en de toevoegingen aan categorie 3-ontwikkelingen is er ook behoefte aan duidelijke normbedragen waarmee gerekend kan worden. De belangrijkste aanpassing hierin is het toekennen van normbedragen voor het opplussen van oppervlaktes bedrijfsgebouwen, inhoud van de woning en bijgebouwen bij woningen. In principe dient een toename van oppervlaktes bijgebouwen en inhoud van de woning te lopen via de Somerense sloopbank. De sloopbank blijkt echter niet altijd toereikend, met name bij uitbreidingen van bedrijfsbebouwing. Om toch tegemoet te kunnen komen aan de vraag die er is naar beschikbare meters en ruimte te kunnen bieden aan bedrijven om te ontwikkelen, kan de bebouwing opgeplust worden door het leveren van een kwaliteitsverbetering. Er is dan uiteraard sprake van een categorie 3-ontwikkeling. Aanvullend op de aangevulde normbedragen is voor externe adviseurs en intern gebruik een rekentool gemaakt waarmee de forfaitaire berekening gemaakt kan worden aan de hand van de normbedragen.

5.5 Geactualiseerde en aangevulde beleidsuitgangspunten

Gebleken is dat het bestaande beleid en de vertaling hiervan in de regels en verbeelding soms leidt tot onduidelijkheden over de wijze van interpretatie en de vraag of het toetsingskader altijd compleet is. Tevens ontbrak het op sommige gevallen aan beleidskeuzes over hoe om te gaan met strijdige situaties. Daarom zijn de bestaande beleidsuitgangspunten op onderdelen geactualiseerd of aangevuld. Deze paragraaf bevat een overzicht van de geactualiseerde of aangevulde beleidsuitgangspunten, die op het moment van terinzagelegging van het bestemmingsplan van toepassing zijn.

5.5.1 Thema Wonen

5.5.1.1 Meer dan 100 m² bijgebouwen bij burgerwoningen

Veel percelen in deelgebied 4 zijn in het bestemmingsplan Buitengebied 1998 of zelfs daarvoor al omgezet van een agrarische bedrijfsbestemming naar een woonbestemming. Bij het omzetten van de bestemming was destijds sloop van overvloedige bebouwing niet altijd een harde eis vanuit provinciaal of gemeentelijk beleid. Er heeft met regelmaat dan ook geen sloop plaatsgevonden. Daarom treffen we in het buitengebied vaak situaties aan waarbij meer dan 100 m² aan bijgebouwen aanwezig. Vaak zijn de gebouwen legaal aanwezig, vergund als bijgebouw bij de woning of als agrarisch bedrijfsgebouw.

Overgangsrecht

Door het ontbreken van een specifieke uitzondering voor de bestaande vergunde bijgebouwen groter dan 100 m² vallen deze bijgebouwen boven de 100 m² op dit moment andermaal onder het overgangsrecht. Dat is niet wenselijk en doet ook juridisch gezien afbreuk aan de bestaande rechten van betrokkenen.

De Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft grote moeite met het (opnieuw) onder het overgangsrecht brengen van bestaande situaties. Vaak kan de gemeente niet aantonen dat er concreet zicht is op sloop van de overtollige bebouwing binnen de planperiode. En de gemeente is vaak ook niet in staat om voldoende te motiveren waarom deze overtollige bebouwing onder het overgangsrecht moet blijven vallen. Bij uitzondering staat de Afdeling het toe dat de gemeente gedurende één planperiode bijgebouwen onder het overgangsrecht brengt. Een uitzondering die wel geaccepteerd wordt is het vastleggen van een concreet zicht op legalisatie via goede flankerende maatregelen, zoals de uitgebreide Somerense sloopinstrumenten.

Bijgebouwenregeling

De bijgebouwenregeling die tot voor kort in de gemeente Someren van toepassing was, heeft onvoldoende geleid tot sloop van bijgebouwen (ruimtelijke kwaliteitswinst). De gemeente heeft daarom de regeling aangepast, zodat die leidt tot meer verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied, zonder afbreuk te doen aan bestaande rechten. De verwachting is dat in de toekomst met de nieuwe regeling meer vierkante meters gesloopt worden. Ook ontstaat er meer vraag naar slooppeters, omdat de mogelijkheden worden verruimd. Het wordt aantrekkelijker om overtollige meters bijgebouwen in de sloopbank aan te bieden.

Alle woonbestemmingen hebben en houden het recht op 100 m² bijgebouwen (ruimte-voor ruimtewoningen 150 m²). Aan de hand van een beslisboom (Figuur 9) kan in situaties waar meer bijgebouwen aanwezig zijn worden bepaald welk deel in aanmerking komt voor een positieve bestemming (*zie Bepalen positief te bestemmen bijgebouwen en overtollige bebouwing*).

Het spreekt voor zich dat illegaal opgerichte bebouwing niet wordt bestemd. Alleen de vergunde bouwwerken en overgangsrechtelijk beschermde bijgebouwen komen in aanmerking voor een positieve bestemming. Het jaar 1976 is daarbij de peildatum aangezien in het bestemmingsplan Buitengebied 1976 de aanwezige bebouwing, welke sindsdien niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan, reeds onder het overgangsrecht valt. Bijgebouwen die vergunningvrij gerealiseerd zijn, worden niet meegerekend bij de maatvoering per locatie, aangezien aan deze bebouwing dan ten onrechte meer rechten kunnen worden ontleend. Zo gelden er voor vergunningvrije bouwwerken bijvoorbeeld lagere bouwhoogtes dan voor vergunde bouwwerken. Dit wil echter niet zeggen dat de vergunningsvrij opgerichte bebouwing niet legaal is en nu of in de toekomst gesloopt moet worden. De bebouwing blijft bestaan onder dezelfde voorwaarden als waaronder deze destijds is opgericht.

Bepalen positief te bestemmen bijgebouwen en overtollige bebouwing

Om te bepalen welke oppervlakte aan bijgebouwen bestemd dient te worden en of een aanduiding 'overtollige bebouwing' (*zie Bevriezen van bouwmogelijkheden*) wordt opgenomen wordt allereerst gekeken of de bebouwing is opgericht met vergunning of overgangsrechtelijk beschermd is. Bebouwing die illegaal is opgericht wordt niet meegenomen in de beoordeling en dient gesloopt te

worden. Bebouwing die vergunningvrij tot stand is gekomen wordt ook buiten beschouwing gelaten. Alle bijgebouwen die expliciet zijn vergund ten behoeve van de bestemming 'Wonen' worden positief bestemd.

Vervolgens wordt gekeken naar de bijgebouwen die in het verleden vergund zijn ten behoeve van een andere functie dan wonen (voornamelijk ten behoeve van het agrarisch bedrijf). Deze bijgebouwen kunnen niet zonder meer positief bestemd worden. De gebouwen vallen onder het bouwovergangsrecht, maar het gebruik is in de loop der tijd vaak veranderd. Deze gebouwen zijn echter in het verleden wel legaal opgericht, dus het zonder meer handhaven van deze bebouwing is geen optie. Het is tevens geen mogelijkheid om de gebouwen nogmaals onder het overgangsrecht te brengen, vandaar dat er een specifieke regeling is opgenomen in het bestemmingsplan voor deze bijgebouwen. De volgende categorieën worden toegepast voor het al dan niet bestemmen van vergunde en/of overgangsrechtelijk beschermde voormalige (agrarische) bedrijfsbebouwing:

Categorie	Regeling
Vergunde/legale oppervlakte kleiner dan 100 m ²	Maximaal 100 m ² aan bijgebouwen is binnen de standaard regeling toegestaan.
Vergunde/legale oppervlakte bijgebouwen (niet opgericht t.b.v. woonbestemming) tussen 100 m ² en 250 m ²	De vergunde oppervlakte is de maximale rechtstreeks toegestane oppervlakte die ook in het bestemmingsplan wordt opgenomen door middel van een maatvoering 'maximaal toegestane oppervlakte bijgebouwen', mits er sprake is van voldoende landschappelijke inpassing (categorie 2- ontwikkeling). Indien ter plaatse geen sprake is van voldoende landschappelijke inpassing, dan kan dat alsnog geregeld worden via de algehele herziening van het bestemmingsplan middels een nieuw landschappelijk inpassingsplan. Een andere tegenprestatie in het kader van een categorie 3-ontwikkeling is ook toegestaan. Indien eigenaar niet bereid is te investeren in kwaliteitsverbetering en/of de landschappelijke inpassing, dan worden de bijgebouwen niet voorzien van een maatvoering 'maximaal toegestane oppervlakte bijgebouwen'. De bestaande voormalige (agrarische) bedrijfsbebouwing wordt 'bevroren' met een aanduiding 'overtollige bebouwing' op de verbeelding.
Vergunde/legale oppervlakte bijgebouwen (niet opgericht t.b.v. woonbestemming) groter dan 250 m ²	In het bestemmingsplan wordt maximaal 250 m² opgenomen door middel van een maatvoering 'maximaal toegestane oppervlakte bijgebouwen', mits er sprake is van voldoende landschappelijke inpassing. Alle bebouwing wordt bevroren met een aanduiding 'overtollige bebouwing' op de verbeelding. Tenzij het eigen oppervlak bijgebouwen wordt verhoogd tot maximaal 350 m² via de gemeentelijke sloopbank. Een andere tegenprestatie in het kader van een categorie 3-ontwikkeling is ook toegestaan. Het betreffende ('opgepluste') oppervlak wordt opgenomen op de

	verbeelding door middel van een maatvoering 'maximaal toegestane oppervlakte bijgebouwen'. Indien de eigenaar niet bereid is te investeren in kwaliteitsverbetering en/of landschappelijke inpassing, dan worden de bijgebouwen niet voorzien van een maatvoering 'maximaal toegestane oppervlakte bijgebouwen'. De bestaande voormalige (agrarische) bedrijfsbebouwing wordt 'bevroren' met een aanduiding 'overtollige bebouwing' op de verbeelding.

Tabel 7: Opties m.b.t. voormalige (agrarische) bedrijfsbebouwing bij woonbestemmingen

Indien er minder dan 100 m² aan bijgebouwen aanwezig is, dan is dit passend binnen de bestemmingsplanregels. Indien de oppervlakte tussen de 100 m² en 250 m² bedraagt wordt beoordeeld of de locatie voldoende landschappelijk is ingepast. Het positief bestemmen van deze oppervlakte aan bijgebouwen wordt gezien als een categorie 2-ontwikkeling. Er wordt dus alleen een goede landschappelijke inpassing geëist, vergelijkbaar met de huidige eisen bij een omzetting van de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' naar 'Wonen' met behoud van maximaal 250 m² bijgebouwen. Indien de oppervlakte groter is dan 250 m² wordt op dezelfde wijze bekeken welke oppervlakte bestemd kan worden en een aanduiding 'overtollige bebouwing' opgenomen. Indien er niet kan worden voldaan aan de eis van een goede landschappelijke inpassing dan wordt hoe dan ook de aanduiding 'overtollige bebouwing' opgenomen.

Bevriezen van bouwmogelijkheden

In die situaties dat er overtollige bebouwing aanwezig is die niet positief bestemd kan worden, wordt de betreffende locatie aangeduid met een bouwbeperking; 'overtollige bebouwing'. Aan deze aanduiding wordt een bouwbeperking gekoppeld in de regels. Met deze beperking wordt voorkomen dat er bijgebouwen gebouwd of verbouwd kunnen worden. Dit dwingt de eigenaar om bij de gemeente langs te gaan als er gebouwd moet worden. Op dat moment zal de eigenaar alleen een afwijkingsvergunning krijgen als voldaan wordt aan één van de bestaande regelingen in het bestemmingsplan. Dit is te rechtvaardigen, mede gezien het feit dat deze eigenaren in het verleden nooit verplicht hebben geïnvesteerd in de kwaliteit van de omgeving. Daarnaast hebben zij geruime tijd gebruik kunnen maken van de aanwezige bebouwing, in strijd met de geldende bestemmingsplanregels. Het huidige beleid eist ook dat een stoppende agrariër bij een omzetting naar een woonbestemming alle overtollige voormalige agrarische bedrijfsbebouwing moet verwijderen en daarnaast een kwaliteitsverbetering van het landschap moet bewerkstelligen.

Verwijderen aanduiding 'overtollige bebouwing'

De bouwmogelijkheden op een locatie met de aanduiding 'overtollige bebouwing' worden bevroren met als doel dat uiteindelijk sloop van voormalige agrarische bedrijfsbebouwing plaatsvindt. Dit betekent dat wanneer de eigenaar van de bebouwing een bepaalde ontwikkeling mogelijk wil maken, hij/zij eerst afspraken met de gemeente over sloop van de overtollige bebouwing moet maken. Om dit mogelijk te maken is in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het verwijderen van de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing'. De voorwaarde hiervoor is dat alle overtollige bebouwing gesloopt en/of opgeplust dient te worden. Dit kan betekenen dat de eigenaar terug sloopt tot de middels het bestemmingsplan toegelaten oppervlakte aan bijgebouwen of dat de eigenaar gebruikt maakt van de sloopbank om de vierkante meters bijgebouwen op de locatie op te plussen. De verwijdering van deze aanduiding kan gecombineerd worden met de wijzigingsbevoegdheid voor 'wonen plus', de wijzigingsbevoegdheid

voor splitsing van een cultuurhistorisch waardevolle woning of de diverse afwijkingsbevoegdheden van de gebruiksregels.

Beslisboom

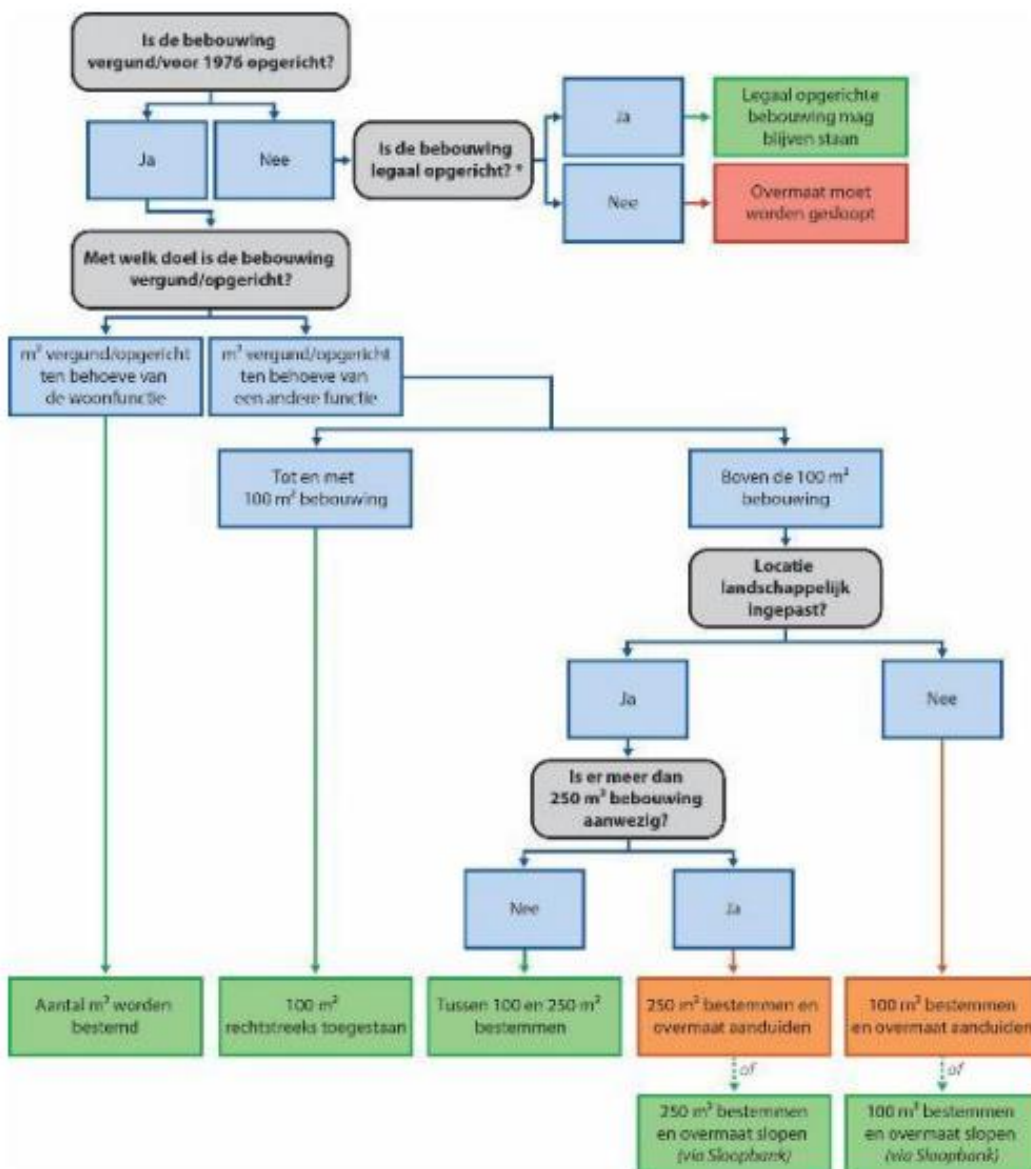
Voorstaande beleidslijn is vertaald in een beslisboom ten aanzien van de bijgebouwen bij de bestemming 'Wonen'. Deze beslisboom is weergegeven in Figuur 9. Aan de hand van deze werkwijze is er voor elke woonbestemming in deelgebied 4 een nulmeting vastgelegd in het bestemmingsplan.

Juridische vertaling

Per locatie wordt beoordeeld welke oppervlakte aan bijgebouwen positief bestemd dient te worden. Indien er een overschot aan vierkante meters bijgebouwen overblijft, krijgt de locatie een aanduiding 'overtollige bebouwing'. De locaties met de aanduiding 'overtollige bebouwing' krijgen een bouwbeperking opgelegd. De bebouwing wordt zeged bevroren met uitzondering van de woning. Hiermee regelt de gemeente dat eigenaren bij de gemeente aan moeten kloppen zodra ze hun bijgebouwen willen gaan bouwen, verbouwen, herbouwen of het gebruik van de bijgebouwen willen aanpassen. Op dat moment kan de beleidslijn worden geactiveerd dat er allereerst gesloopt moet worden tot het maximaal toegestane oppervlak aan bijgebouwen voor die locatie of opgeplust moet worden via de sloopbonusregeling.

In de regels wordt ook een aanvullende bouwbeperking opgenomen die hetgeen vergund is respecteert, maar tevens regelt dat de oppervlakte niet zonder meer een eeuwig bestaand recht is. Ook worden toekomstige vervolgfuncties (afwijkingsbevoegdheden) zoals nevenactiviteiten uitgesloten. Ter plaatse van de aanduiding 'overtollige bebouwing' mogen vergunde en overgangsrechtelijk beschermde bijgebouwen in worden gezet in de sloopbank. Dit kan ook zijn om de toegestane oppervlakte aan bijgebouwen op eigen perceel op te plussen. Voor elke locatie is een rapport opgesteld waarin deze bijgebouwen zijn vastgelegd.

Aan de hand van de beslisboom wordt bepaald welke oppervlakte aan bijgebouwen positief bestemd kan worden en of er een aanduiding 'overtollige bebouwing' moet opgenomen worden.

Figuur 9 Beslisboom bijgebouwen bij woningen

5.5.1.2 Bestemmingsvlakken 'Wonen'

In de praktijk zien we dat voorzieningen buiten de bestemming 'Wonen' zijn gelegd. Deze gronden hebben meestal echter nog een agrarische bestemming, waardoor het gebruik in strijd kan zijn met het bestemmingsplan. Voor alle locaties waarbij voorzieningen buiten het bestemmingsvlak zijn gelegen is een afweging gemaakt op basis van de landschapsinvesteringsregeling.

Allereerst is gekeken naar de vraag of de inrichting en/of het gebruik van de gronden een andere bestemming dan 'Agrarisch' echt noodzakelijk maken. In diverse gevallen is er bijvoorbeeld sprake van een kleine dierenweide voor enkele paarden of schapen die de bewoner heeft. Eventueel met een omheining binnen de geldende regels. Of er is sprake van een landschappelijke inpassing van de woning die mogelijk of gedeeltelijk ook dienst zou kunnen doen ten behoeve van de woonfunctie. De gemeente is terughoudend met het opleggen van de bestemmingen 'Wonen' en 'Tuin' en vindt dat er duidelijke strijdigheid met de agrarische bestemming moet zijn om hiervan af te moeten wijken. Hierbij wordt vooral gekeken naar de aanwezigheid van bebouwing en verharding, is er sprake van een echte

siertuin en is er een harde scheiding van de tuin met de omliggende agrarische of anders bestemde gronden.

Bij het doorlopen van de beslisboom wordt eerst gekeken of de voorzieningen buiten het bouwvlak met vergunning ten behoeve van de woning zijn opgericht. Is er sprake van vergund recht dan wordt het woonbestemmingsvlak van vorm veranderd of vergroot zonder dat hier een tegenprestatie voor wordt geëist. Er wordt in eerste instantie gekeken of een vormverandering haalbaar is, is dit niet het geval wordt het woonbestemmingsvlak vergroot. Er is dan immers sprake van bestaande rechten waar niet langer op gehandhaafd kan worden. Is dit niet het geval dan wordt gekeken wat de omvang van het benodigde woonbestemmingsvlak is. In de LIR (zie paragraaf 5.4.11) is opgenomen welke tegenprestatie wordt geëist bij een vormverandering of vergroting van het woonbestemmingsvlak.

Uitbreidingen van het bestemmingsvlak 'Wonen' boven de 2.500 m² zijn niet wenselijk. Dit wordt niet langer beoordeeld als zorgvuldig ruimtegebruik. Het streven is om bebouwing zoveel mogelijk te concentreren en het open agrarische landschap te waarborgen. Indien het echter niet haalbaar is om de voorzieningen binnen een woonbestemmingsvlak van 2.500 m² te brengen, zijn er bij uitzondering de volgende twee maatwerk-oplossingen:

- a. Bestemming 'Tuin' toepassen: Deze situaties doen zich zelden voor. Het gaat dan om echte siertuinen, aansluitend aan het woonbestemmingsvlak en die niet als landschappelijke inpassing zijn te beschouwen. Aan de bestemming 'Tuin' worden zeer beperkte bouw mogelijkheden toegekend. Er dient een kwaliteitsverbetering plaats te vinden conform een categorie 3-ontwikkeling van de LIR. Omdat de bestemming 'Tuin' alleen als maatwerkoplossing wordt gebruikt, is in de regels opgenomen dat de gronden niet worden aangemerkt als erf zoals bedoeld in bijlage II, artikel 1 van het Besluit omgevingsrecht en zijn er geen bebouwingsmogelijkheden toegekend.
- b. Groter bestemmingsvlak 'Wonen': in sommige gevallen is een groter woonbestemmingsvlak de enige oplossing, als de vergunde bebouwing bijvoorbeeld ver uit elkaar staat. Wanneer dit het geval is dient er een kwaliteitsverbetering van het landschap te worden bewerkstelligd conform categorie 3 van de LIR.

In paragraaf 6.2.6 is per locatie beschreven in hoeverre er een noodzaak is om de bestemming 'Wonen' of 'Tuin' toe te moeten passen voor de verschillende locaties.

Uitgangspunten

- 1) Maximaal toelaatbare omvang van de bestemming 'Wonen' is 2.500 m²; Het uitgangspunt van maximaal 2.500 m² volgt uit de fictieve bestemmingsvlakken voor 'Wonen' (50 meter bij 50 meter) uit het bestemmingsplan Buitengebied 1998.
- 2) Het bestemmingsvlak heeft een - vanuit ruimtelijke functionaliteit en samenhang - logische vorm en ligging;
- 3) Uitsluitend in bijzondere situaties wordt afgeweken van bovenstaande maximale maatvoering. Hieronder worden in ieder geval de volgende situaties verstaan:
  - a) Bestaande rechten in de vorm van:
    - i) Een reeds geldende bestemming 'Wonen';
    - ii) Vergunde en voor 'Wonen' in gebruik zijnde bouwwerken, gebouwen en verhardingen, verspreid over een gebied groter dan 2.500 m²;

- iii) Overgangsrechtelijk beschermde en in gebruik zijnde bouwwerken, gebouwen en verhardingen, verspreid over een gebied groter dan 2.500 m² welke ook feitelijk voor 'Wonen' in gebruik zijn;
  - b) Bestaand gebruik in de vorm van tuinen en ander onmiskienbaar en alleen aan de functie 'Wonen' toe te delen gebruik, waarbij geldt dat:
    - i) De overmaat boven 2.500 m² in eerste instantie bestemd wordt met de aangrenzende bestemming(en);
    - ii) De bestemming 'Wonen' alleen overwogen wordt als het gebruik niet toelaatbaar is binnen de regels van aangrenzende bestemming(en);
- 4) Categorie indeling LIR:
- a. Categorie 1: Vormverandering en vergroting van het bestemmingsvlak 'Wonen' tot 1.500 m² in het geval van het planologische regelen van een bestaande situatie die dateert van vóór vaststelling van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011';
  - b. Categorie 2: Vergroting van het bestemmingsvlak 'Wonen' tot maximaal 1.500 m² voor zover deze niet onder categorie 1 valt óf vormverandering en vergroting van het bestemmingsvlak 'Wonen' tot maximaal 2.500 m² in het geval van het planologisch regelen van een bestaande situatie die dateert van vóór vaststelling van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011';
  - c. Categorie 3: Vormverandering en vergroting van het bestemmingsvlak 'Wonen' groter dan 1.500 m² voor zover deze niet onder categorie 2 valt;
- 5) Als de kwaliteitsverbetering van het landschap (categorie 3) minder bedraagt dan €1.000 dan is categorie 2 van toepassing (landschappelijke inpassing);
- 6) Bij het bepalen van de te leveren kwaliteitsverbetering van het landschap (categorie 3) wordt de bestemmingswinst berekend op basis van het oppervlak boven 1.500 m² bestemmingsvlak;
- 7) De tabel met bestemmingswaarden uit de LIR is van toepassing;
- 8) De maatregelen kwaliteitsverbetering van het landschap uit de LIR is van toepassing.

Juridische vertaling

Voorzieningen buiten het woonbestemmingsvlak worden onder voorwaarden en na gebleken onderzoek positief bestemd, waarbij het totale oppervlak van de aangrenzende bestemming 'Wonen' onder de 2.500 m² blijft en het gebruik niet binnen de bestemming 'Agrarisch' toelaatbaar wordt geacht. Waar nodig wordt een kwaliteitsverbetering in het kader van de LIR geëist.

Aan de hand van bovenstaande uitgangspunten wordt bepaald of een vergroting van het woonbestemmingsvlak, ten behoeve van voorzieningen daarbuiten, mogelijk is en zo ja wat voor tegenprestatie in het kader van de LIR geleverd moet worden.

5.5.1.3 Mantelzorg

Sinds november 2014 kan in het buitengebied vergunningvrij een mantelzorgwoning worden gebouwd of aangebouwd op percelen waar reeds een woning aanwezig is, mits aan de voorwaarden over grootte en kwaliteit wordt voldaan. Tevens is het toegestaan bestaande bouwwerken in gebruik te nemen ten behoeve van mantelzorg. Deze vergunningvrije mogelijkheden in het Besluit omgevingsrecht (Bor) staan boven gemeentelijke bestemmingsplannen waardoor landelijk eenduidigheid ontstaat. Daarom wordt in voorliggende bestemmingsplan de afwijkingsregeling voor mantelzorg uit het bestemmingsplan gehaald. Hiermee wordt aangesloten bij de regels uit het Besluit omgevingsrecht.

De regeling voor mantelzorg wordt geschrapt uit het bestemmingsplan omdat dit sinds 1 november 2014 vergunningvrij is toegestaan in het Besluit omgevingsrecht en deze wet boven het bestemmingsplan gaat.

5.5.1.4 Buitenopslag

Om de leefkwaliteit en leefbaarheid van het buitengebied te verhogen is er besloten dat er bij locaties met de bestemming wonen geen buitenopslag is toegestaan. Uitzonderingssituaties zijn tijdelijke buitenopslag, bijvoorbeeld bij het verbouwen van een huis, of wanneer de woonbestemming wordt omgezet naar wonen plus.

Buitenopslag is niet toegestaan bij woonlocaties, tenzij de buitenopslag van tijdelijke duur is of wanneer de woonbestemming wordt omgezet naar wonen plus.

5.5.2 Thema Agrarisch

5.5.2.1 Nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven

In de diverse bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn afwijkingen opgenomen voor het toestaan van nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven. Het betreft nevenactiviteiten voor functies als zorg en recreatie. Voor kleinschalige niet-agrarische bedrijven zijn geen mogelijkheden opgenomen. Om tegemoet te komen aan de dynamiek in het gebied worden de mogelijkheden voor nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven uitgebreid.

Er worden alleen niet-agrarische functies als nevenactiviteit toegelaten die ook als vervolgfunctie na beëindiging van het agrarisch bedrijf kunnen worden toegelaten. Dit om te voorkomen dat er activiteiten ontstaan als nevenactiviteit die na bedrijfsbeëindiging van de agrarische tak niet meer passen binnen het beleid.

Juridische vertaling

Aan de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch Bedrijf' is een afwijkingsregeling toegevoegd voor niet-agrarische bedrijven die aansluit bij de 'Wonen Plus' regeling uit het 'Beleid voor niet- agrarische functies in het buitengebied en maatregelen ter stimulering van de sloop van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen'.

Om tegemoet te komen aan de dynamiek in het gebied worden de mogelijkheden voor nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven uitgebreid zodat ook kleinschalige niet agrarische activiteiten in categorie 1 en 2 zijn toegestaan tot maximaal 350 m². Deze regeling sluit aan bij de regeling voor bedrijvigheid bij de woonbestemming ('Wonen Plus').

5.5.2.2 Bestemming 'Agrarisch - Agrarisch Bedrijf' omzetten naar bestemming 'Wonen'

Op 25 februari 2016 is de beleidsnotitie 'Beleid voor niet-agrarische functies in het buitengebied en maatregelen ter stimulering van de sloop van voormalige agrarische bedrijfsgebouwen' vastgesteld. In juni 2018 zijn de laatste wijzigingen hierin opgenomen. Dit beleid staat beschreven in paragraaf 5.4.9 bij het gemeentelijk beleid. Stoppende agrariërs wordt onder andere de optie geboden hun bestemming om te zetten naar de bestemming 'Wonen'. De hieraan verbonden voorwaarden zijn verder gespecificeerd en opgenomen in het bestemmingsplan.

Bij een omzetting van de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' naar de bestemming 'Wonen' moet het agrarisch bedrijf beëindigd zijn en ligt de hervatting van de agrarisch activiteiten niet meer in de rede. Het bestemmingsvlak wordt verkleind tot maximaal 2.500 m², de overtollige bebouwing wordt gesloopt tot maximaal 250 m². Daarnaast moet aangetoond worden dat er geen planologische dan wel milieuhygiënische belemmeringen zijn en moet het perceel landschappelijk ingepast worden.

Juridische vertaling

De bestemmingswijziging moet gepaard gaan met een kwaliteitsverbetering van het landschap. Deze kwaliteitsverbetering bestaat uit sanering van overtollige bebouwing en voorzieningen zoals verharding, mestplaten en kuilplaten. Het bestemmingsvlak wordt daarbij verkleind en de omzetting gaat gepaard met landschappelijke inpassing.

In het bestemmingsplan wordt het mogelijk gemaakt om de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' om te zetten naar een woonbestemming mits er geen milieuhygiënische belemmeringen zijn en de ontwikkeling gepaard gaat met een kwaliteitsverbetering van het landschap.

5.5.2.3 Bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' omzetten naar 'Bedrijf'

In het buitengebied zijn steeds meer functies te vinden. Agrarische bedrijven stoppen en er is meer vraag naar ruimte voor niet-agrarische functies, anders dan wonen. De provincie biedt ruimte voor niet-agrarische functies in het buitengebied, mits deze bijdragen aan de gemengde plattelandseconomie. De gemeente Someren verruimt het beleid voor niet-agrarische bedrijven om het buitengebied leefbaar en vitaal te houden. Om te voorkomen dat deze bedrijvigheid botst met andere functies in het buitengebied worden dergelijke bedrijven alleen toegestaan in bebouwingsconcentraties en met een milieucategorie 1 of 2.

Juridische vertaling

De bestemming 'Agrarisch - Agrarisch Bedrijf' kan gewijzigd worden in de bestemming 'Bedrijf' voor het vestigen van een niet-agrarisch bedrijf onder de volgende voorwaarden:

- a. het agrarisch bedrijf is beëindigd, er worden geen agrarische activiteiten meer uitgeoefend en hervatting van de activiteiten ligt niet in de rede;
- b. de locatie dient binnen bebouwingsconcentratie te liggen;
- c. de maximaal toegestane milieucategorie is 2;
- d. overtollige agrarische bedrijfsbebouwing dient te worden gesloopt, hetgeen wordt geborgd in het betreffende wijzigingsplan;
- e. buitenopslag is niet toegestaan;
- f. opslag in kassen is niet toegestaan;

- g. de maximale oppervlakte van het bestemmingsvlak bedraagt 5.000 m²;
- h. de ruimtelijke kwaliteit en de landschappelijke inpassing worden gewaarborgd conform de bepalingen uit artikel 38.2.

In het bestemmingsplan wordt het mogelijk gemaakt om binnen bebouwingsconcentraties de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' te wijzigen in de bestemming 'Bedrijf' ten behoeve van een niet-agrarisch bedrijf in milieucategorie 1 of 2.

5.5.2.4 Plattelandswoning

In 2014 is de beleidsnotitie 'De plattelandswoning in Someren' vastgesteld, in 2017 heeft een evaluatie van dit beleid plaatsgevonden. Dit beleid staat beschreven in paragraaf 5.4 onder het gemeentelijk beleid. In het 'Parapluplan NAF-beleid Someren' is de wijzigingsbevoegdheid voor de omzetting van een agrarische bedrijfswoning naar een plattelandswoning opgenomen. Deze regeling wordt overgenomen in de bestemmingsplanregels met enkele aanvullingen. Bij een plattelandswoning wordt aangesloten bij de reguliere bouwregels voor bedrijfswoningen. Dit betekent onder andere dat in principe 100 m² aan bijgebouwen bij een plattelandswoning wordt toegestaan. Het kan echter zo zijn dat in het verleden meer vierkante meters zijn vergund ten behoeve van de bedrijfswoning, in deze gevallen wordt aansluiting gezocht bij de herziende regels voor bijgebouwen. Het gebruik ten behoeve van het wonen moet ondergeschikt zijn en blijven aan de agrarische bedrijfsfunctie, nevenactiviteiten bij de woning worden dan ook niet wenselijk geacht. Ten slotte dient er sprake te zijn van een goede landschappelijke inpassing.

Juridische vertaling

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch Bedrijf' te wijzigen ten behoeve van het toekennen van de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning' aan een bestaande bedrijfswoning. Er moet hierbij nog sprake zijn van een in werking zijnde agrarisch bedrijf. De bouwregels voor plattelandswoning worden gelijkgesteld aan de regels voor bedrijfswoningen. Dit betekent dat in principe het beleid is dat de maximale hoeveelheid aan vierkante meters bijgebouwen 100 m² is, tenzij anders aangegeven. Hiermee wordt aangesloten bij de maatvoering van bijgebouwen bij een burger- en bedrijfswoning. Landschappelijke inpassing is verplicht bij een omzetting naar een plattelandswoning.

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch Bedrijf' te wijzigen ten behoeve van het toekennen van de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning' aan een bestaande bedrijfswoning.

5.5.3 Thema 'Niet-agrarische bedrijven'

5.5.3.1 Milieucategorieën

In de tabel behorend bij de bestemming 'Bedrijf' zijn alle bedrijven in het deelgebied opgenomen. Voor niet-agrarische bedrijven met milieucategorie 1 of 2 zijn de specifieke activiteiten opgenomen. Voor de gevestigde bedrijven in een zwaardere milieucategorie wordt de categorie verder opgesplitst naar milieucategorie 3.1 en 3.2. In het voorgaande plan was dit onderscheid niet in de tabel opgenomen. Bij de bedrijven met een hogere milieucategorie dan 2 wordt wel specifiek benoemd welke activiteit

hier plaatsvindt in tegenstelling tot de bedrijven in milieucategorie 1 of 2. Binnen de bestemming 'bedrijf' is een tabel opgenomen met specifieke milieucategorie en bedrijfsactiviteiten die ter plaatse zijn toegelaten.

In het bestemmingsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen bedrijven in milieucategorieën 3.1, 3.2, 4.1 en 4.2. De specifieke bedrijfsactiviteiten worden opgenomen in een tabel.

5.5.3.2 'Agrarisch verwante bedrijf' en 'Agrarisch-technisch hulpbedrijf'

Een aparte categorie van bedrijven zijn de 'agrarische verwante bedrijven' en de 'agrarisch-technische hulpbedrijven'. Een agrarisch verwant bedrijf is een bedrijf dat gericht is op het verlenen van diensten aan particulieren of niet-agrarische bedrijven waarbij gebruik wordt gemaakt van het telen van gewassen, het houden van dieren of het toepassen van andere land-, bos- of natuurbouwkundige methoden. Agrarisch-technische hulpbedrijven zijn bedrijven die zijn gericht op het leveren van goederen en diensten aan agrarische bedrijven of het bewerken, vervoeren of verhandelen van agrarische producten. Voor de bestemming 'Agrarisch bedrijf' is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen naar een agrarisch verwant bedrijf of agrarisch-technisch hulpbedrijf.

De planregeling maakt onderscheid tussen agrarische verwante bedrijven en agrarisch-technische hulpbedrijven en andere niet-agrarische bedrijven omdat deze bedrijven een andere invloed op de omgeving hebben. Vaak vallen deze bedrijven in een zwaardere milieucategorie en kennen ze een grotere omvang. Binnen de provinciale verordening mag een 'normaal bedrijf' niet groter zijn dan 5.000 m² bouwperceel en ten hoogste milieucategorie 2. Agrarisch verwante bedrijven en agrarisch-technische hulpbedrijven kunnen binnen het gemengd landelijk gebied een omvang krijgen van 1,5 ha en ook een zwaardere milieucategorie. Deze beleidsruimte wordt in de regels voor het buitengebied overgenomen. Hierbij voegt de gemeente wel toe aan de ontwikkelingsruimte die wordt geboden dat de ontwikkeling ook verkeerkundig en milieutechnisch gedragen moet kunnen worden door het gebied.

Juridische vertaling

Burgemeester en wethouders kunnen de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' wijzigen in de bestemming 'Bedrijf' voor het vestigen van een agrarisch verwant bedrijf of een agrarisch-technisch hulpbedrijf. Hierbij gelden onder andere de voorwaarde dat het bestemmingsvlak wordt teruggebracht naar maximaal 1,5 hectare en dient te worden voorzien van een landschappelijke inpassing.

- Het beleid voor agrarisch verwante bedrijven wordt ook van toepassing verklaard voor agrarisch-technische hulpbedrijven.
- Aan de wijzigingsbevoegdheid voor agrarisch verwante bedrijven en agrarisch-technische hulpbedrijven worden aanvullende voorwaarden toegevoegd aansluitend bij de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

5.5.3.3 Buitenopslag

Veel bedrijven in het buitengebied hebben opslagruimte nodig ten behoeve van hun bedrijfsvoering. Soms vindt deze opslag plaats in zeecontainers of buiten op het terrein. Ten aanzien van buitenopslag

en (verplaatsbare) zeecontainers is een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd om te zorgen dat dit niet ten koste gaat van de ruimtelijke kwaliteit. Het uitgangspunt is en blijft echter dat buitenopslag niet is toegestaan. Het college van burgemeester en wethouders kan een omgevingsvergunning verlenen voor het toestaan van buitenopslag, mits voldaan wordt aan enkele voorwaarden. De buitenopslag moet plaatsvinden binnen het bestemmingsvlak, moet noodzakelijk zijn voor het ter plaatse toegestane bedrijf en er moet een landschappelijke inpassing worden gerealiseerd op basis van een beplantingsplan dat voldoet aan het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied.

Juridische vertaling

Het gebruik van gronden en/of opstallen voor doeleinden van (buiten)opslag is in strijd met het bestemmingsplan. Het bevoegd gezag kan in afwijking hiervan toch een omgevingsvergunning verlenen voor buitenopslag bij een niet-agrarisch bedrijf, waarbij de volgende randvoorwaarden gelden:

- a. de buitenopslag vindt plaats binnen het bestemmingsvlak van het betreffende bedrijf;
- b. de opslag is noodzakelijk voor het ter plaatse toegelaten en aanwezige bedrijf;
- c. er landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd op basis van een beplantingsplan dat voldoet aan het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied.

Buitenopslag is niet toegestaan bij een bedrijf. Het bevoegd gezag kan in afwijking van deze regel een omgevingsvergunning verlenen voor buitenopslag, mits de opslag binnen het bestemmingsvlak plaatsvindt, noodzakelijk is voor het bedrijf en de buitenopslag landschappelijk wordt ingepast.

5.5.4 Thema natuur, landschap en cultuurhistorie

De gemeente Someren hecht veel waarde aan een goede inpassing van ontwikkelingen in het buitengebied. Er wordt gestreefd naar een mooi erf in een fraai landschap. Wanneer sprake is van een ruimtelijke en/of functionele ontwikkeling dan heeft die ontwikkeling doorgaans gevolgen voor de omgeving, waaronder mogelijk ook een negatief effect op de uitstraling. Dit negatieve effect moet zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel gecompenseerd. De ontwikkeling moet bijdragen aan de uitgangspunten van de gemeente ten aanzien van het landelijk gebied.

Als de gemeenteraad een bepaalde ontwikkeling uitsluitend ruimtelijk aanvaardbaar vindt wanneer tegelijkertijd wordt voorzien in bepaalde maatregelen, dan zal het treffen van die maatregelen in het bestemmingsplan ook planologisch moeten worden geborgd. De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant stelt het borgen van de ruimtelijke kwaliteit ook als eis bij bepaalde ontwikkelingen. Hierbij moet gedacht worden aan het borgen van de noodzakelijke landschappelijke inpassing of het feitelijk slopen van overtollige bebouwing. Het is juridisch en vooral praktisch onvoldoende om dit alleen als voorwaarde in een vergunning op te nemen. Ook de controle van de uitvoering en eventuele handhaving vraagt om een goede borging van onder andere de landschappelijke inpassing.

5.5.4.1 Voorwaardelijke verplichtingen

Om de kwaliteitsverbetering te borgen in het bestemmingsplan worden er voorwaardelijke verplichtingen in voorliggende bestemmingsplan opgenomen bij nieuwe ontwikkelingen. Hiermee wordt niet alleen de aanleg van de landschappelijke inpassing gegarandeerd, maar ook de duurzame instandhouding. In sommige gevallen geldt dat ook voor het slopen als onderdeel van verplichte kwaliteitsverbetering van het landschap.

Een voorwaardelijke verplichting kan regelen dat niet gebouwd mag worden of gebouwen in gebruik genomen mogen worden totdat de voorwaardelijk opgelegde maatregelen zijn genomen. Het gebruik is dan pas toegestaan na realisatie. Soms worden maatregelen achteraf pas uitgevoerd; dus na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. In dat geval wordt in de voorwaardelijke bepaling een termijn van realisatie opgenomen.

Uit uitspraken van de Afdeling blijkt dat het opnemen van een specifieke gebruiksregel in de vorm van een voorwaardelijke verplichting een bijzondere regel is die het overgangsrecht omzeilt. Met het koppelen van een voorwaardelijke verplichting aan de sloop van gebouwen en landschappelijke inpassing wordt voorkomen dat de oude rechten onder het overgangsrecht komen te vallen.

In die gevallen dat de landschappelijke inpassing is gekoppeld aan een reeds verleende omgevingsvergunning, maar uit de controle ten behoeve van dit deelgebied plan is gebleken dat deze nog niet is uitgevoerd wordt tevens de aanleg en instandhouding gegarandeerd met een voorwaardelijke verplichting. In deze gevallen kan de aanleg en instandhouding alsnog worden afgedwongen door middel van handhaving van de voorschriften in de verleende omgevingsvergunning. Indien noodzakelijk en goed geregeld kan de gemeente de aanleg en in stand houding ter hand nemen op kosten van de initiatiefnemer.

Bij oude inpassingsplichten gekoppeld aan in het verleden verleende en uitgevoerde vergunningen en plichten is het niet altijd mogelijk om een voorwaardelijke verplichting op te nemen. In die gevallen wordt nog steeds de landschappelijke inpassing op de verbeelding opgenomen om zo het overzicht te kunnen bewaren. De betreffende vergunningen of een hieraan gekoppelde overeenkomst bieden de grondslag om de landschappelijke inpassing te handhaven.

Juridische vertaling

In de regels van het bestemmingsplan worden meerdere voorwaardelijke verplichtingen opgelegd aan locaties die in dit bestemmingsplan gewijzigd worden. Hiervoor verwijzen we ook naar paragraaf 6.2 'Wijzigingen per locatie'. Deze voorwaardelijke bepalingen kunnen betrekking hebben op de volgende onderdelen:

- Aanleg, beheer en in stand houding van landschappelijk inpassing;
- Het voor een bepaalde datum gerealiseerd hebben van sloop van gebouwen en/of andere bouwwerken, alsmede het verwijderd houden van bebouwing op die plek;
- Het uitvoeren en in stand houden van een bepaalde kwaliteitsverbetering van het landschap, zoals bedoeld in artikel 3.9 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

In de regels is dit doorgaans juridisch gekoppeld aan een concreet uitvoeringsplan en/of landschappelijk inpassingplan.

De landschappelijke inpassing en sloop wordt afgedwongen met een voorwaardelijke verplichting en anterieure overeenkomst. De inpassing dient binnen het bestemmingsvlak gesitueerd te worden. Indien nodig, is het toegestaan het bestemmingsvlak te vergroten ten behoeve van de inpassing. De landschappelijke inpassing dient gerealiseerd te worden binnen 12 maanden na inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

5.5.4.2 Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing, die gepaard dient te gaan met het wijzigen van het bestemmingsplan of die reeds is gekoppeld aan een eerdere omgevingsvergunning, wordt op de verbeelding aangeduid. De gronden met de aanduiding voor de landschappelijke inpassing mogen uitsluitend gebruikt worden voor de landschappelijke inpassing. Het oprichten van gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde, is niet toegestaan.

Het algemene uitgangspunt is dat de landschappelijke inpassing binnen het bestemmingsvlak van de hoofdfunctie wordt gelegd. Het is toegestaan hiervoor het bestemmingsvlak te vergroten. Van een oneigenlijke vergroting van het bestemmingsvlak is dan geen sprake. De maximale maatvoering uit de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant is gekoppeld aan het bouwperceel en niet aan het bestemmingsvlak. Voor veehouderijen is bijvoorbeeld in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant opgenomen dat een bouwperceel maximaal 1,5 hectare per agrarisch bedrijf mag bedragen.

De gronden die worden ingericht ten behoeve van de landschappelijke inpassing maken geen onderdeel uit van het bouwperceel. In de regels is opgenomen dat ter plaatse van de landschappelijke inpassing geen gebouwen en bouwwerken zijn toegestaan en de gronden uitsluitend mogen worden gebruikt ten behoeve van de landschappelijke inpassing. Tevens worden de gedeeltes van de percelen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' niet aangemerkt als erf, zoals bedoeld in artikel 1, bijlage 2 van het Besluit omgevingsrecht. De aanduiding wordt alleen opgenomen indien hier een verplichting aan ten grondslag ligt. De gronden die deze aanduiding krijgen zijn dan ook nadrukkelijk bedoeld voor een landschappelijke inpassing van de aanwezige bebouwing en verhardingen in het gebied. De aanduiding bevindt zich meestal aan de buitenranden van de percelen. Het oprichten van bebouwing of verhardingen ter plaatse van deze inpassing is ruimtelijk onwenselijk en doet de gewenste uitstraling teniet.

Juridische vertaling

Onderstaande werkwijze wordt gehanteerd voor het bestemmen van de landschappelijke inpassing:

- De landschappelijke inpassing wordt aangeduid op de verbeelding met een aanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing';
- De inpassing dient waar mogelijk binnen het bestemmingsvlak gesitueerd te worden. Indien nodig, is het toegestaan het bestemmingsvlak te vergroten;
- In de bouwregels wordt een verbod op het oprichten van bebouwing, bouwwerken geen gebouw zijnde etc. opgenomen;
- In de regels voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor werk of werkzaamheden (vroeger aanlegvergunning genoemd) wordt een verbod opgenomen voor het verwijderen van de landschappelijke inpassing zonder vergunning.
- Perceelsgedeelten met de aanduiding 'Specifieke vorm van groen – landschappelijke inpassing' worden niet aangemerkt als erf, zoals bedoeld in artikel 1, bijlage 2 van het Besluit omgevingsrecht.

De landschappelijke inpassing en sloop wordt afgedwongen met een voorwaardelijke verplichting en anterieure overeenkomst. De inpassing dient binnen het bestemmingsvlak gesitueerd te worden en gerealiseerd te worden binnen 12 maanden na inwerkingtreding van het bestemmingsplan. Indien nodig, is het toegestaan het bestemmingsvlak te vergroten. Het oprichten van bebouwing is niet toegestaan binnen de landschappelijke inpassing.

5.5.5 Thema paardenhouderij

In het bestemmingsplan wordt onderscheid aangebracht tussen productiegerichte en gebruiksgerichte paardenhouderijen in de groenblauwe mantel en het gemengd landelijk gebied. Vooropgesteld wordt dat paardenhouderijen door de gemeente als een passende functie in het buitengebied worden gezien. Met name de productiegerichte paardenhouderij is passend in het buitengebied. Gebruiksgerichte takken van paardenhouderijen zijn ook voorstelbaar, maar hierbij vraagt de ligging in meer gevoelige gebieden zoals de groenblauwe mantel om beperking van de mogelijke effecten op de omgeving.

5.5.5.1 Onderscheid in vormen van paardenhouderij

Conform het eerdere onderscheid uit het bestemmingsplan 2011 wordt een onderscheid gemaakt tussen de verschillende vormen van paardenhouderijen:

- *Productiegerichte paardenhouderij*
een vorm van een agrarisch bedrijf waar uitsluitend of in hoofdzaak handelingen aan of met paarden worden verricht die primair gericht zijn op het voortbrengen, africhten, trainen en verhandelen van paarden. Ook paardenmelkerijen vallen hieronder.
- *Gebruiksgerichte paardenhouderij*
een paardenhouderij waar het accent ligt op het bedrijfsmatig houden en stallen van paarden en pony's met als nevenactiviteit het fokken en africhten ervan.
Voorbeelden zijn: stalhouderijen en paardenpensions.
- *Paardenhouderij als nevenactiviteit*
Naast de agrarische hoofdactiviteit op een locatie kan er sprake zijn van een nevenactiviteit met paarden. Vaak is er sprake van een mengvorm. Dit kan zowel een productiegerichte als een gebruiksgerichte activiteit zijn. Doorgaans is er bij een productiegerichte paardentak bij een andere agrarisch bedrijfstak sprake van een gemengd bedrijf, met twee verschillende agrarische bedrijfstakken.

Een productiegerichte paardenhouderij wordt beschouwd als een agrarisch bedrijf. Een paardenhouderij wordt op grond van de Interim omgevingsverordening niet gezien als veehouderij, maar als 'overig agrarisch bedrijf' en is derhalve ook aan andere regels gebonden. Daarnaast zijn er de gebruiksgerichte paardenhouderijen (bijvoorbeeld een pensionstalling). Deze worden, conform Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, beoordeeld als een agrarisch verwant bedrijf als deze in het gemengd landelijk gebied liggen en als niet-agrarisch bedrijf als deze in de groenblauwe mantel liggen. Als er sprake is van een mengvorm, zoals een pensionstal bij een paardenfokker, is het per situatie noodzakelijk om de hoofdfunctie duidelijk te bepalen en ook in het bestemmingsplan vast te leggen.

Tot slot kan er sprake zijn van een gebruiksgerichte paardenhouderij als nevenactiviteit bij een andere agrarische hoofdfunctie ('Agrarisch bedrijf' of 'Agrarisch bedrijf - veehouderij'). Bijvoorbeeld een kleinschalige pensionstal bij een productiegerichte paardenhouderij. In die gevallen bepaalt de agrarische hoofdfunctie de bestemming en mogelijkheden. Als er sprake is van twee agrarische bedrijfstakken, waaronder een productiegerichte bedrijfstak met paarden, dan is er sprake van een gemengd agrarisch bedrijf onder de bestemming 'Agrarisch bedrijf (-veehouderij)'.

5.5.5.2 Minder ruimte in de groenblauwe mantel

De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant biedt minder ruimte voor paardenhouderijen in de groenblauwe mantel. Deze lijn is overgenomen in dit bestemmingsplan. In deelgebied 4 ligt een gedeelte in de groenblauwe mantel.

In de groenblauwe mantel is beperkt ruimte voor productiegerichte paardenhouderijen. Bestaande locaties worden gerespecteerd, maar vestiging of omschakeling kan slechts onder strikte voorwaarden. Binnen de groenblauwe mantel zijn er geen mogelijkheden voor de vestiging van agrarische verwante bedrijven. Nieuwe gebruiksgesichte paardenhouderij binnen de groenblauwe mantel worden derhalve getoetst als zijnde niet-agrarische bedrijven. Bij dergelijke ontwikkelingen moet worden onderbouwd dat de vestiging past binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied.

In het gemengd landelijk gebied worden productiegerichte paardenhouderijen gezien als agrarisch bedrijf. Uitbreiding en omschakeling naar een productiegerichte paardenhouderij is onder voorwaarden mogelijk. Een gebruiksgesichte paardenhouderij is een agrarisch verwant bedrijf. De Interim omgevingsverordening biedt mogelijkheden voor de vestiging van agrarisch verwante bedrijven in gemengd landelijk gebied.

5.5.5.3 Bestemmingsplanregeling

De gemeente heeft een aangepaste bestemmingsregeling op grond van bovenstaande systematiek opgenomen in het bestemmingsplan voor deelgebied 4.

- Gemengd landelijk gebied

Binnen de bestemming 'Agrarisch - agrarisch bedrijf' is een productiegerichte paardenhouderij als hoofdactiviteit toegestaan, mits aangeduid met een aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – productiegerichte paardenhouderij'. Via het strijdige gebruik zijn bedrijfsactiviteiten ten behoeve van een gebruiksgesichte paardenhouderij en manege binnen deze bestemming uitgesloten. Via een afwijkingsprocedure kan onder voorwaarden alsnog een vergunning worden verleend voor een gebruiksgesichte paardenhouderij als nevenactiviteit bij een bestaande productiegericht paardenhouderij of bij een veehouderij. Binnen het gemengd landelijk gebied kan worden gewijzigd naar een Agrarisch verwant bedrijf ten behoeve van een 'gebruiksgesichte paardenhouderij'. Hierbij gelden de voorwaarden overeenkomstig de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Verder mag maximaal 600 m² aan bedrijfsbebouwing behouden blijven.

- Groenblauwe mantel

Binnen de bestemming 'Agrarisch - bedrijf' is een bestaande productiegerichte paardenhouderij als hoofdactiviteit toegestaan, mits aangeduid met een aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – productiegerichte paardenhouderij'. Het gaat hierbij om bestaande paardenhouderijen. Via het strijdige gebruik is het gebruik van gronden en opstallen voor een nieuwe gebruiksgesichte paardenhouderij en productiegerichte paardenhouderij ter plaatse van de groenblauwe mantel uitgesloten. In het bestemmingsplan zijn geen wijzigingsbevoegdheden voor vestiging en/of omschakeling naar een 'gebruiksgesichte paardenhouderij' opgenomen in de groenblauwe mantel.

6. ONDERBOUWING WIJZIGINGEN

6.1 Inleiding

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en de overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Met het oog op toetsing en handhaving is een retrospectieve toets dan ook belangrijk.

De geconstateerde strijdigheden hebben op diverse locaties geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan. Om recht te doen aan een goede ruimtelijke ordening binnen het plangebied wordt daarom aangegeven in welke situaties een nieuwe bestemming is gegeven aan percelen (positief bestemmen), waarmee de strijdige situatie wordt gelegaliseerd. Daarnaast wordt, indien van toepassing, aangegeven wanneer een strijdige situatie onder het overgangsrecht wordt gebracht. Deze lijst met aanpassingen noemen we een retrospectieve toets. De wijzigingen op perceelsniveau zijn beschreven in paragraaf 6.2. In paragraaf 6.3 wordt ingegaan op het borgen van de voorwaarden die bij enkele wijzigingen aan de orde zijn.

Naast de wijzigingen op perceelsniveau zijn er diverse algemene wijzigingen doorgevoerd in dit bestemmingsplan ten opzichte van het geldend bestemmingsplan door beleidswijzigingen op gemeentelijke en provinciaal niveau. Ten behoeve van de retrospectieve toets zijn de bestemmingsregelingen zoals deze zijn opgenomen in het onderhavige bestemmingsplan Buitengebied vergeleken met die uit geldende bestemmingsplannen. Paragraaf 6.4 bevat een beschrijving van de algemene wijzigingen.

6.2 Wijzigingen per locatie

Voor de grotere wijzigingen in het bestemmingsplan dient de haalbaarheid van de ontwikkeling te worden aangetoond. Deze ontwikkelingen moeten afzonderlijk worden onderzocht en getoetst aan relevante wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu. In dit voorontwerp zijn nog geen dergelijke grote ontwikkeling opgenomen dat hiervoor een aanvullende ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk was. Wel hebben wijzigingen plaatsgevonden die van een dergelijke geringe aard zijn dat hier geen uitgebreide ruimtelijke onderbouwing voor hoeft te worden opgesteld. Deze wijzigingen zijn bijvoorbeeld kleinschalig of hebben ruimtelijk gezien weinig impact op de omgeving.

Alle wijzigingen worden op perceelniveau toegelicht in deze paragraaf. De wijzigingen zijn opgedeeld in de categorieën; agrarische gebiedsbestemmingen (paragraaf 6.2.1) agrarische bedrijven (paragraaf 6.2.2), niet-agrarische bedrijven, maatschappelijke bedrijven en sportlocaties (paragraaf 6.2.3) en woonbestemmingen (paragraaf 6.2.4).

Per bestemming worden de wijzigingen beschreven en verantwoord. Tevens is per wijziging aangegeven of deze is voorzien van een ruimtelijke onderbouwing. Is de wijziging niet voorzien van

een ruimtelijke onderbouwing dan wordt in de tabel aangegeven waarom deze wijziging heeft plaatsgevonden. Locatie specifieke functieaanduidingen worden genummerd. Het betreft hier bijvoorbeeld landschappelijke inpassingen per adres of veldschuren. Voor de overzichtelijkheid en om dubbele aanduidingen te voorkomen werd in deelgebied 1 vanaf 100 genummerd, in deelgebied 2 genummerd vanaf 200 en in deelgebied 3 vanaf 300. In deelgebied 4 wordt vanaf 400 genummerd en zo verder.

6.2.1 Bestemming 'Agrarisch'

Op onderstaande percelen met een agrarische gebiedsbestemming (Agrarisch en Agrarisch met waarden) in de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn wijzigingen aangebracht. De huidige gebiedsbestemming 'agrarisch' en 'agrarisch met waarden' wordt als volgt gewijzigd:

Locatie	Wijziging	Motivatie	RO
Perceel P 159	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – veldschuur' opnemen	Op de locatie zijn drie gebouwen aanwezig welke met vergunning zijn opgericht dan wel overgangsrechtelijk beschermd zijn, deze worden door middel van een aanduiding positief bestemd als veldschuur.	Nee
Perceel U 101	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – veldschuur' opnemen.	Op de locatie bevindt zich een met vergunning opgerichte paardenstal (2002), deze wordt door middel van de aanduiding positief bestemd.	Nee
Perceel U195	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veldschuur' opnemen	Op de locatie is een veldschuur aanwezig welke al voor 1976 is opgericht. De veldschuur wordt op basis van het overgangsrecht positief bestemd.	Nee
Perceel U206	Agrarische bestemming omzetten naar bos	Bestemming wordt aangepast om aan te sluiten op de aanliggende bosbestemming	Nee
Herselseweg 37B	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – veldschuur' opnemen	Op de locatie is een veldschuur aanwezig welke al voor 1976 is opgericht. De veldschuur wordt op basis van het overgangsrecht positief bestemd.	Nee

6.2.2 Bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf'

Op onderstaande percelen met de bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' in de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn wijzigingen aangebracht. De huidige bestemming 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf' wordt als volgt gewijzigd:

Locatie	Wijziging	Motivatie	RO
Achterbroek 26-26a-26b	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen -	Op deze locatie geldt een landschappelijke inpassingsplicht op basis van een in 2014 verleende vergunning voor het oprichten van een tuinbouwloods. De landschappelijke	Nee

	landschappelijke inpassing' opnemen	inpassing wordt in het bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	
Achterbroek 32-34	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op deze locatie geldt een landschappelijke inpassingsplicht op basis van een in 2020 verleende vergunning voor het oprichten van een agrarische bedrijfsloods met kantoor en een kas. De landschappelijke inpassing wordt in het bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	Nee
Broekkant 17	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – veehouderij' opnemen	Op de locatie bevindt zich een vergunde veehouderij. In het geldende bestemmingsplan is aan het agrarisch bedrijf geen aanduiding veehouderij toegekend, deze aanduiding wordt nu alsnog opgenomen.	Nee
Herselseweg 4	Opnemen aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch-productiegerichte paardenhouderij'	Op de locatie is een met vergunning opgerichte paardenhouderij aanwezig, deze wordt expliciet bestemd in het bestemmingsplan.	Nee
Herselseweg 39	Functieaanduiding 'intensieve veehouderij' verwijderen	Op de locatie bevindt zich geen agrarisch bedrijf meer. Daarnaast is er geen veehouderij gevestigd geweest op de locatie in het verleden.	Nee
Kerkenhuis 5	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	In 2016 is voor het oprichten van een loods een vergunning verleend, waar een landschappelijke inpassingsplicht aan gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen.	Nee
Lungendonk 15	Opnemen aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - productiegerichte paardenhouderij'	Op de locatie is een met vergunning opgerichte paardenhouderij aanwezig, deze wordt expliciet bestemd in het bestemmingsplan.	Nee
Lungendonk 18	Vormverandering bestemmingsvlak 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'	Op de locatie liggen een oprit en een gedeelte verharding buiten het bestemmingsvlak. Er vindt een vormverandering plaats, zodat deze voorzieningen binnen het bestemmingsvlak komen te liggen. Het bestemmingsvlak komt door de vormverandering niet dicht bij gevoelige objecten in de omgeving te liggen. Volgens de LIR wordt dit gezien als een categorie 2- ontwikkeling. Als tegenprestatie wordt de locatie voorzien van een landschappelijke inpassing.	Nee

	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen – landschappelijke inpassing' opnemen	Voor de vormverandering van het bestemmingsvlak wordt een aanvullende landschappelijke inpassing gerealiseerd. Deze wordt opgenomen in het bestemmingsplan en daarmee geborgd.	
Varenschutseweg 21	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij' opnemen	Op de locatie geldt een vergunning voor het houden van rundvee. In het vigerende bestemmingsplan is geen aanduiding veehouderij toegekend, deze aanduiding wordt nu alsnog opgenomen in onderhavig bestemmingsplan.	Nee
Veldweg 16	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – agrarisch loonwerkbedrijf' opnemen	In het huidige bestemmingsplan 'Buitengebied Someren' uit 2011 is per abuis de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – agrarisch loonwerkbedrijf' niet opgenomen. Deze is echter wel opgenomen in de regels voor de locatie en op de papieren verbeelding opgenomen. Deze aanduiding wordt in onderhavig bestemmingsplan daarom opgenomen.	Nee
Veldweg 20	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen Opnemen functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij'	In 2017 is voor het oprichten van een rundveestal een vergunning verleend, waar een landschappelijke inpassingsplicht aan gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd. Op de locatie geldt een vergunning voor het houden van rundvee. In het geldende bestemmingsplan is geen aanduiding veehouderij toegekend, deze aanduiding wordt nu alsnog opgenomen.	Nee
Verhagenstraat 18	Dubbelbestemming 'Waarde- Cultuurhistorie' aanpassen Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij' opnemen	De dubbelbestemming 'waarde – cultuurhistorie' valt nu tevens over een gebouw dat niet tot het gemeentelijk monument behoort. De omtrek van de aanduiding wordt daarom aangepast. Op de locatie geldt een vergunning voor een melkveehouderij. In het geldende bestemmingsplan is geen aanduiding veehouderij toegekend, deze aanduiding wordt nu opgenomen.	Nee

	Vormverandering bestemmingsvlak 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'	Op de locatie is in 2010 een vergunning verleend voor het oprichten van een stal. In het bestemmingsplan 'Buitengebied Someren' uit 2011 is het bestemmingsvlak zo ingetekend dat deze stal voor een klein gedeelte buiten het bestemmingsvlak valt. Dit wordt gecorrigeerd door middel van een kleine vormverandering.	
Winkelstraat 21	Functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - veehouderij' opnemen	Op de locatie geldt een vergunning voor een melkveehouderij. In het geldende bestemmingsplan is geen aanduiding veehouderij toegekend, deze aanduiding wordt nu opgenomen.	Nee

6.2.3 Bestemmingen 'Bedrijf', 'Bedrijf – Nutsvoorzieningen', 'Maatschappelijk' en 'Sport'

Op onderstaande percelen met een niet-agrarische bedrijfsbestemming in de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied zijn wijzigingen aangebracht. De huidige bestemming wordt als volgt gewijzigd:

Locatie	Wijziging	Motivatie	RO
Achterbroek 6-6a	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen Bedrijfstabel: milieucategorie 2	Op deze locatie geldt een landschappelijke inpassingsplicht bij het vigerende bestemmingsplan voor de locatie 'Achterbroek 6 en 24' en een in 2012 verleende vergunning voor het oprichten van een nieuw bedrijfsgebouw. De landschappelijke inpassing wordt in het bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd. In de toelichting van het bestemmingsplan 'Achterbroek 6 en 24' is opgenomen dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving behoort tot categorie 2. Dit wordt nu opgenomen in de bedrijfstabel bij de regels van onderhavig bestemmingsplan.	Nee
Achterbroek 22-24	Functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – buitenopslag' opnemen	In de toelichting van het huidige bestemmingsplan voor Achterbroek 22-24 is een gedeelte van het perceel aangewezen voor opslag van materialen en stalling van materieel. Dit gebruik is inherent aan de bedrijfsvoering en daarvoor ook noodzakelijk. De opslag vindt alleen plaats binnen het bestemmingsvlak.	Nee

	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen Bedrijfstabel: milieucategorie 2	Op deze locatie geldt een landschappelijke inpassingsplicht bij het vigerende bestemmingsplan voor de locatie 'Achterbroek 6 en 24' en een in 2013 verleende vergunning voor het oprichten van een veldschuur/opslagloods. Er is een alternatief plan ingediend te vervanging van deze plannen en teneinde de buitenopslag af te schermen. De landschappelijke inpassing wordt in het bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd. In de toelichting van het bestemmingsplan 'Achterbroek 6 en 24' is opgenomen dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving behoort tot categorie 2. Dit wordt nu opgenomen in de bedrijfstabel bij de regels van onderhavig bestemmingsplan.	

6.2.4 Bestemming 'Wonen'

Hieronder zijn de percelen met de bestemming 'Wonen' waar wijzigingen zijn aangebracht ten opzichte van het geldend bestemmingsplan Buitengebied opgesomd. In paragraaf 5.5.1 zijn de gewijzigde beleidsuitgangspunten omschreven voor het thema 'wonen', zoals een te veel aan bijgebouwen en voorzieningen buiten het bestemmingsvlak. Op basis van dit beleid zijn keuzes gemaakt voor de geconstateerde strijdigheden. Het gewijzigde beleid vormt de onderbouwing voor de legalisatie van een groot aantal wijzigingen binnen de bestemming 'Wonen'. Voor een argumentatie achter deze onderbouwing wordt verwezen naar paragraaf 5.4.9.1 en 5.4.9.2.

Locatie	Nieuwe bestemming	Onderbouwing	RO
Achterbroek 1	Het bestemmingsvlak wordt aangepast aan de kadastrale grenzen.	Het woonbestemmingsvlak wordt aangepast op basis van de kadastrale grenzen en het feitelijk gebruik. Bij het opstellen van het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Someren' uit 2011 is dit niet juist bestemd. Met onderhavig bestemmingsplan wordt dit hersteld.	Nee
Achterbroek 3	Vergroting van het woonbestemmingsvlak	Op de locatie bevindt zich een bijgebouw buiten het huidige woonbestemmingsvlak op gronden met een agrarische gebiedsbestemming. Dit bijgebouw is deels vergund en deels overgangsrechtelijk beschermd. De situatie dateert van voor 2011. Hiervoor dient het woonbestemmingsvlak vergroot te worden. Het vergroten van het woonbestemmingsvlak onder de 1.500 m ² wordt in het kader van de LIR Someren gezien	Nee

	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	als een categorie 1-ontwikkeling, waarvoor geen tegenprestatie hoeft te worden geleverd. Zie toelichting in § 5.5.1.2. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	
Achterbroek 5a	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Achterbroek 24a	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Achterbroek 30	Vergroting van het woonbestemmingsvlak Aanduiding noodwoning verwijderen	Op de locatie bevindt zich een gedeelte van de verharding buiten het huidige woonbestemmingsvlak op gronden met een agrarische gebiedsbestemming. De situatie dateert van voor 2011. Hiervoor dient het woonbestemmingsvlak vergroot te worden. Het vergroten van het woonbestemmingsvlak onder de 1.500 m² wordt in het kader van de LIR Someren gezien als een categorie 1-ontwikkeling, waarvoor geen tegenprestatie hoeft te worden geleverd. Zie toelichting in § 5.5.1.2. De aanduiding noodwoning wordt verwijderd op basis van de beleidsnota Noodwoningen 2018. De woning is herbouwd, waardoor deze voldoet aan alle eisen voor een reguliere woning. In 2013 is toegezegd dat deze aanduiding bij de eerstvolgende herziening verwijderd zou worden.	Nee
Achterbroek 33	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen Maatvoering inhoud woning: 1650 m³	In 2019 is een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een ruimte-voor-ruimtetwoning op deze locatie. Deze vergunning wordt nu vertaald in het bestemmingsplan. Er wordt een maatvoering voor de inhoud van de woning opgenomen conform vergund recht.	Nee

Broekkant 4	Maatvoering bijgebouwen: 200 m ² Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. Op deze locatie geldt een landschappelijke inpassingsplicht bij het vigerende bestemmingsplan voor de locatie 'Broekkant 4 en 5'. De landschappelijke inpassing wordt in het bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	Nee
Broekkant 5	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op deze locatie geldt een landschappelijke inpassingsplicht bij het vigerende bestemmingsplan voor de locatie 'Broekkant 4 en 5'. De landschappelijke inpassing wordt in het bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	Nee
Broekkant 13	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Broekkant 13a	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Eindje ong. (perceel U703 en U704)	Vastgestelde veegplan overnemen	In veegplan XI is op Eindje ong. voorzien in twee ruimte-voor-ruimte woningen. Dit plan wordt overgenomen in onderhavig bestemmingsplan. Hierbij worden enkele kleine aanpassingen doorgevoerd, zodat de manier van bestemmen aansluit bij het algemene bestemmingsplan. De bestemming 'Wonen-Buitengebied' wordt aangepast naar 'Wonen'. De verschillende aanduidingen 'maatregelen geluid', 'ruimte-voor-ruimte', 'waterberging' en 'landschappelijke inpassing' worden overgenomen.	Nee
Eindje 1	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Eindje 1a	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee

Eindje 8	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Eindje 11	Maatvoering bijgebouwen: 239 m ²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee
Gebergte ongenummerd (naast nr.2)	Maatvoering bijgebouwen: 207 m ²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee
Gebergte 6	Maatvoering bijgebouwen: 124 m ² Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op de locatie is 124 m ² aan vergunde dan wel overgangsrechtelijk beschermde bebouwing aanwezig welke niet volledig is opgericht ten behoeve van de woonbestemming. Het vergroten van het oppervlak aan bijgebouwen wordt hier gezien als een categorie 2-ontwikkeling in het kader van de LIR. Er wordt een tegenprestatie geleverd in de vorm van een landschappelijke inpassing van het perceel. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1. Voor het opplussen van de oppervlakte aan bijgebouwen die is toegestaan op het perceel dient een landschappelijke inpassing te worden gerealiseerd. Het beplantingsplan wordt in het bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	Nee
Groenebeemdweg 64	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Hersel 1	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' overnemen	Aan het bestemmingsplan 'Hersel 1' uit 2019 is een landschappelijke inpassing gekoppeld. Deze verplichting wordt opgenomen in dit bestemmingsplan en daarmee geborgd.	Nee
Hersel 2	Maatvoering bijgebouwen: 102 m ²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee

Hersel 4	Vergroting van het woonbestemmingsvlak	Perceel U406 wordt opgenomen bij het woonbestemmingsvlak, op basis van het feitelijke gebruik en de eigendomssituatie. Het vergroten van het woonbestemmingsvlak onder de 1.500 m ² wordt in het kader van de LIR Someren gezien als een categorie 1-ontwikkeling, waardoor geen tegenprestatie hoeft te worden geleverd. Zie toelichting in § 5.5.1.2.	Nee
Hersel 5	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Hersel 7	Functieaanduiding 'bed & breakfast' opnemen Maatvoering bijgebouwen: 223 m² Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	Op basis van de verleende vergunning wordt een aanduiding opgenomen voor de aanwezig 'Bed & breakfast'. Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1	Nee
Hersel 10	Maatvoering bijgebouwen: 105 m² Vergroting van het woonbestemmingsvlak	Op de locatie is 105 m² aan vergunde dan wel overgangsrechtelijk beschermde bebouwing aanwezig welke niet volledig is opgericht ten behoeve van de woonbestemming. Het vergroten van het oppervlak aan bijgebouwen wordt hier gezien als een categorie 2-ontwikkeling in het kader van de LIR. Hiervoor wordt een tegenprestatie in de vorm van een landschappelijke inpassing geleverd. Een deel van de tuin ligt buiten het bestemmingsvlak. De situatie dateert van voor het huidige bestemmingsplan. Het vergroten van het woonbestemmingsvlak wordt gezien als een categorie 2-ontwikkeling volgens de LIR. Hiervoor wordt een tegenprestatie in de vorm van een landschappelijke inpassing geleverd.	Nee

	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen – landschappelijke inpassing'	Voor de vergroting van het woonbestemmingsvlak en het positief bestemmen van de bijgebouwen wordt een landschappelijke inpassing geleverd. Deze inpassing wordt opgenomen in het bestemmingsplan en daarmee geborgd.	
Herselseweg 14	Maatvoering bijgebouwen: 189 m² Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Herselseweg 18	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen Functieaanduiding 'bed & breakfast' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1. Op basis van de verleende vergunning wordt een aanduiding opgenomen voor de aanwezig 'Bed & breakfast'.	Nee
Herselseweg 23	Functieaanduiding 'bed & breakfast' opnemen	Op basis van de verleende vergunning wordt een aanduiding opgenomen voor de aanwezige 'Bed & breakfast'.	Nee
Herselseweg 34	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Kerkenhuis 3	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Kerkenhuis 3a	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Kerkenhuis 6	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Kerkenhuis 7	Maatvoering bijgebouwen: 165 m²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee

	Functieaanduiding specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing ' Functieaanduiding 'Maatschappelijk' verleggen	Aan het bestemmingsplan 'Veegplan gemeente Someren 2015' is een landschappelijke inpassing gekoppeld. Deze verplichting wordt meegenomen in dit bestemmingsplan. De functieaanduiding maatschappelijk is in het bestemmingsplan 'Veegplan gemeente Someren 2015' verkeerd ingetekend. Dit wordt in onderhavig bestemmingsplan hersteld.	
Kerkenhuis 8	Functieaanduiding 'bed & breakfast' opnemen	Op basis van de verleende vergunning wordt een aanduiding opgenomen voor de aanwezige 'Bed & breakfast'.	Nee
Kerkenhuis 9	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Kerkenhuis 10	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Aan het bestemmingsplan 'Veegplan gemeente Someren 2015' is een landschappelijke inpassing gekoppeld. Deze verplichting wordt opgenomen in dit bestemmingsplan en daarmee geborgd.	Nee
Kerkenhuis 15	Maatvoering bijgebouwen: 165 m ²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee
Lungendonk 21	Maatvoering bijgebouwen: 160 m² Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1. In 2020 is voor het oprichten van een loods een vergunning verleend, waar een landschappelijke inpassingsplicht aan gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen.	Nee
Lungendonk 22	Maatvoering bijgebouwen: 481 m ²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de	Nee

	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. In 2017 is voor het heroprichten van een bijgebouw een vergunning verleend, waar een landschappelijke inpassingsplicht aan gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen.	
Oude Goorenweg 3	Maatvoering bijgebouwen: 200 m²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee
Oude Goorenweg 5	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	In 2013 is een wijzigingsplan opgesteld 'Buitengebied Someren, wijziging Oude Goorenweg 5', waar een landschappelijke inpassingsplicht aan gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	Nee
Steemertseweg 11	Maatvoering bijgebouwen: 493 m² Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. In 2017 is voor deze locatie een omgevingsvergunning verleend, waar een landschappelijke inpassingsplicht aan gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen.	Nee
Steemertseweg 24	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Stipdonk 15	Functieaanduiding 'bed & breakfast' opnemen	Op basis van de verleende vergunning wordt een aanduiding opgenomen voor de aanwezige 'Bed & breakfast'.	Nee
Stipdonk 16	Maatvoering bijgebouwen: 203m²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee
Varenschutseweg 11	Maatvoering bijgebouwen: 200 m²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee

	Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	In 2019 is voor het oprichten van een bijgebouw een vergunning verleend, waaraan een landschappelijke inpassingsplicht gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	
Veldweg 1	Maatvoering bijgebouwen: 280 m² Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. In 2018 is voor het oprichten van een paardenstal met berging een omgevingsvergunning verleend, waar een landschappelijke inpassingsplicht aan gekoppeld is. Deze landschappelijke inpassing wordt in dit bestemmingsplan opgenomen en daarmee geborgd.	Nee
Verhagenstraat 12	Maatvoering bijgebouwen: 108 m² Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Verhagenstraat 15	Bestemmingsvlak verkleinen Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	Grond van derden, perceel O 817, valt binnen het huidige woonbestemmingsvlak van Verhagenstraat 15, maar wordt niet gebruikt ten behoeve van woondoeleinden behorend bij dit adres. Het woonbestemmingsvlak wordt aangepast aan de kadastrale grenzen. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Winkelstraat 3	Maatvoering bijgebouwen: 250 m²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee
Winkelstraat 6	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1	Nee

Winkelstraat 8	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee
Winkelstraat 9	Maatvoering bijgebouwen: 145 m² Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1	Nee
Winkelstraat 10	Vormverandering woonbestemmingsvlak Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op de locatie bevinden zich een zwembad, vijver, een gedeelte van de tuin en verharding buiten het woonbestemmingsvlak op gronden met een agrarische gebiedsbestemming. Hiervoor dient het woonbestemmingsvlak van vorm veranderd te worden. Het van vorm veranderen van het woonbestemmingsvlak wordt in het kader van de LIR Someren gezien als een categorie 2-ontwikkeling, waarvoor de locatie voorzien moet worden van een goede landschappelijke inpassing. Zie toelichting in § 5.5.1.2. Ten behoeve van de vormverandering wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing. Deze verplichting wordt opgenomen in het bestemmingsplan en daarmee geborgd.	Nee
Winkelstraat 12	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing',	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1. Aan het bestemmingsplan 'Ruimte voor Ruimte Winkelstraat ong.' van 2017 is een landschappelijke inpassing gekoppeld. Deze verplichting wordt opgenomen in dit bestemmingsplan en daarmee geborgd.	Nee
Winkelstraat 13	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen - overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1.	Nee

Winkelstraat 14	Verkleinen van woonbestemmingsvlak	Binnen de woonbestemming behorend bij Winkelstraat 14 liggen gronden die niet worden aangewend ten behoeve van Winkelstraat 14. Het woonbestemmingsvlak wordt verkleind en de locatie wordt conform kadastrale grenzen en feitelijk gebruik bestemd.	Nee
Winkelstraat 15	Maatvoering bijgebouwen: 250 m ² Functieaanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing' opnemen	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen. Aan het bestemmingsplan 'Winkelstraat 15' van 2017 is een landschappelijke inpassing gekoppeld. Deze verplichting wordt meegenomen in dit bestemmingsplan.	Nee
Winkelstraat 18	Functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – overtollige bebouwing' opnemen	De overmaat aan vergunde of overgangsrechtelijke beschermde bebouwing wordt beperkt in bouwen en gebruik. Zie toelichting in § 5.5.1.1	Nee
Winkelstraat 19	Maatvoering bijgebouwen: 110 m ²	Op basis van overgangs-/vergund recht wordt een maatvoering opgenomen voor de maximaal toegestane oppervlakte aan bijgebouwen.	Nee
Perceel U22	Bestemming omzetten naar 'Bedrijf - Nutsvoorziening'	Alle nutsvoorzieningen in deelgebied 4 krijgen een eigen bestemming 'Bedrijf-Nutsvoorziening'	Nee
Perceel U700	Omzetting naar 'Agrarisch met waarden - Landschappelijke waarden'	Perceel heeft een woonbestemming behorend bij Winkelstraat 14. De gronden worden echter niet gebruikt ten behoeve van deze woonbestemming en derhalve bestemd conform gebruik.	Nee

6.3 Uitvoerbaarheid en borging bij wijzigingen

In die gevallen dat bij het wijzigen van de bestemming, zoals opgenomen in paragraaf, waar sprake is van een bestemmingswaardevermeerdering en op grond hiervan een kwaliteitsverbetering van het landschap vereist is, én in die gevallen waar gebruik wordt gemaakt van de lokale sloopbonus-regeling, kan er noodzaak zijn om de vereiste kwaliteitsverbetering of sloop ook planologisch te borgen. Daarnaast wordt voor die gevallen met betrokken initiatiefnemers een anterieure overeenkomst gesloten uiterlijk voordat het college van burgemeester en wethouders het bestemmingsplan zal aanbieden aan de gemeenteraad ter vaststelling.

Het wijzigen van de bestemmingen is in bovenbedoelde situaties gebonden aan bepaalde voorwaardelijke verplichtingen. Dit op grond van de volgende regelingen:

1. De lokale sloopbonus-regeling:
  - a) Er wordt op de betreffende locatie ofwel elders oppervlak aan bebouwing gesloopt.
  - b) In ruil hiervoor kan er bijvoorbeeld extra oppervlak bijgebouwen bij een woning worden gerealiseerd.
  - c) Het slopen van gebouwen moet worden geborgd. Dit wordt geregeld via de volgende zaken:
    - i) Voorwaardelijke bepaling in de regels van de bestemming
    - ii) Sloopverplichting in de anterieure overeenkomst
2. Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, artikel 3.9 in combinatie met de gemeente Someren en de provincie Noord-Brabant, d.d. 14 november 2018 (Landschapsinvesteringsregeling gemeente Someren 2018) en daarop volgend de Landschapsinvesteringsregeling Someren 2020:
  - a) De vereiste kwaliteitsverbetering wordt, voor zover mogelijk, planologisch aangeduid in de verbeelding en regels (vooral landschappelijke inpassing).
  - b) In de regels wordt een voorwaardelijke bepaling voor het gebruik opgenomen gekoppeld aan het aanleggen en in stand houden van de landschappelijke inpassing.
  - c) In de anterieure overeenkomst wordt de vereiste kwaliteitsverbetering van het landschap beschreven en opgenomen als uitvoeringsverplichting voor de locatie. Hieraan wordt een termijn van uitvoer gesteld.

In hoofdstuk 8 wordt hier verder op ingegaan in relatie tot de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

6.4 Algemene wijzigingen in regels en verbeelding

Naast de in paragraaf 6.2 vermelde aanpassingen van het bestemmingsplan op perceelsniveau worden eveneens de volgende herzieningen aangebracht. Deze zijn ingegeven vanuit het oogpunt van verbetering, dan wel vanuit het oogpunt van actualisering van de geldende bestemmingsplanregelingen. Daar waar het grote beleidswijzigingen betreft zijn deze beschreven in het beleidskader uit hoofdstuk 5.5. In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen van algemene aard uiteengezet.

Reden	Wijziging
Ambtshalve wijzigingen	
	In de geldende bestemmingsplannen in deelgebied 4 zijn geen bouwaanduidingen opgenomen. Op de verbeelding wordt de aanduiding 'twee-aaneen' opgenomen. In de regels wordt vastgelegd dat ter plaatse van deze aanduidingen alleen aaneengebouwde woningen mogen worden teruggebouwd.
	Voorheen is altijd gewerkt met één dubbelbestemming 'Waarde - archeologie'. Het is wenselijk de archeologische waardes te differentiëren conform de archeologische waardenkaart van de gemeente. De archeologische waardes zijn opgenomen van categorie 1 tot en met categorie 5. De categorieën 6 en 7 zijn niet aan regels gebonden en worden dus niet opgenomen in het bestemmingsplan.

	Onverharde wegen krijgen naast de bestemming 'Verkeer' de aanduiding 'specifiek vorm van verkeer - onverharde weg'. In de regels wordt een vergunningsplicht opgenomen voor het verharde en verwijderen van deze onverharde wegen.
	De regionale waterkering langs de Zuid-Willemsvaart krijgt de dubbelbestemming 'Waterstaat- waterkering' ter bescherming van de functie van deze waterkering. De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor dijken, kaden en andere voorzieningen ten behoeve van de waterkering.
	De Zuid-Willemsvaart krijgt aan weerszijdes van de vaarweg een gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - vaarweg' van 20 meter conform Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.
	Niet alle A-watgangen in het deelgebied hebben de juiste bestemming. In het bestemmingsplan krijgen alle A-watgangen de bestemming 'Water'
	Naast de A-watgangen wordt aan beide zijden de aanduiding 'vrijwaringszone- watgang' toegekend. De gronden ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone - watgang' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het beheer en onderhoud van de ter plaatse gelegen A-waterloop door het betreffende waterschap.
	De geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied bevatten wijzigingsbevoegdheden voor het vergroten van de agrarische bedrijfsbestemming. Deze wijzigingsbevoegdheden zijn geschrapt. Er wordt nauwelijks gebruik van gemaakt en als een agrarisch bedrijf wil uitbreiden, dan is dit vaak niet passend binnen de wijzigingsvoorwaarden. Daarnaast zijn de bepalingen moeilijk leesbaar en geeft de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant bindende criteria ten aanzien van de veehouderijen, die de gemeente in haar bestemmingsplannen moet overnemen. Tot slot leidt het opnemen van wijzigingsbevoegdheden voor het vergroten van een agrarisch bedrijf er toe dat bij het onderzoek naar de maximale planologische mogelijkheden in het kader van de milieueffectrapportage negatieve gevolgen voor omliggende Natura 2000-gebieden niet bij voorbaat uitgesloten kunnen worden. Hierdoor ontstaat er een groot afbreukrisico voor het hele bestemmingsplan.
	De landschappelijke inpassingen worden opgenomen in het bestemmingsplan met de aanduiding 'specifieke vorm van groen - landschappelijke inpassing'. De onderliggende bestemming wordt bepaald door het bestemmingsvlak waar de landschappelijke inpassing toe behoort. In de regels wordt de verplichting tot aanleg en duurzame instandhouding van de landschappelijke inpassing vastgelegd. Met deze werkwijze worden de landschappelijke inpassingen gewaarborgd. De gronden ter plaatse van de aanduiding 'specifiek vorm van groen - landschappelijke inpassing' worden niet aangemerkt als erf zoals bedoeld in bijlage II, artikel 1 van het Besluit omgevingsrecht. Voor alle locaties waar deze aanduiding is opgenomen is hieraan een beplantingsplan gekoppeld. Om de uitvoering, instandhouding en waarde van de kwaliteitsverbetering te waarborgen is het niet wenselijk dat de gronden bebouwd kunnen worden.
	Voor bedrijven in de milieucategorie 3 en 4 in de bedrijventabel wordt verder gespecificeerd of deze bedrijven een milieucategorie 3.1 of 3.2 respectievelijk 4.1 of 4.2 hebben.

	Bij de bestemmingen 'Bedrijf' wordt een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor buitenopslag.
	Voor de bestemmingen 'Agrarisch', 'Agrarisch - Agrarisch bedrijf', 'Agrarisch – Glastuinbouw', 'Agrarisch met waarden - Abiotische waarden', 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden', 'Bedrijf', 'Bos', 'Natuur', 'Sport' en 'Wonen' wordt bij strijdig gebruik toegevoegd <i>'het plaatsen van (verplaatsbare) zeecontainers'</i> .
	De begrenzing van de primaire groenstructuur op basis van het bomenbeleidsplan, is opgenomen met een aanduiding 'specifieke vorm van groen - primaire groenstructuur' waaraan een vergunningstelsel is gekoppeld voor verwijdering van bomen.
	Bosgebiedjes die vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming krijgen allen een dubbelbestemming 'waarde - ecologie', waardoor zij een hoger beschermingsniveau genieten. De bestemmingsomschrijving behorend 'waarde - ecologie' in het onderhavige bestemmingsplan wordt aangepast, zodat deze ook betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming vallen.
	In deelgebied 4 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van alle bebouwing die gelegen is op agrarische gronden zonder bouwvlak. Een deel van deze gebouwen legaal opgericht en in gebruik als veldschuur. Deze gebouwen hebben de aanduiding 'veldschuur' gekregen. Het gebruik van de veldschuur wordt beperkt en de veldschuren mogen alleen gebruikt worden ten dienste van de ter plaatse aanwezige agrarische gebiedsbestemming. Daarnaast wordt de bebouwing qua oppervlakte en hoogte exact vastgelegd en worden bouw mogelijkheden (zoals bouwen, herbouwen en verbouwen) in het bestemmingsplan uitgesloten.
	De regeling met betrekking tot het splitsen van woonboerderijen is aangescherpt. De term woonboerderij is vervangen door cultuurhistorisch waardevolle woning.
	In de regels is ter verduidelijking opgenomen dat indien tussen bestemmingsvlakken de aanduiding 'relatie' is aangegeven wordt dit aangemerkt als één bestemmingsvlak.
	De bestemming 'Groen' wordt vervangen door een meer passende bestemming, zoals de bestemming 'Natuur' of 'Bos'

7 SECTORALE ASPECTEN

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet mede bekeken worden of bij ruimtelijke ontwikkelingen sprake is van een goede milieuhygiënische en ruimtelijke inpasbaarheid. Dat wordt behalve met een beleidsmatige toets ook bekeken op basis van verschillende sectorale aspecten, zoals bodem- en luchtkwaliteit, veiligheid, geluid, flora en fauna, etc. Ten behoeve van dit bestemmingsplan zijn voor verschillende percelen ruimtelijke onderbouwingen opgesteld om de uitvoerbaarheid van bebouwing en gebruik op die locatie aan te tonen. In de verschillende ruimtelijke onderbouwingen is per ontwikkeling een afweging gemaakt van deze aspecten.

In onderstaande paragrafen wordt ingegaan op het algemene beleid- en toetsingskader. Resultaten van specifieke locaties staan in de ruimtelijke onderbouwingen nader uitgewerkt.

7.1 Bodemkwaliteit

De gemeente Someren beschikt over een bodemkwaliteitskaart, een bodemfunctieklassenkaart en de nota bodembeleid. Het beleid ten aanzien van de bodem is gebaseerd op de wet Bodembescherming en het Besluit Bodemkwaliteit. Uitgangspunt hierbij is dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde bestemming en daarin toegestane gebruiksvormen. Dit betekent dat het aspect bodemkwaliteit voor vrijwel alle nieuwe ontwikkelingen, die met ruimtelijke plannen mogelijk worden gemaakt, onderzocht moet worden.

7.2 Water

7.2.1 Nationaal Waterplan

In het Nationaal Waterplan 2016-2021 legt het Rijk onder meer de strategische doelen voor het waterbeheer vast. Dit plan heeft de status van een structuurvisie op basis van de Waterwet. Rijkswaterstaat geeft hier invulling aan in het Beheer- en Ontwikkelplan voor de Rijkswateren. Het waterbeleid is op een aantal terreinen geactualiseerd in vergelijking tot het vorige Waterplan. De wijzigingen betreffen onder andere het nieuwe beleid met betrekking tot waterveiligheid en zoetwater en de inpassing van de Europese richtlijnen in het beleid. Tevens zijn er nieuwe afspraken gemaakt over beleid dat raakvlakken heeft met water, zoals het Energieakkoord en de Natuurvisie, die tevens zijn vertaald in het Nationaal Waterplan.

Een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit zijn basisvoorwaarden voor welvaart en welzijn. Water lever

t een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving en behoud van biodiversiteit. Voor een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is het dan ook van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn. Bij elke ruimtelijke ontwikkeling is de opstelling van een waterparagraaf verplicht gesteld.

De Rijksoverheid is bezig met een Nationaal Water Programma 2022-2027 (NWP). Naar verwachting wordt in maart 2022 het NWP vastgesteld.

7.2.2 Provinciaal Milieu- en Waterplan

De zorg voor een duurzaam schone en veilige fysieke leefomgeving staat centraal in het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 (PMWP). Er wordt gewerkt aan een nieuw plan, het Regionaal Water en Bodem Programma, naar verwachting wordt dit programma eind 2021 definitief. Het PMWP integreert de milieu- en wateropgave en zet de nieuwe koers uit voor de provinciale inzet met betrekking tot water, bodem, lucht en overige milieuaspecten. Het samenvoegen van het milieuplan en het waterplan is een eerste stap naar een integrale aanpak en baant de weg naar een omgevingsvisie.

Algemene uitgangspunten zijn:

- voldoende water voor mens, plant en dier;
- schone en gezonde leefomgeving (bodem, water en lucht);
- bescherming van Brabant tegen overstromingen en externe risico's;
- verduurzaming van onze grondstoffen-, energie- en voedselvoorziening.

Verder biedt het plan gemeenten en waterschappen een kader voor hun eigen beleid. Waterschappen moeten op grond van de Waterwet dit plan in acht nemen.

7.2.3 Waterbeheerplan 2016-2021 'Werken met water voor nu en later'

Waterschap Aa en Maas beschrijft in het Waterbeheerplan 'Werken met water, voor nu en later' welke doelstellingen zij nastreeft in de periode 2016-2021 en hoe zij die doelstellingen gaat halen. Op het moment van terinzagelegging van onderhavig plan is er een ontwerp van het waterbeheerplan 2022-2027 bekend. Vooralsnog wordt uitgegaan van het vigerende waterbeheerplan.

Het beleid is gericht op een veilig en bewoonbaar beheergebied, voldoende water, schoon water en recreatief water. De ingezette koersverandering naar een waterbeheer dat meer integraal is afgestemd op alle functies en ontwikkelingen heeft in het WBP planperiode 2010-2015 een vervolg gekregen. Er is onder andere gekozen om:

- te focussen op de aanpak van wateroverlast in bebouwd gebied;
- zowel verdroging in natuur- als in landbouwgebied aan te pakken (GGOR-aanpak, GGOR = Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime);
- ecologische doelen vooral na te streven via herinrichting van waterlopen (EVZ's en beekherstel);
- in te zetten op onderzoek om te bepalen of grootschalige aanpassingen aan RWZI's nodig zijn om waterkwaliteitsdoelstellingen te halen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder ver- en nieuwbouwplannen, hanteert het waterschap een aantal uitgangspunten ten aanzien van het duurzaam omgaan met water. Deze uitgangspunten zijn van belang als vertrekpunt van het overleg tussen initiatiefnemer en waterbeheerder. De desbetreffende uitgangspunten zijn hieronder weergegeven:

- wateroverlastvrij bestemmen;
- scheiding van vuil en schoon (hemel-)water;

- doorlopen van afwegingstappen;
- hydrologisch neutraal ontwikkelen;
- water als kans;
- meervoudig ruimtegebruik;
- voorkomen van vervuiling;
- waterschapsbelangen.

Het waterschap is verantwoordelijk voor het waterkeringbeheer, het waterbeheer en het transporteren en zuiveren van afvalwater. In aansluiting op het landelijke beleid hanteert het waterschap het beleid dat bij nieuwe plannen onderzocht dient te worden hoe omgegaan wordt met het schone hemelwater. Hierbij worden de afwegingsstappen 'hergebruik - infiltratie - buffering - afvoer' doorlopen, waarbij het waterschap bij alle in- en uitbreidingsplannen adviseert en toetst op hydrologische effecten. Het uitgangspunt is om ontwikkelingen hydrologisch neutraal uit te voeren. Kortom, het initiatief mag niet leiden tot een verandering in de waterhuishoudkundige situatie ter plaatse en in de directe omgeving. Daarnaast is het streven om het schone en het verontreinigde water zoveel mogelijk te scheiden.

Keur Waterschap Aa en Maas 2015

De Keur is een aanvulling op de regels uit de Waterwet en is van toepassing op rivieren, beken, sloten, grondwater en waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap. Daarnaast is de keur van toepassing op alle sloten en watergangen die eigendom zijn van anderen. In de regels van de Keur staat uitgewerkt wat wel en niet mag en welke plichten er zijn. De drie Brabantse waterschappen, Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta hebben hun keuren geharmoniseerd. Als onderdeel van dit harmonisatietraject hanteren de waterschappen sinds 1 maart 2015 dezelfde (beleids-) uitgangspunten voor het beoordelen van plannen waarbij het verhard oppervlak toeneemt. Eind 2018 is de Brabant brede keur 2015 partieel herzien.

In de Keur wordt het beheer en het onderhoud van watergangen geregeld (bijvoorbeeld betreffende onderhoudsstroken) en is aangegeven wanneer een vergunning of algemene regels van toepassing zijn voor ingrepen in de waterhuishouding. Verder zijn er beleidsregels voor het beschermingsbeleid van gebieden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen 'beschermde gebieden waterhuishouding', 'attentiegebieden', 'beekdalen' en overige gebieden. Met deze beleidsregels wordt aangegeven op welke wijze gebiedsgericht wordt omgegaan met het verlenen van vergunningen.

Het plangebied moet voldoende berging bevatten om een statistische bui met een herhalingskans van 1 keer in de 10 jaar + 10% te kunnen bergen. Daarnaast dient te worden berekend welke gevolgen optreden wanneer een statistische bui met een herhalingskans van 1 keer in de 100 jaar + 10% valt. De leeglooptijd van de bergingsvoorziening (door afvoer, infiltratie en verdamping) is maximaal 72 uur, zodat de volledige bergingscapaciteit beschikbaar is voor het opvangen van een volgende bui. Afvoer vanuit de berging mag niet meer bedragen dan de afvoer vóór de ontwikkeling. Met de onderstaande uitgangspunten vanuit de Keur kan de benodigde compenserende berging worden bepaald.

Vrijstelling voor verhardingstoename onder 500 m²

Plannen met een verhardingstoename tot 500 m² zijn onder de keur vrijgesteld van compensatie. Vanuit het watersysteem geredeneerd bestaat er geen aanleiding om onder deze oppervlaktemaat compenserende maatregelen te eisen.

Algemene rekenregel voor verhardingstoename tussen 500 en 10.000 m²

In de keur van waterschap Aa en Maas 2015 (partiële herziening 2018 en 2021) is een eenvoudige rekenregel opgenomen voor plannen met een verhardingstoename tussen 500 en 10.000 m²: 'Benodigde compensatie (in m³) = Toename verhard oppervlak (m²) * Gevoeligheidsfactor * 0,06 (in m)'. De onderbouwing voor de factor 0,06 staat in het document 'Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen'.

Waterhuishoudkundig (model-)onderzoek voor toename groter dan 10.000 m²

Voor plannen met een verhardingstoename boven 10.000 m² gelden geen algemene regels, maar de beleidsregels die zijn opgenomen in hoofdstuk 13 uit de keur. De maatregelen die genomen dienen te worden ter compensatie van deze ontwikkelingen worden bepaald aan de hand van de keur. De te treffen compenserende maatregelen dienen in deze gevallen onderbouwd te worden met een waterhuishoudkundig (model-)onderzoek.

7.2.4 Gemeentelijk waterplan

De gemeenteraad van Someren heeft in juli 2005 een Waterplan vastgesteld. Het Waterplan doet dienst als kaderstellend rapport. Het plan geeft de samenhang binnen het watersysteem weer en legt de beleidsmatige afspraken vast. Voor ruimtelijke ontwikkelingen zijn hierbij met name de in het rapport opgenomen infiltratiekansenkaart en de functiegeschiktheidskaart een goed hulpmiddel bij het uitwerken van de in het Waterplan aangegeven principes. Deze principes zijn van belang als vertrekpunt in het kader van de watertoetsprocedure. Deze principes betreffen kortweg:

- het gescheiden houden van vuil water en schoon hemelwater;
- doorlopen van de afwegingsstappen: (hergebruik), infiltratie, buffering en afvoer;
- hydrologisch neutraal bouwen.

Schoon grondwater

Om ervoor te zorgen dat er in de toekomst voldoende schoon grondwater voor menselijke consumptie voorhanden is, wordt het grondwater in een aantal gebieden beschermd met speciale zones. Er zijn drie verschillende beschermingszones waarvoor eigen regels gelden:

waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones.

- Het waterwingebied direct rond de pompputten:
Dit gebied is voorbehouden aan functies die ten dienste staan van de openbare watervoorziening, zoals (drink-)waterproductiebedrijven (pompstations). Ook een natuur- of bosbestemming is mogelijk. Hier geldt de meest strikte vorm van bescherming.
- 25- en 100-jaarszones van grondwaterbeschermingsgebieden:
De 25- en 100-jaarszone ligt als een 'schil' om het waterwingebied heen. Voor de 25- en 100-jaarszone is de bescherming afhankelijk van de kwetsbaarheid (kwetsbaar of zeer kwetsbaar) van de winning. Er gelden strengere milieueisen aan allerlei activiteiten. Bepaalde typen bedrijven en het gebruik van bepaalde risicovolle stoffen zijn verboden. Ook bestaande bedrijven en activiteiten zijn aan regels gebonden.
- Boringsvrije zone:
In deze gebieden is het behoud van de beschermende kleilaag van belang. Er gelden verbodsregels voor activiteiten als boren en graven waardoor de kleilaag beschadigd kan

worden. Met speciale maatregelen wordt boren en graven soms toegestaan. Het doel hiervan is te verhinderen dat eventuele verontreinigingen de diepere waterlagen bereiken.

Onweerstaanbaar Someren

In het kader van het veranderende klimaat is in 2014 de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie vastgesteld waarin gemeenten en ander overheden het doel hebben meegekregen om Nederland in 2050 klimaatbestendig en water robuust ingericht te hebben. Een eerste stap hierin is de klimaatstresstest. De klimaatstresstest richt zich op de eerste ambitie die in het Deltaplan is aangegeven, namelijk het in beeld brengen van de kwetsbaarheid van de buitenruimte op de vier klimaataspecten: wateroverlast door hevige neerslag, droogte, hitte en overstroming en de impact daarvan. In de klimaatstresstest zijn de uitkomsten en effecten voor de gemeente Someren per klimaataspect beschreven. Op een aantal beleids/beheervelden worden al stappen gezet om het buitengebied van Someren klimaatbestendiger te maken. Een voorbeeld daarvan is 'onweerstaanbaar Someren'.

De verandering van het klimaat maakt het van belang ruimtelijke ontwikkelingen hierop aan te passen. De gemeente Someren, Waterschap Aa en Maas en Waterschap de Dommel hebben naar aanleiding van het noodweer in juni 2016 de handen ineen geslagen om Someren meer klimaatbestendig te maken. Het doel is Someren klimaatbestendiger en daarmee 'onweerstaanbaar' te maken. Zo wordt er gekeken naar het voorkomen dan wel beperken van wateroverlast, hittestress en droogte, maar ook naar mogelijkheden om de waterkwaliteit te verbeteren. Enerzijds wordt gezocht naar een manier om het milieu minder te belasten en negatieve effecten op het klimaat te verminderen of te voorkomen. Anderzijds wordt er gezocht naar een manier om te gaan met de veranderende weersomstandigheden.

Samen met ondernemers, agrariërs en inwoners wordt gezocht naar oplossingen voor de knelpunten in het landschap. In drie gebieden: de Peelrijt, Aa dal zuid en het bebouwde gebied zijn hiertoe ontwikkelprocessen opgestart. Vanuit de waterschappen Aa en Maas en de Dommel, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Someren zijn al een aantal maatregelen getroffen om Someren meer klimaatbestendig te maken. Gezamenlijk roepen zij ook inwoners en ondernemers op om in en rondom het huis en het bedrijf maatregelen te nemen om bij te dragen aan de klimaatbestendigheid van Someren. Voor samenwerkende initiatiefnemers zijn subsidieregelingen beschikbaar.

Om binnen het bestemmingsplan zoveel mogelijk ruimte te bieden aan dergelijk initiatieven is opgenomen dat alle gronden binnen het plangebied mede zijn bestemd voor het behoud, herstel en/of de versterking van de waterhuishoudkundige waarden. Tevens is het bij verscheidene bestemmingen direct toegestaan de gronden te gebruiken ten behoeve van waterhuishoudkundige voorzieningen ten behoeve van water, waterberging en infiltratie. Anderzijds wordt in het bestemmingsplan geregeld dat bij uitbreiding van bouwwerken, verhardingen en permanente teeltondersteunende voorzieningen water dient te worden opgevangen en verwerkt en bij een toename van verhard oppervlak met meer dan 500 m² dient in alle gevallen sprake te zijn van een hydrologisch neutrale ontwikkeling.

7.3 Luchtkwaliteit

7.3.1 Wet luchtkwaliteit

In het kader van een planologische procedure moet worden aangetoond dat voldaan wordt aan wettelijke normen voor de luchtkwaliteit. Hierbij moet het effect op de luchtkwaliteit in de omgeving als gevolg van een nieuwe ontwikkeling, als ook de toetsing aan de Wet luchtkwaliteit in beeld worden gebracht.

De Wet luchtkwaliteit maakt onderdeel uit van de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5) en bevat grenswaarden voor luchtkwaliteit. De luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor een ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit).

7.3.2 Besluit NIBM

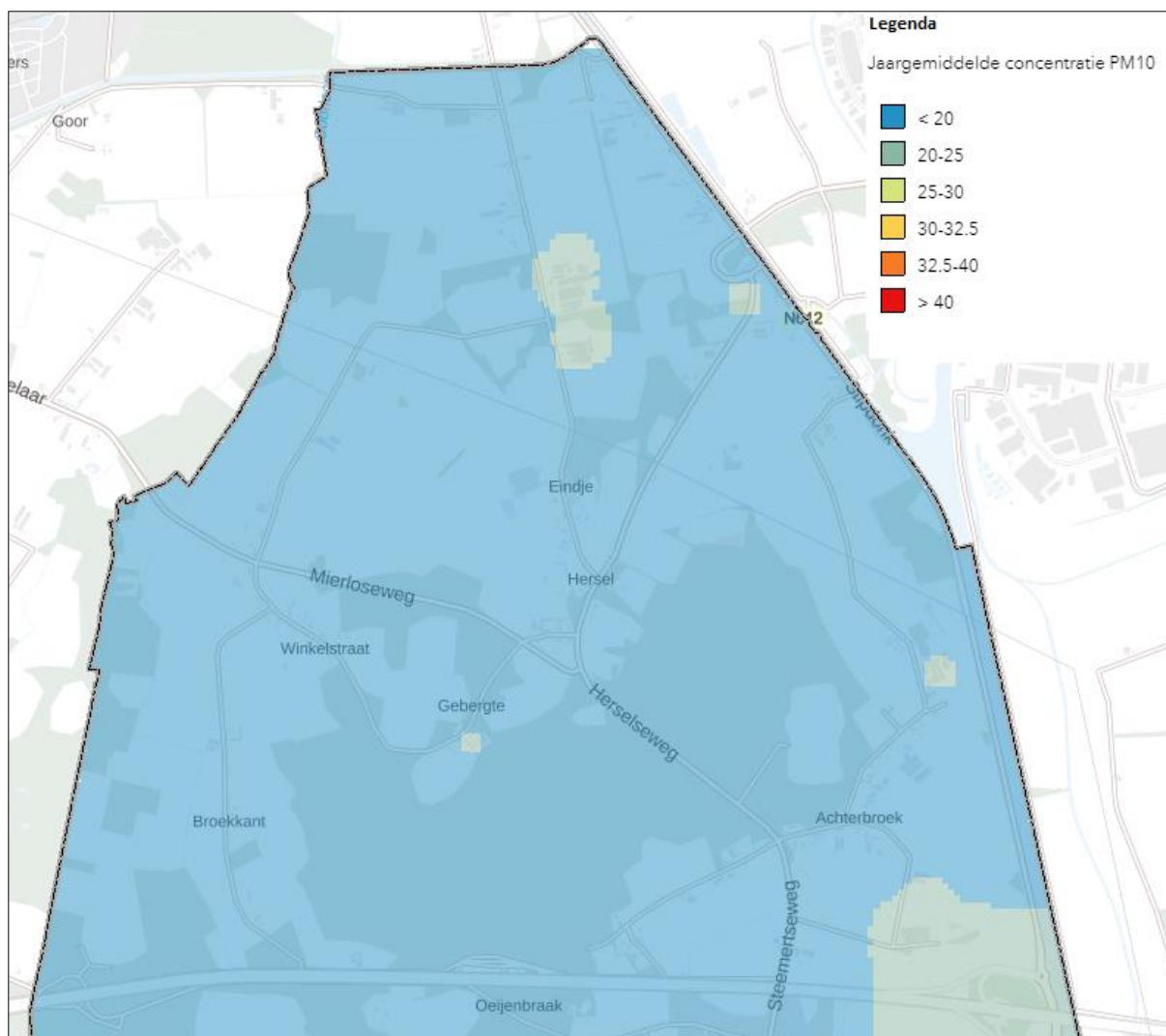
In het Besluit NIBM (AMvB 'Niet in betekende mate') en de Regeling NIBM (ministeriele regeling) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd, die betrekking hebben op het begrip NIBM (Niet In Betekende Mate). In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, infrastructuur, kantoor- en woningbouwlocaties en activiteiten of handelingen) opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Dit geldt ook indien aannemelijk gemaakt kan worden dat een project NIBM bijdraagt.

De wettelijke ondergrens voor onderzoek bedraagt de bouw van 1.500 woningen. Als een project ervoor zorgt dat de concentratie fijnstof of CO₂ met meer dan 3% van de grenswaarde verhoogt, draagt het project in betekende mate bij aan luchtvervuiling en dient er een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd te worden. Deze regel komt voort uit de toelichting van het zogenaamde Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Daarbinnen werken het Rijk, de provincies en gemeenten samen om de Europese eisen voor Luchtkwaliteit te realiseren.

7.3.3 Besluit gevoelige bestemmingen

Het 'Besluit gevoelige bestemmingen' (luchtkwaliteitseisen) is in de Wet milieubeheer verankerd. Deze AMvB beperkt de vestiging van 'gevoelige bestemmingen' in de nabijheid van provinciale en rijkswegen.

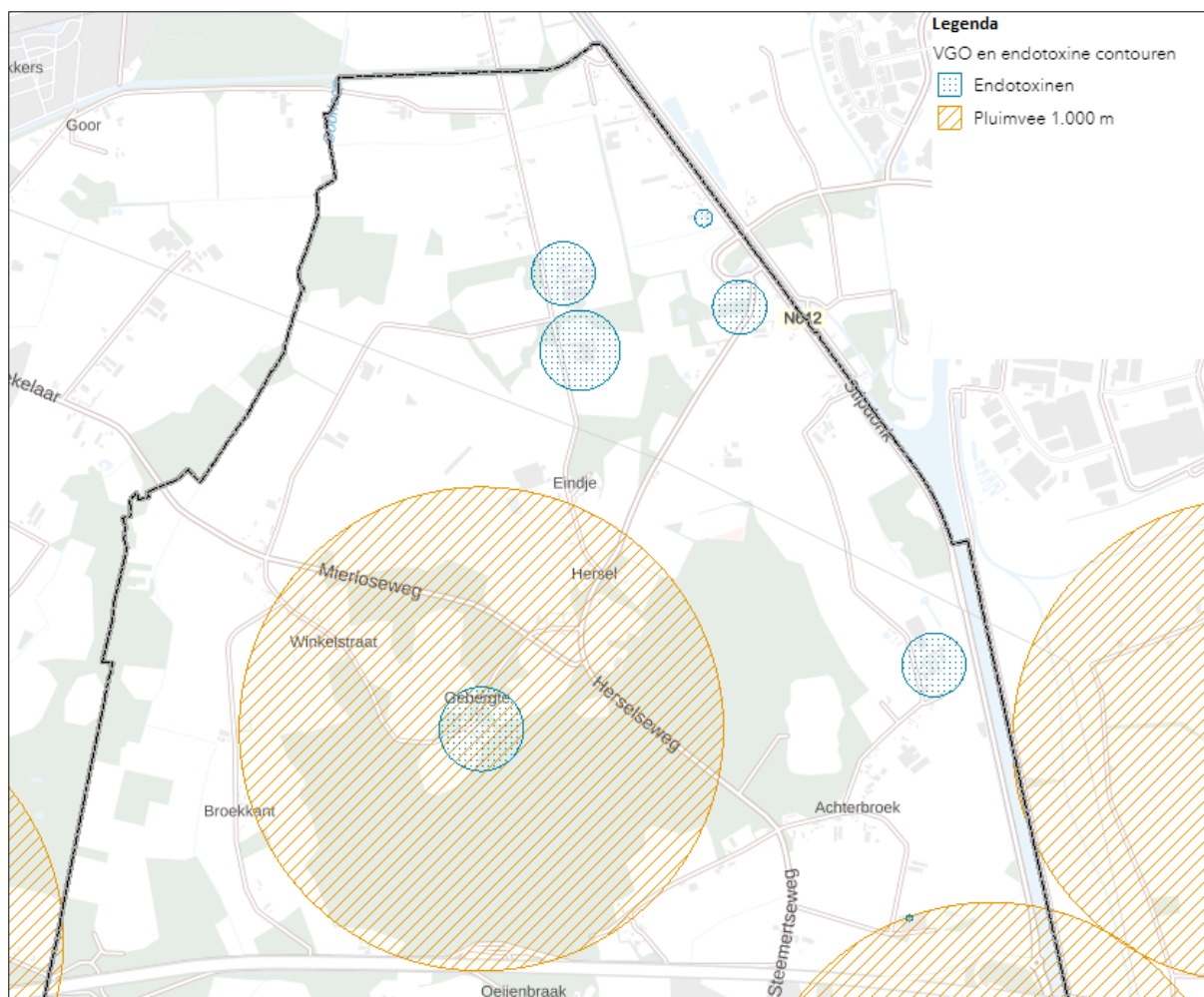
De gemeente heeft een kaart laten opstellen die de situatie voor fijnstof weergeeft in Someren. De kaart heeft betrekking op de situatie conform de geldende vergunningen en meldingen Activiteitenbesluit. Er is sprake van een overbelaste situatie op het gebied van fijnstof als de achtergrondbelasting voor fijnstof hoger is dan 31,2 µg/m³ op de te beschermen objecten.

Figuur 10: Uitsnede kaart fijnstof

7.3.4 Toetsingskader endotoxine

Voor het woon- en leefklimaat is het aspect 'endotoxine' ook van belang. Het onderzoek 'Veehouderij en gezondheid omwonenden' toont aan dat de combinatie van emissies van fijnstof, aan stofdeeltjes gebonden endotoxine en ammoniak-secundair fijnstof effect hebben op de gezondheid. Juni 2017 is het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)' (VGO 2) bekend gemaakt. In het rapport wordt geconcludeerd dat ook rondom geitenhouderijen een verhoogde kans is op longontsteking. Eind 2018 is het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden 3 (VGO 3) gepubliceerd. In dit onderzoek wordt de relatie tussen longontstekingen en de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen verder onderzocht. Het betreft een actualisatie van de voorgaande onderzoeken met gegevens van huisartsenpraktijken tussen 2014 en 2016. In tegenstelling tot de eerdere onderzoeken is er geen verband gevonden tussen wonen binnen 1 kilometer van een pluimveehouderij en longontstekingen. Wel is een verband gevonden tussen het wonen binnen 2 kilometer van geitenhouderijen en longontsteking.

Figuur 11 Uitsnede kaart endotoxinecontouren

Voor endotoxine is op dit moment nog geen wettelijk toetsingskader en dus geen wettelijk vastgelegde norm. Wel heeft het Rijk een landelijk toetsingskader ontwikkeld voor endotoxine. Hiertoe hebben de provincie en het Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid de 'Notitie Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0' opgesteld. De gemeente Someren heeft uit voorzorg en vooruitlopend op wettelijke toetsingskaders, dit Handelingsperspectief aangenomen. Dit door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde Handelingsperspectief is geldig tot het moment dat er een wettelijk toetsingskader komt. In april 2018 is de 'Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0' uitgebracht. Hierbij wordt een advieswaarde van 30 EU/m³ aangehouden als advieswaarde voor de maximale blootstelling aan endotoxine. Bij deze advieswaarde kan ervan uitgegaan worden dat de gezondheid van omwonenden van veehouderijen wordt beschermd tegen een overmaat aan endotoxine. In Figuur 11 worden de risicocontouren aangegeven waarbinnen deze waarde van endotoxine wordt overschreden. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat ook gekeken dient te worden naar cumulatie indien meerdere veehouderijen dicht bij elkaar gevestigd zijn. In dergelijk gevallen dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt en eventueel advies ingewonnen te worden bij de GGD.

7.4 Geluid

Bij het opstellen of herzien van een bestemmingsplan worden de regels van de Wet geluidhinder (Wgh) toegepast. Deze wet heeft betrekking op geluid dat veroorzaakt wordt door wegen, spoorwegen, gezoneerde industrieterreinen en luchthavens. De Wgh bevat geluidsnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidsniveaus als gevolg van voornoemde geluidsbronnen. Indien het bestemmingsplan een geluidsgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron, of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt, dient volgens de Wgh een akoestisch onderzoek plaats te vinden bij het voorbereiden van de vaststelling van het bestemmingsplan.

In 2014 is door de gemeente Someren de 'Nota industrielawaai 2013, Geluidbeleid Industrielawaai en vergunningverlening' vastgesteld. Deze nota geeft uitgangspunten voor de geluidsnormen in bepaalde gebieden. In het deelgebied zijn de N612 en de A67 gelegen. Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe geluidsbron mogelijk en leidt ook niet tot het oprichten van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen de geluidszones.

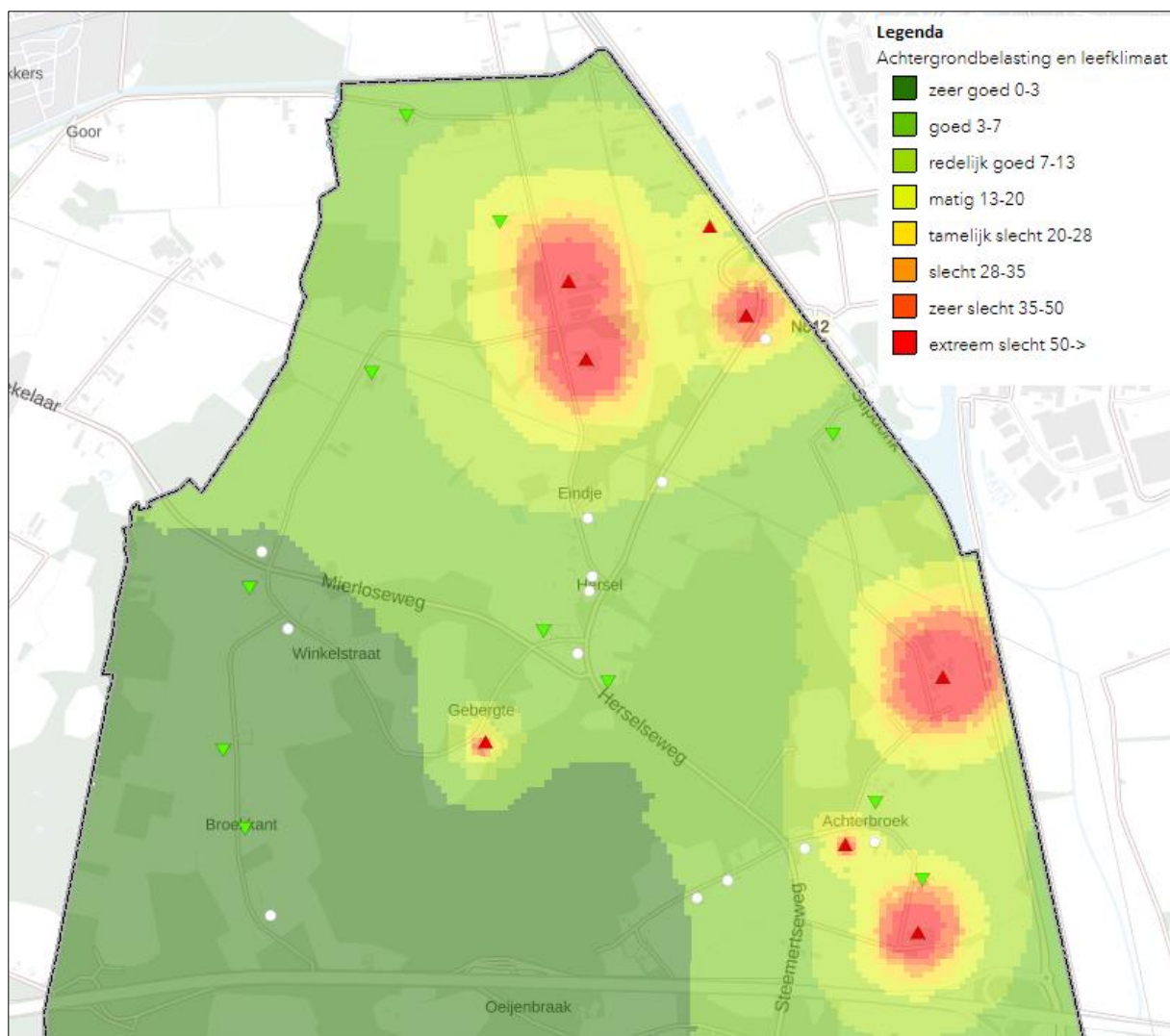
7.5 Geurhinder

7.5.1 Wet geurhinder en veehouderij

Voor veehouderijen is het beleid ten aanzien van het specifieke aspect geur vastgelegd in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) die op 1 januari 2007 in werking is getreden. Bij nieuwe planologische projecten in het kader van de Wet ruimtelijke ordening dient gekeken te worden naar de aanvaardbaarheid van deze plannen in verband met omliggende geurbronnen, de zogenaamde omgekeerde werking. In de wet zijn normen bepaald die de maximale geurbelasting op een gevoelig object bepalen. Als de geuremissie van een dier niet bekend is (geen geuremissiefactoren vastgesteld), stelt de wet minimumafstanden tussen een veehouderij en geurgevoelig object. Als de geuremissie wel bekend is, dan moet de geurbelasting worden berekend met contouren. De emissie van geurstoffen uit een veehouderijbedrijf wordt uitgedrukt in geureenheden, ook wel odour units (ouE). Hiervoor zijn emissiefactoren vastgelegd in de Regeling geurhinder en veehouderij. De berekende geurbelasting wordt getoetst aan de norm (de maximale belasting die het bedrijf mag veroorzaken). Gemeenten mogen, binnen bepaalde bandbreedten, van deze wettelijke normen afwijken als er een gebiedsvisie is opgesteld en een geurverordening is vastgesteld.

Verordening geurhinder en veehouderij 2010

De Wgv geeft gemeenten de mogelijkheid om geurnormen vast te stellen voor haar grondgebied. De gemeente Someren heeft geurnormen vastgelegd in de 'Verordening geurhinder en veehouderij 2010'. Deze verordening is tot stand gekomen op basis van de 'Gebiedsvisie ten behoeve van de verordening geurhinder en veehouderij'. In 2017 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de geurgebiedsvisie. Naar aanleiding van deze evaluatie is de geurnorm voor de achtergrondbelasting in het buitengebied vastgesteld op 28 odour units. De gemeente heeft een kaart laten opstellen voor de situatie van de geurhinder. De geactualiseerde kaart heeft betrekking op de situatie conform de geldende vergunningen en meldingen Activiteitenbesluit.

Figuur 12 Uitsnede kaart achtergrondbelasting en leefklimaat

7.5.2 Wet ammoniak en veehouderij

Veehouderijen stoten ammoniak uit dat zich in de omgeving verspreidt. Het ammoniak kan neerslaan op natuurgebieden. De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) bevat regels voor de ammoniakemissie van diervverblijven van veehouderijen gelegen in een zogeheten kwetsbaar gebied of in een zone van 250 meter daaromheen. Hoofddoel van de wet is de bescherming van zuur- en stikstofgevoelige gebieden tegen de effecten van ammoniakdepositie. Een te hoge stikstofdepositie op natuurlijke ecosystemen kan leiden tot een verstoring en verslechtering van de biodiversiteit van deze ecosystemen. Voor deze kwetsbare natuurgebieden gelden kritische depositiewaarden.

7.6 Bedrijven en milieuzonering

Het is noodzakelijk dat er een ruimtelijke scheiding wordt aangebracht tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter bescherming en/of vergroting van de leefkwaliteit. De milieuhinder van bedrijven dient te worden geanalyseerd op hun invloed op mogelijke ontwikkelingen. Indien

milieubelastende functies in het plangebied mogelijk worden gemaakt, dient de invloed op de omgeving inzichtelijk te worden gemaakt.

De toelaatbaarheid van bedrijvigheid kan worden beoordeeld met behulp van de methodiek van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (uitgave 2009). In deze brochure is een bedrijvenlijst opgenomen die informatie geeft over de milieukeurmerken van typen bedrijven. In de lijst wordt op basis van een aantal factoren een indicatie gegeven van de afstanden tussen bedrijfstypen en een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype, waar gemeenten bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening mee kunnen houden. Deze afstand is gebaseerd op de grootste indicatieve afstand. De lijst is algemeen geaccepteerd als uitgangspunt bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Naast het omgevingstype 'rustige woonwijk' wordt het omgevingstype 'gemengd gebied' onderscheiden. Een gemengd gebied is een gebied met een matig tot sterke functiemenging. In deze gebieden kan gemotiveerd afgeweken worden van de richtafstanden zoals genoemd in de VNG-brochure.

7.7 Externe veiligheid

Bij de ruimtelijke planvorming moet rekening gehouden worden met het aspect externe veiligheid. De risico's voor de bevolking, die verbonden zijn aan gevaar veroorzakende activiteiten moeten in beeld worden gebracht. De volgende bronnen kunnen aan de orde zijn:

- inrichtingen;
- transportactiviteiten met gevaarlijke stoffen;
- vuurwerkopslagplaatsen;
- opslagplaatsen van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik.

7.7.1 Besluit externe veiligheid inrichtingen

De risiconormen voor inrichtingen zijn vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Het besluit verplicht gemeenten en provincies bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het maken van bestemmingsplannen rekening te houden met bepaalde eisen ten aanzien van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. In de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) zijn regels opgenomen betreffende de veiligheidsafstanden en de berekening van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

De plaatsgebonden- en groepsrisiconorm bepalen wat de maximale kans op dodelijke slachtoffers mag zijn in geval van een incident. Deze normen hebben het karakter van grenswaarden (zijnde het maximaal toelaatbaar risico) en richtwaarden in het milieubeleid. De normen gelden bij het verlenen van milieuvergunningen en het vaststellen van ruimtelijke plannen. Voor ontwikkelingen die plaatsvinden binnen het invloedsgebied van de risicovolle activiteit geldt een verantwoordingsplicht ten aanzien van het groepsrisico. Deze verantwoordingsplicht geldt ongeacht of normen worden overschreden. Uitgangspunt voor het beleid is dat burgers voor de veiligheid in hun woonomgeving mogen rekenen op een minimum beschermingsniveau (plaatsgebonden risico): er mogen zich dus geen kwetsbare bestemmingen bevinden binnen de zone van het maximaal toelaatbaar risico. De kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers (groepsrisico) moet expliciet worden afgewogen en verantwoord.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen moet nu en in de toekomst mogelijk blijven. De risico's voor omwonenden langs transportroutes moeten wel binnen de grenzen blijven. Hiervoor is het 'Basisnet' op 1 april 2015 in werking getreden. Dit is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

7.7.2 Besluit externe veiligheid buisleidingen

Het transport van gevaarlijke stoffen door middel van buisleidingen is gebaseerd op het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Dit besluit verplicht gemeenten en provincies om buisleidingen op te nemen in het bestemmingsplan, inclusief een belemmerende zone. Het Bevb gaat niet uit van bebouwings-, veiligheids- of toetsingsafstanden, maar van grenswaarden voor plaatsgebonden risico en een verantwoordingsplicht voor groepsrisico. Hiermee is het vergelijkbaar met het Bevi.

7.7.3 'Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik' en 'Vuurwerkbesluit'

De opslag van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik is gereguleerd in de 'Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik'. Hierin worden veiligheidsafstanden gegeven ten opzichte van inrichtingen waar dergelijke stoffen opgeslagen worden. De gemeente is verplicht deze afstanden binnen het bestemmingsplan aan te houden. Dit geldt ook voor veiligheidsafstanden ten behoeve van de opslag van vuurwerk, welke in het Vuurwerkbesluit zijn vastgelegd. In en rondom het plangebied vindt geen opslag van vuurwerk plaats.

7.7.4 Visie externe veiligheid

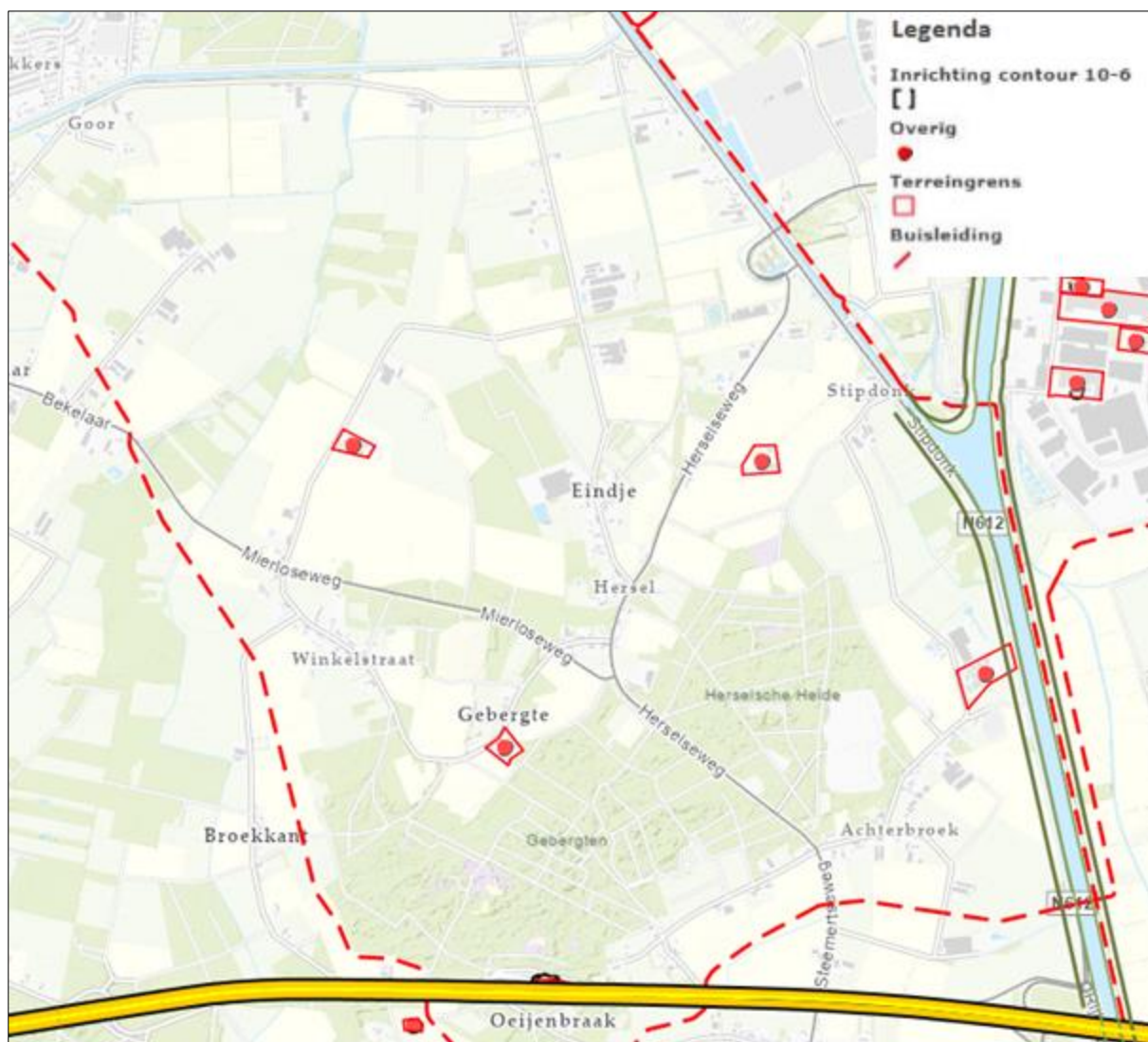
Op 18 december 2013 heeft de gemeenteraad van Someren de 'Visie externe veiligheid' vastgesteld. De visie schetst de huidige externe veiligheidssituatie van de gemeente Someren. Daarnaast vormt de visie een beleidskader hoe we als gemeente met externe veiligheid omgaan, voornamelijk bij ruimtelijke ordening en Wabo-vergunningen.

De beschreven risicobronnen voor dit gedeelte van het buitengebied van de gemeente Someren (zie Figuur 13) zijn opgenomen in onderstaande Tabel 8. Daarnaast is in het gebied een gasleiding gelegen. Rondom deze gasleiding is een belemmeringsstrook van 5 meter aan weerszijden opgenomen.

Inrichting	Bron	Details	Veiligheidsafstand
Oude Goorenweg 4	Bovengrondse propaantank	8 m ³	15 m
Gebergte 9	Bovengrondse propaantank	8 m ³	15 m
Herselseweg 36	Bovengrondse propaantank	8 m ³	15 m
Veldweg 16	Bovengrondse propaantank	5 m ³	10 m

Tabel 8: Risicobronnen bij inrichtingen in en nabij plangebied

Voor de gasleidingen is een dubbelbestemming 'leiding – gas' opgenomen. De bovengrondse propaangastanks vallen onder het activiteitenbesluit milieubeheer. Enkel veiligheidszones die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) vallen, dienen opgenomen te worden in het bestemmingsplan. Voor het LPG tankstation is derhalve een gebiedsaanduiding 'veiligheidszone bevi' opgenomen. Aan deze gebiedsaanduiding is een regeling gekoppeld die nieuwe gevoelige functies en objecten binnen de veiligheidsafstanden voorkomt.

Figuur 13 Uitsnede risicokaart

7.8 Natuur

7.8.1 Wet Natuurbescherming

De Wet natuurbescherming geldt sinds 1 januari 2017 en beschermt Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 regelde de natuurbescherming van gebieden en omvatte de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden aangewezen op basis van de Europese Vogel- en/of Habitatrichtlijn (Natura 2000). De Flora- en faunawet beschermde in het wild voorkomende diersoorten en plantensoorten. De Boswet beschermde de Nederlandse bossen. De nieuwe Wet natuurbescherming omvat al deze wetten waardoor er minder regels nodig zijn en het overzichtelijker wordt om de wet toe te passen.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming en ontwikkeling van de natuur in Nederland, op te splitsen in gebiedsbescherming en soortbescherming. Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Dit betreffen de Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De soortbescherming is opgenomen in de Wet natuurbescherming met als doel het behouden en herstellen van biologische diversiteit. In de wet is de bescherming van inheemse wilde planten en dieren geregeld binnen en buiten natuurgebieden en vormt daarmee de vervanging van de Flora- en Faunawet. De nieuwe wet bevat een lijst van in het wild levende beschermde soorten zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën en een aantal vissen, libellen, vlinders en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 wordt door de provincie bepaald wat voor hun gebied de regels zijn omtrent natuur. Per provincie is een lijst opgesteld met de beschermde soorten en vrijgestelde soorten. De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes waarin de soorten worden ingedeeld:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn
3. Beschermingsregime andere soorten

Tevens stelt de wet een verbod op het doden, verstoren of beschadigen van beschermde dieren en hun holen, nesten en eieren en het verbod op doden, beschadigen of plukken van beschermde planten. Ten slotte staat in de wet de verplichting om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten.

Een ander onderdeel dat is opgenomen in de Wet natuurbescherming is de bescherming van houtopstanden, hout en houtproducten afgeleid uit de voorgaande Boswet. De Wet natuurbescherming verbiedt het vellen van een houtopstand buiten de bebouwde kom, buiten erven of tuinen zonder voorafgaande melding, uitzonderingen daargelaten. Tevens kent de wet een plicht tot herbeplanting.

door: een ecologische gedragscode, het treffen van mitigerende of compenserende maatregelen, of het aanvragen van een ontheffing.

7.8.2 Stikstof

Een van de belangrijkste oorzaken van de achteruitgang van de natuur in Nederland en met name de Natura 2000-gebieden is de depositie van stikstof (de hoeveelheid emissie die terecht komt in of op de grond). De bijzondere planten die in deze gebieden groeien dreigen te verdwijnen, omdat ze het overschot aan stikstof niet kunnen verdragen. Daarom moet aangetoond worden dat nieuwe initiatieven de instandhoudingsdoelen voor de Natura 2000 niet aantasten. Tot voor kort was hiervoor het Programma Aanpak Stikstof in werking. Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State echter een uitspraak gedaan over het PAS. Het PAS mag niet langer als basis dienen voor toestemming voor activiteiten die kunnen leiden tot een toename van de uitstoot van stikstof en is daarmee komen te vervallen. Op 1 januari 2020 is de Spoedwet aanpak stikstof in werking getreden. Deze wet voorziet in instrument voor de aanpak van de stikstofproblematiek en voorziet in kaders om nieuwe activiteiten waarbij stikstofdepositie ontstaat mogelijk te maken.

In het bestemmingsplan een regeling opgenomen om significant negatieve effecten vanwege stikstofdepositie op de relevante Natura 2000-gebieden te voorkomen. In de regels van het bestemmingsplan is opgenomen dat geen toename van stikstofdepositie vanuit de betreffende inrichting plaats mag vinden, tenzij er sprake is van een onherroepelijke vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming of de Natuurbeschermingswet 1998 op het moment van de vaststelling van het plan. Hiertoe is de volgende regeling opgenomen in de regels:

Onder gebruiken en/of het laten gebruiken in strijd met de bestemming wordt in ieder geval verstaan het in gebruik nemen of het laten gebruiken van gronden en bouwwerken voor een doel of op een wijze, die in strijd is met de in dit plan daaraan gegeven bestemming en/of:

- *het gebruik van gronden en/of opstallen waarbij er een toename plaatsvindt van de stikstofdepositie vanuit het desbetreffende agrarisch bedrijf of de betreffende gronden, ten opzichte van de referentiesituatie op het (de) maatgevende gevoelige Natura 2000-gebied(en).*
- *er is geen sprake van strijdig gebruik zoals omschreven in lid 1 indien voor de benodigde ontwikkeling ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan reeds een onherroepelijke vergunning op grond van de Wet natuurbescherming of de Natuurbeschermingswet 1998 is verleend.*

Door het opnemen van dit depositieplafond is de huidige situatie vastgelegd en uitbreiding zodanig aan voorwaarden verbonden dat het bestemmingsplan geen significant negatieve effecten kan veroorzaken op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Daarnaast is opgenomen in het bestemmingsplan dat wijzigingen en/of uitbreidingen van de dierverblijfplaatsen binnen het bestaande bouwvlak alleen mogelijk zijn, als het gebruik van de bestaande en nieuwe dierverblijfplaatsen niet leidt tot een toename van de emissie/depositie uit het bouwvlak ten opzichte van de referentiesituatie.

7.8.3 Natuur Netwerk Nederland

Het Natuur Netwerk Nederland (NNN) is eerder beschreven in paragraaf 4.8.1. Het bestemmingsplan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die leiden tot aantasting van het NNN. Het bestemmingsplan

bevat planregels en gebiedszonering die het NNN beschermen. Op de verbeelding worden de gebieden die onderdeel zijn van het Natuur Netwerk Brabant (NNB, als onderdeel van het NNN) aangeduid met de dubbelbestemming 'Waarde - Ecologie'. Hierdoor leiden de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan niet tot aantasting van de NNB.

De voor 'Waarde - Ecologie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor herstel, instandhouding, versterking en duurzame ontwikkeling van de in het Natuurbeheerplan Brabant vastgelegde natuurlijke en landschappelijke waarden van het ter plaatse gelegen Natuur Netwerk Brabant en bosgebieden, kleinere bosjes en houtopstanden die vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming.

De ecologische verbindingszone zijn aangeduid met de gebiedsaanduiding 'overige zone - ecologische verbindingszone'. In de regels is vastgelegd dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot aantasting van het NNB.

7.8.4 Bomenbeleidsvisie gemeente Someren

In 2007 is door de gemeente de 'Bomenbeleidsvisie Gemeente Someren' vastgesteld. Het doel van dit beleid is om te zorgen voor een bomenbestand in de gemeente Someren dat optimaal en duurzaam bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving. De uitwerking van de bomenbeleidsvisie bestaat onder andere uit het 'Bomenstructuurplan' en de 'Lijst met beschermwaardige bomen en gebieden'. In het 'Bomenstructuurplan' zijn onder andere de primaire bomenstructuren opgenomen. Zoals benoemd in paragraaf 4.3.6. is er voor desbetreffende waardevolle laanbeplanting een aanduiding opgenomen. Door middel van de aan deze aanduiding verbonden regels worden de primaire groenstructuren beschermd.

Het behoud van waardevolle groenstructuren wordt gewaarborgd door opname van een functieaanduiding op de verbeelding met daaraan gekoppeld een verbod voor het kappen van primaire groenstructuren zonder omgevingsvergunning.

7.9 Erfgoedwet: archeologie en cultuurhistorie

De bescherming van archeologisch erfgoed in Nederland is vastgelegd in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. De Erfgoedwet is in de plaats gekomen van zes wetten en regelingen op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de Monumentenwet 1988. Onderdelen van het erfgoed vormen onder andere de aspecten archeologie, monumenten en cultuurhistorie. In de volgende paragrafen worden deze aspecten nader uitgewerkt.

7.9.1 Archeologische Monumentenzorg

Op 1 september 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) in werking getreden. Hiermee zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta binnen de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De wet regelt de bescherming van archeologische erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen. Het is verplicht om in het proces van ruimtelijke ordening tijdig rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van

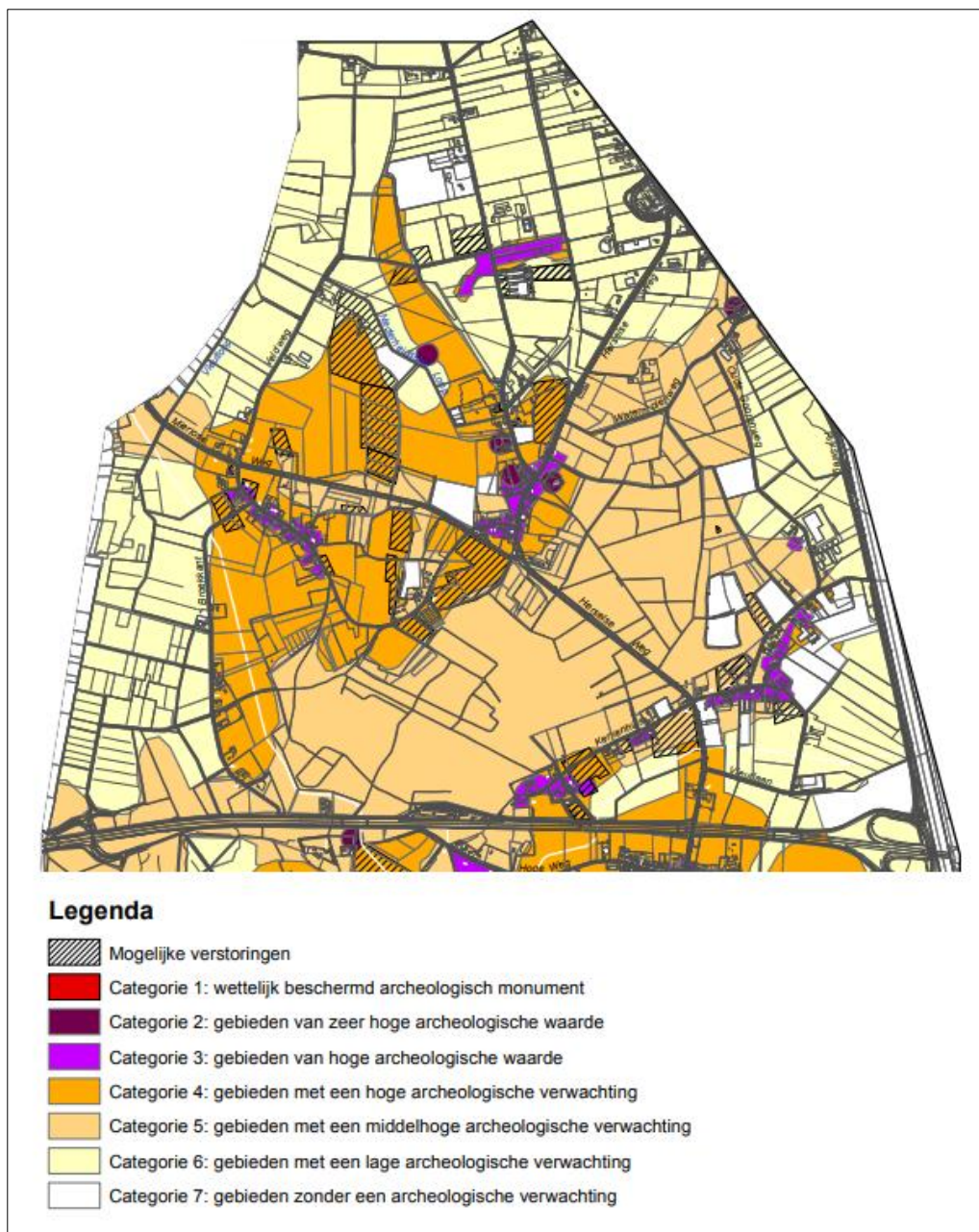
archeologische waarden. In de gemeente Someren is dit concreet uitgewerkt in de Nota Archeologiebeleid.

7.9.2 Nota Archeologiebeleid gemeente Someren

Het archeologisch beleid van de gemeente Someren is opgenomen in de 'Nota Archeologiebeleid gemeente Someren'. Op basis van een analyse van landschappelijke, bodemkundige en archeologische informatie is een gebiedsdekkende beleidskaart van archeologische waarden en verwachtingen opgesteld (zie figuur 15).

Deze archeologische waardes zijn ingedeeld in 7 categorieën. Binnen het grondgebied van de gemeente zijn enkele terreinen met een monumentale status aanwezig en bevindt zich een aantal terreinen met een al bekende (hoge) archeologische waarde. Binnen het plangebied zijn enkele gebieden aanwezig met een hogere archeologische waarde. De hoogste categorie die voorkomt in deelgebied 4 is categorie 2. Dit betreft gebieden van (hoge, vastgestelde) archeologische waarde, te weten: historische hoeven, kasteel-, kerk- en kloosterterreinen, schansen, (water)molenlocaties en Archeologische Monumentenkaart (AMK) terreinen van zeer hoge waarde. Bij een bodemingreep met een oppervlakte van 100 m² of meer en/of een diepte van 0,4 meter of meer moet een vergunning worden aangevraagd. Ook zijn er meerdere gebieden met een hoge waarde. Ook zijn er in het gebied meerdere straten die zijn aangewezen als gebieden van hoge archeologische waarde in categorie 3.

Daarnaast kunnen drie archeologische verwachtingszones worden onderscheiden. Ook kunnen gebieden worden aangemerkt waarvoor geen archeologische verwachting geldt. Het betreft gebieden waar reeds archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden en niets is aangetroffen, gebieden die zijn afgegraven of ontgrond, grotere waterpartijen en grootschalige afgravingen of geërodeerde stukken land.

Figuur 15 Uitsnede Archeologiekarta Someren

De gebieden met archeologische waarde zijn in voorliggend bestemmingsplan vertaald in een aantal dubbelbestemmingen. De gebieden met een lage verwachtingswaarde en de gebieden zonder archeologische verwachting of die archeologisch zijn vrijgegeven hoeven conform het gemeentelijk archeologiebeleid niet van een beschermende regeling te worden voorzien. Deze gebieden zijn in voorliggende bestemmingsplan dan ook niet voorzien van een dubbelbestemming. Ter bescherming van de archeologische waarden kunnen burgemeesters en wethouders, als daar op basis van een archeologisch onderzoek aanleiding toe bestaat, voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen. Daarnaast is een omgevingsvergunning vereist voor werkzaamheden waarbij de grond wordt geroerd.

Het bestemmingsplan kent de dubbelbestemming 'Waarde Archeologie' met bijbehorend niveau. De niveaus 2 tot en met 7 komen voor in deelgebied 4. De niveaus 2 tot en met 5 worden opgenomen

met een dubbelbestemming en bijhorende regeling in het bestemmingsplan. Afhankelijk van de archeologische (verwachtings-)waarde op een locatie worden regels opgenomen die aantasting van deze waarden voorkomen. Voor gebieden met een lage archeologische verwachting zijn geen ondergrenzen of een verplichting voor het aanvragen van een vergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden van toepassing. Daarom zijn deze gebieden niet als dubbelbestemming op de verbeelding en regels opgenomen. Ook voor gebieden zonder archeologische verwachting is geen dubbelbestemming opgenomen.

7.9.3 Monumenten en cultuurhistorisch waardevolle gebieden en objecten

In het bestemmingsplan zijn cultuurhistorisch waardevolle gebieden en objecten via verschillende sporen beschermd. Deze bescherming is mede ingegeven door het verschil in bescherming dat de betreffende gebieden / objecten nodig hebben:

- 1) een dubbelbestemming 'Waarde - cultuurhistorie':
voor de aanwezige en reeds bestaande gemeentelijke monumenten;
- 2) een functieaanduiding 'specifieke vorm van waarde - cultuurhistorisch waardevol':
voor cultuurhistorisch waardevolle gebieden, zoals oude bolle akkers;
- 3) opname als beeldbepalend pand in bijlage 2 bij de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit':
voor bestaande panden die een bepaalde cultuurhistorische waarde en beeldkwaliteit bezitten, al dan niet in samenhang met de directe omgeving, de ligging, erfinrichting of andere waardevolle aspecten vanuit cultuurhistorisch belang.

7.9.3.1 Monumenten

Gemeentelijke monumenten worden apart beschermd via het reguliere spoor van de Erfgoedwet (voorheen Monumentenwet). De gemeentelijke monumenten hebben een specifieke dubbelbestemming gekregen in het voorliggende bestemmingsplan om ook de waarde van het object, de ligging, perceelsopbouw en eventuele ensemblewaarde te borgen. De monumentale waarden zijn en blijven echter geborgd via het reguliere kader: de Erfgoedwet en het vergunningstelsel dat daaraan gekoppeld is.

7.9.3.2 Cultuurhistorisch waardevolle gebieden

Voor wat betreft cultuurhistorie is door de provincie Noord-Brabant de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) opgesteld. Hiervan valt af te leiden of voor een bepaald gebied specifieke cultuurhistorische waarden gelden. Op basis van de CHW bevindt de gemeente Someren zich gedeeltelijk binnen de regio 'Peelrand'. De strategie voor deze regio is:

- 1) Behoud door ontwikkeling of versterking van de samenhang van de dragende structuren van de regio.
- 2) De cultuurhistorische waarden van de Peelrand in hun samenhang verder ontwikkelen, beschermen en toeristisch-recreatief ontsluiten. Dit geldt in het bijzonder voor het cultuurhistorisch landschap 'Oud Zandlandschap bij Stiphout' (ook deels in gebiedspaspoort Kempen).
- 3) Het duurzaam en in samenhang behouden van het bodemarchief (onder andere door afstemming van het gemeentelijk archeologiebeleid) van de archeologische landschappen: 'Peelhorst Oost' en 'Dekzandeiland Asten-Deurne'.

- 4) Aandacht voor behoud en herstel van het voor Brabant unieke verschijnsel 'wijnst'. Dit kan door bij de inrichting en het beheer in het buitengebied rekening te houden met het aspect 'wijnst' en met de zichtbaarheid in het landschap.

De Peelrand wordt aangeduid als archeologisch landschap op de Cultuurhistorische Waardenkaart. Het gemeentelijk archeologiebeleid is hierop afgestemd. In het bestemmingsplan zijn deze archeologische waarden zoals eerder beschreven, opgenomen als dubbelbestemming voor de betreffende gronden.

7.9.3.3 Beeldbepalende panden

In de Nota Ruimtelijke Kwaliteit zijn de beeldbepalende gebieden en panden van Someren opgenomen (zie bijlage 2 bij de regels). Beeldbepalende gebieden zijn de gebieden, straten en pleinen in het dorp die meestal van grote waarde zijn voor het (historisch) karakter van het dorp. Dit bestemmingsplan heeft alleen betrekking op het buitengebied waar geen gebieden als zodanig aangewezen zijn. In 2007 heeft Someren geïnterviewd welke panden een zodanige beeldkwaliteit bezitten dat zij als beeldbepalende panden aangemerkt kunnen worden. Het betreft voornamelijk woonboerderijen waarbij de (voormalige) agrarische bedrijfsruimten onderdeel uitmaken van dezelfde bouwmasa als de (voormalige) agrarische bedrijfswoning. Het bestemmingsplan richt zich op het behoud en herstel van deze panden. Voor de woonboerderijen en ook andere objecten gelden enkele verruimde regels als het gaat om toevoegen van nieuwe functies, mits dat bijdraagt aan behoud en herstel van de aanwezige (of potentiële) waarden.

7.10 Ladder voor duurzame verstedelijking

Nationaal belang 13, zoals geformuleerd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte van de rijksoverheid, vraagt om een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Dit moet met behulp van de Ladder duurzame verstedelijking worden onderbouwd.

Deze verplichte toetsing is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Barro verwijst naar het Bro. Geformuleerd is dat deze toetsing een procesvereiste is bij alle nieuwe ruimtelijke besluiten en plannen ten aanzien van bijvoorbeeld kantoorlocaties en woningbouwlocaties. Gemotiveerd dient te worden hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt ten aanzien van het ruimtegebruik.

De toetsing aan de Ladder duurzame verstedelijking werkt volgens drie stappen:

- 1) beoordeling door betrokken overheden of beoogde ontwikkeling voorziet in een regionale en gemeentelijke behoefte voor bedrijventerreinen, kantoren, woningbouwlocaties, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen;
- 2) indien er een vraag is aangetoond, beoordeling door betrokken overheden of deze binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd door locaties voor herstructurering of transformatie te benutten;
- 3) indien herstructurering of transformatie binnen bestaand stedelijk gebied onvoldoende mogelijkheden biedt, beoordelen betrokken overheden of de ontwikkeling zo kan worden gerealiseerd dat deze passend multimodaal ontsloten is of als zodanig wordt ontwikkeld.

Daar waar wijzigingen in dit bestemmingsplan gepaard dienen te gaan met een ruimtelijke onderbouwing is onderbouwd of getoetst moet worden aan de ladder duurzame verstedelijking.

7.11 M.e.r.-procedure

Artikel 7 van de Wet milieubeheer (Wm) stelt dat er voor het bestemmingsplan een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Het bestemmingsplan voor deelgebied 4 is m.e.r.-plichtig, omdat dit bestemmingsplan het kader vormt voor eventuele m.e.r.-plichtige activiteiten zoals uitbreidingen van veehouderijen. Het is daarnaast niet uitgesloten dat het nieuwe bestemmingsplan significant negatieve effecten veroorzaakt voor nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Op basis van art.7.2a lid1 Wm zijn plannen die op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn en waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt m.e.r.-plichtig.

De procedure met betrekking tot de milieueffectrapportage (m.e.r.) bestaat uit verschillende stappen. Na een mededeling aan het bevoegd gezag en de openbare kennisgeving is het voorschrift adviseurs en bestuursorganen die betrokken zijn bij het bestemmingsplan te raadplegen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport. Tevens wordt de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) gevraagd advies uit te brengen over het MER. Tegelijk met het voorontwerp bestemmingsplan wordt de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau' ter inzage gelegd. Deze notitie is het uitgangspunt voor het opstellen van het milieueffectrapport.

Het PlanMER geeft inzicht in de gevolgen van het bestemmingsplan voor het milieu en de maatregelen die genomen kunnen worden om eventuele negatieve gevolgen te voorkomen dan wel beperken. Het PlanMER beschrijft de huidige situatie en alle aanwezige waarden binnen het plangebied. Vervolgens gaat het PlanMER in op de verwachte milieugevolgen door invulling van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt.

8 UITVOERBAARHEID

8.1 Economische uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.6. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient in de plantoelichting inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. De Wet ruimtelijke ordening maakt het vaststellen van een exploitatieplan verplicht voor een aantal bouwactiviteiten, wanneer de bouw planologisch mogelijk wordt gemaakt in een bestemmingsplan, een wijziging van een bestemmingsplan, een projectbesluit of een projectafwijkingbesluit. De bouwplannen waarbij een exploitatieplan verplicht is staan in artikel 6.2.1. van het Besluit ruimtelijke ordening. Dit betreft onder meer plannen voor de bouw van één of meer woningen en de bouw van één of meer andere hoofdgebouwen. Bovendien is een exploitatieplan nodig als locatie-eisen (aan openbare ruimte of woningcategorieën) gesteld moeten worden en/of het bepalen van een tijdvak of fasering noodzakelijk is.

Een exploitatieplan is niet nodig indien het verhaal van de kosten van grondexploitatie anderszins verzekerd is en er geen fasering of tijdvak hoeft te worden vastgelegd en geen locatie-eisen (aan openbare weg of woningcategorieën) hoeven te worden vastgesteld.

Voorliggende bestemmingsplan legt voornamelijk de bestaande situatie vast. De ruimtelijke ontwikkelingen die in dit bestemmingsplan zijn opgenomen zijn niet exploitatieplanplichtig.

8.1.1 Individuele ontwikkelingen

Voor de ontwikkelingen op perceelsniveau wordt per adres een anterieure overeenkomst afgesloten met de eigenaar. De ontwikkelingskosten komen hierbij geheel voor rekening van de initiatiefnemer(s). Ook wordt in voorkomende gevallen in de overeenkomst een uitvoerings- en instandhoudingsverplichting opgenomen ten aanzien van te realiseren kwaliteitsverbetering van het landschap en/of sloop conform de lokale sloopbonus-regeling. Hiermee wordt geregeld dat eventuele planologische verplichtingen en/of maatregelen voor rekening van de initiatiefnemer zijn en is de uitvoerbaarheid van het plan geborgd.

8.1.2 Conclusie

De vaststelling van een exploitatieplan kan om voornoemde redenen achterwege blijven. De economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is voldoende anderszins geregeld.

8.2 Maatschappelijke betrokkenheid en procedure

In het bestemmingsplanproces worden diverse mogelijkheden voor communicatie geboden. De voor dit bestemmingsplan relevante communicatie gedurende de wettelijke procedure wordt in deze paragraaf toegelicht.

8.2.1 Keukentafelgesprekken

Vanwege het coronavirus heeft de gemeente besloten dit keer geen openbare informatieavonden te organiseren. In plaats daarvan is naar alle inwoners en eigenaren in het gebied een startschotbrief verzonden. Hiermee is de voorbereidingsprocedure van start gegaan.

De gemeente heeft alle locaties geïnventariseerd via bureauonderzoek en locatieonderzoek. In veel gevallen heeft er een keukentafelgesprek met betreffende eigenaren plaatsgevonden. Op grond van de geïnventariseerde gegevens en concrete verzoeken is eerst dit voorontwerp van het bestemmingsplan tot stand gekomen. Eigenaren krijgen hierbij nadrukkelijk de mogelijkheid om nog niet kloppende zaken in dit bestemmingsplan te regelen. Het draagvlak voor het bestemmingsplan is vergroot, doordat met iedereen in het plangebied contact is geweest en iedereen in de gelegenheid is gesteld een plan in te dienen. Hiermee is er sprake van een zorgvuldige voorbereiding van het plan.

8.2.2 Inspraak en vooroverleg

De gemeente Someren biedt de mogelijkheid tot inspreken voor onderhavig bestemmingsplan en de bijbehorende notitie reikwijdte en detailniveau. Dit bestemmingsplan ligt gedurende zes weken met ingang van 28 oktober 2021 tot en met 9 december 2021 ter inzage. Gedurende de termijn van terinzagelegging kunnen ingezetenen van de gemeente Someren en belanghebbenden schriftelijk en/of mondeling zienswijzen omtrent het voorontwerpbestemmingsplan naar voren brengen bij het college van burgemeester en wethouders.

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in artikel 3.1.1. dat het bestuursorgaan dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan daarbij overleg pleegt met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in geding zijn. Ter voldoening aan artikel 3.1.1 van het Bro, wordt het voorontwerpbestemmingsplan voorgelegd aan betrokken overheden, zijnde Provincie Noord-Brabant, Waterschap Aa en Maas, Veiligheidsregio Brabant - Zuidoost, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, gemeentes Asten, Helmond, Geldrop-Mierlo en Heeze-Leende en Tennet TSO.